

The European Agricultural Fund for Rural Development:
Europe investing in rural areas

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Gada īstenošanas ziņojums

Latvia - Rural Development Programme (National)

Gada īstenošanas ziņojums	
Periods	01/01/2019 - 31/12/2019
Versija	2019.0
Statuss — Pašreizējais mezgls	Akceptējusi EK - European Commission
Valsts atsauce	
Uzraudzības komitejas apstiprinājuma datums	29/09/2020

Spēkā esošā programmas versija	
CCI	2014LV06RDNP001
Programmas veids	Lauku attīstības programma
Valsts	Latvija
Rēģions	LV - National
Plānošanas periods	2014 - 2020
Versija	7.0
Lēmuma numurs	C(2019)3684
Lēmuma datums	08/05/2019
Vadošā iestāde	Zemkopības ministrija

Saturs

1. GALVENĀ INFORMĀCIJA PAR PROGRAMMAS UN TĀS PRIORITĀŠU ĪSTENOŠANU	4
1.a) Finanšu dati	4
1.b) Vispārējie un specifiskie programmas rādītāji un skaitliski izteiktas mērķa vērtības	4
1.b1) Pārskata tabula	4
1.c) Galvenā informācija par LAP īstenošanu, pamatojoties uz datiem no a) un b) apakšpunktā, pa prioritārajām jomām	13
1.d) Galvenā informācija par panākumiem virzībā uz darbības rezultātu satvarā noteiktajiem starposma mērķiem, balstoties uz F tabulu	57
1.e) Citi LAP specifiski elementi [pēc izvēles]	58
1.f) Attiecīgā gadījumā ieguldījums makroreģionālajās un jūras baseinu stratēģijās	59
1.f1) EUSBSR	61
1.g) Valūtas kurss, ko izmanto AIR konvertēšanai (valstis, kur nav EUR)	66
2. NOVĒRTĒŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANAS PROGRESS	67
2.a) Apraksts par visām izmaiņām, kas attiecīgajā gadā izdarītas LAP novērtēšanas plānā, un šo izmaiņu pamatojums.	67
2.b) Gada gaitā veikto novērtēšanas darbību apraksts (saistībā ar novērtēšanas plāna 3. punktu)	67
2.c) Apraksts par darbībām, kas veiktas attiecībā uz datu nodrošināšanu un pārvaldību (saistībā ar novērtēšanas plāna 4. punktu)	67
2.d) Pabeigto novērtējumu saraksts un atsauces uz šo novērtējumu publicēšanas vietu tiešsaistē	69
2.e) Pabeigto novērtējumu kopsavilkums, galveno uzmanību pievēršot novērtējuma konstatējumiem.	71
2.f) Apraksts par komunikācijas darbībām, kas veiktas attiecībā uz novērtējuma konstatējumu publiskošanu (saistībā ar novērtēšanas plāna 6. punktu)	74
2.g) Novērtēšanas rezultātu sakarībā veikto turpmāko pasākumu apraksts (saistībā ar novērtēšanas plāna 6. punktu)	80
3. JAUTĀJUMI, KAS IETEKMĒ PROGRAMMAS DARBĪBAS REZULTĀTUS, UN VEIKTIE PASĀKUMI	82
3.a) Apraksts par pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu programmas īstenošanas kvalitāti un efektivitāti	82
3.b) Kvalitāte un efektīvi izpildes mehānismi	88
4. PASĀKUMI, KAS VEIKTI, LAI ĪSTENOTU TEHNISKĀS PALĪDZĪBAS UN PROGRAMMAS PUBLICITĀTES PRASĪBAS	89
4.a) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz VLT izveidi un tā rīcības plāna īstenošanu	89
4.a1) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz VLT izveidi (pārvaldes struktūra un tīkla atbalsta nodaļa)	89
4.a2) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz rīcības plāna īstenošanu	89
4.b) Pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu programmas publicitāti (Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 808/2014 13. pants)	92
5. DARBĪBAS, KAS VEIKTAS, LAI IZPILDĪTU EX ANTE NOSACĪJUMUS	96
6. APAKŠPROGRAMMU ĪSTENOŠANAS APRAKSTS	97

7. INFORMĀCIJAS NOVĒRTĒŠANA UN NOVĒRTĒJUMS PAR TUVINĀŠANOS PROGRAMMAS MĒRĶIEM	98
8. DARBĪBU ĪSTENOŠANA, LAI ŅEMTU VĒRĀ REGULAS (ES) NR. 1303/2013 5., 7. UN 8. PANTĀ NOTEIKTOS PRINCIPUS	99
9. PROGRESS, KAS PANĀKTS, LAI NODROŠINĀTU INTEGRĒTU PIEEJU ELFLA UN CITU SAVIENĪBAS FINANŠU INSTRUMENTU IZMANTOŠANĀ	101
10. ZIŅOJUMS PAR FINANŠU INSTRUMENTU ĪSTENOŠANU (REGULAS (ES) NR. 1303/2013 46. PANTS)	102
11. KODĒŠANAS TABULAS VISPĀRĒJIEM UN SPECIFISKIEM PROGRAMMAS RĀDĪTĀJIEM UN SKAITLISKI IZTEIKTĀM MĒRĶA VĒRTĪBĀM.....	103
II pielikums	104
Dokumenti.....	113

1. GALVENĀ INFORMĀCIJA PAR PROGRAMMAS UN TĀS PRIORITĀŠU ĪSTENOŠANU

1.a) Finanšu dati

Skatīt pievienotos dokumentus

1.b) Vispārējie un specifiskie programmas rādītāji un skaitliski izteiktas mērķa vērtības

1.b1) Pārskata tabula

Prioritārā joma 1A						
Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
T1: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14., 15. un 35. panta pasākumu ietvaros veikto izdevumu procentuālā daļa no LAP kopējiem izdevumiem (prioritārā joma 1A)	2014-2019			0,61	20,54	2,97
	2014-2018			0,24	8,08	
	2014-2017			0,12	4,04	
	2014-2016					
	2014-2015					

Prioritārā joma 1B						
Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
T2: Sadarbības pasākumā atbalstīto sadarbības darbību kopskaits (Regulas (ES) Nr. 1305/2013 35. pants) (grupas, tīkli/klasteri, pilotprojekti u. c.) (prioritārā joma 1B)	2014-2019			55,00	84,62	65,00
	2014-2018			16,00	24,62	
	2014-2017					
	2014-2016					
	2014-2015					

Prioritārā joma 1C						
Mērkrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
T3: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14. panta pasākuma ietvaros apmācīto dalībnieku kopskaits (prioritārā joma 1C)	2014-2019			12 334,00	88,10	14 000,00
	2014-2018			8 103,00	57,88	
	2014-2017			4 482,00	32,01	
	2014-2016					
	2014-2015					

Prioritārā joma 2A							
Mērkrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam	
T4: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītiem ieguldījumiem pārstrukturēšanā vai modernizācijā (prioritārā joma 2A)	2014-2019	6,37	106,77	5,98	100,24	5,97	
	2014-2018	5,44	91,18	5,00	83,81		
	2014-2017	4,51	75,60	3,80	63,69		
	2014-2016	2,19	36,71	1,37	22,96		
	2014-2015	1,46	24,47	1,17	19,61		
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M01	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	9 472 264,44	141,63	3 965 391,40	59,29	6 688 040,00
M02	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	1 722 888,33	54,98	499 015,59	15,92	3 133 557,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	392 612 411,15	94,34	287 699 795,60	69,13	416 187 008,00
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	39 013 810,85	91,26	30 321 400,66	70,92	42 752 336,00
M16	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	16 983 919,44	78,40	2 644 667,71	12,21	21 663 034,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	459 805 294,21	93,76	325 130 270,96	66,30	490 423 975,00

Prioritārā joma 2B							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
T5: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītu darbūdarbības attīstības plānu/ieguldījumiem gados jauniem lauksaimniekiem (prioritārā joma 2B)		2014-2019	0,44	92,89	0,40	84,45	0,47
		2014-2018	0,37	78,11	0,36	76,00	
		2014-2017	0,37	78,11	0,35	73,89	
		2014-2016	0,32	67,56			
		2014-2015	0,08	16,89			
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	14 520 000,00	91,87	11 299 122,62	71,49	15 805 312,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	14 520 000,00	91,87	11 299 122,62	71,49	15 805 312,00

Prioritārā joma 3A							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
T6: procentuālais daudzums lauku saimniecību, ko atbalsta saistībā ar dalību kvalitātes shēmās, vietējos tirgos un īsās piegādes ķēdēs, un ražotāju grupās/organizācijās (prioritārā joma 3A)		2014-2019	0,64	464,08	0,64	464,08	0,14
		2014-2018	0,43	311,81	0,43	311,81	
		2014-2017	0,28	203,04	0,26	188,53	
		2014-2016	0,17	123,27	0,08	58,01	
		2014-2015	0,04	29,01			
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	66 384 130,74	87,75	29 600 746,49	39,13	75 651 414,00
M09	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	588 222,96	75,40	385 720,42	49,44	780 187,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	66 972 353,70	87,62	29 986 466,91	39,23	76 431 601,00

Prioritārā joma 3B

Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
T7: procentuālais daudzums lauku saimniecību, kas piedalās riska pārvaldības shēmās (prioritārā joma 3B)		2014-2019			4,09	83,19	4,92
		2014-2018			3,40	69,15	
		2014-2017			2,82	57,36	
		2014-2016			1,63	33,15	
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M05	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	4 617 361,59	92,35	3 436 371,45	68,73	5 000 000,00
M17	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	20 222 487,63	91,92	17 062 492,40	77,56	22 000 000,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	24 839 849,22	92,00	20 498 863,85	75,92	27 000 000,00

Prioritāte P4							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
T8: procentuālais daudzums meža/citas kokaugiem klātās platības, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus (prioritārā joma 4A)		2014-2019			1,28	96,47	1,33
		2014-2018			1,20	90,44	
		2014-2017			1,11	83,66	
		2014-2016			1,02	76,88	
		2014-2015			0,99	74,62	
T12: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz augsnes apsaimniekošanas uzlabošanu un/vai augsnes erozijas novēršanu orientētus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4C)		2014-2019			20,23	121,94	16,59
		2014-2018			19,73	118,93	
		2014-2017			19,10	115,13	
		2014-2016			16,01	96,51	
		2014-2015			12,32	74,26	
T10: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz ūdenssaimniecības uzlabošanu orientētus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4B)		2014-2019			20,23	121,94	16,59
		2014-2018			19,73	118,93	
		2014-2017			19,10	115,13	
		2014-2016			16,01	96,51	
		2014-2015			12,45	75,05	
T9: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai un/vai ainavām labvēlīgus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4A)		2014-2019			15,97	109,49	14,59
		2014-2018			15,83	108,53	
		2014-2017			15,81	108,39	
		2014-2016			13,60	93,24	
		2014-2015			11,40	78,16	
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M01	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	3 644 197,28	54,49	1 344 939,10	20,11	6 688 039,00
M02	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	3 555 892,20	48,63	903 467,57	12,36	7 311 632,00
M08	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	5 483 338,38	98,61	2 595 272,18	46,67	5 560 373,00
M10	O1 - Kopējie publiskā	2014-2019	71 223 832,26	82,54	53 863 445,31	62,42	86 289 619,00

	sektora izdevumi						
M11	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	181 963 051,64	93,66	127 598 966,34	65,68	194 279 325,00
M12	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	21 081 281,22	80,79	16 872 932,50	64,66	26 093 714,00
M13	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	331 928 360,57	128,03	259 776 838,85	100,20	259 267 115,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	618 879 953,55	105,70	462 955 861,85	79,07	585 489 817,00

Prioritārā joma 5B							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
T15: Ieguldījumu kopsumma energoefektivitātes jomā (€) (prioritārā joma 5B)		2014-2019	25 933 599,44	91,49	16 757 495,06	59,12	28 346 212,00
		2014-2018	20 370 311,12	71,86	11 391 301,60	40,19	
		2014-2017	14 312 787,80	50,49	9 176 892,16	32,37	
		2014-2016	10 259 014,31	36,19	3 188 608,53	11,25	
		2014-2015	5 574 287,82	19,67	384 042,11	1,35	
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	12 076 755,21	106,51	7 957 335,83	70,18	11 338 485,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	12 076 755,21	106,51	7 957 335,83	70,18	11 338 485,00

Prioritārā joma 5C							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
T16: Ieguldījumu kopsumma atjaunojamās enerģijas ražošanā (€) (prioritārā joma 5C)		2014-2019	97 102,00	0,24	97 101,94	0,24	40 000 000,00
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	48 551,00	0,30	48 550,97	0,30	16 000 000,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	48 551,00	0,30	48 550,97	0,30	16 000 000,00

Prioritārā joma 5D							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
T17: procentuālais daudzums LU, uz kurām attiecas ieguldījumi mājlopu turēšanā (audzēšanā), lai mazinātu SEG un/vai amonjaka emisijas (prioritārā joma 5D)		2014-2019			2,76	52,40	5,27
		2014-2018			0,67	12,72	
		2014-2017			0,24	4,56	
		2014-2016			0,06	1,14	
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	18 775 823,28	114,23	12 103 805,25	73,64	16 436 880,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	18 775 823,28	114,23	12 103 805,25	73,64	16 436 880,00

Prioritārā joma 5E							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
T19: procentuālais daudzums lauksaimniecības un meža zemes, kurā piemēro apsaimniekošanas līgumus, kas sekmē oglekļa piesaisti un uzglabāšanu (prioritārā joma 5E)		2014-2019			1,11	157,90	0,70
		2014-2018			0,87	123,76	
		2014-2017			0,55	78,24	
		2014-2016			0,11	15,65	
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M08	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	31 368 218,85	100,21	20 916 273,53	66,82	31 303 180,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	31 368 218,85	100,21	20 916 273,53	66,82	31 303 180,00

Prioritārā joma 6A

Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
T20: Atbalstīto projektu radītās darbvietas (prioritārā joma 6A)		2014-2019			75,00	53,57	140,00
		2014-2018			34,00	24,29	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	26 894 846,34	88,09	13 187 890,84	43,19	30 531 599,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	26 894 846,34	88,09	13 187 890,84	43,19	30 531 599,00

Prioritārā joma 6B							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
T23: Atbalstīto projektu radītās darbvietas (LEADER) (prioritārā joma 6B)		2014-2019			109,80	54,90	200,00
		2014-2018			105,00	52,50	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
T22: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/ infrastruktūras (prioritārā joma 6B)		2014-2019			2,51	126,87	1,98
		2014-2018			1,35	68,24	
		2014-2017			0,69	34,88	
		2014-2016			0,53	26,79	
		2014-2015					
T21: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, uz kuriem attiecas vietējās attīstības stratēģijas (prioritārā joma 6B)		2014-2019			94,31	100,00	94,31
		2014-2018			94,31	100,00	
		2014-2017			94,31	100,00	
		2014-2016			94,31	100,00	
		2014-2015			94,31	100,00	
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M07	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	114 481 519,10	90,40	80 267 156,45	63,38	126 635 591,00
M19	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	73 147 904,09	92,49	41 170 674,47	52,06	79 088 514,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	187 629 423,19	91,20	121 437 830,92	59,03	205 724 105,00

1.c) Galvenā informācija par LAP īstenošanu, pamatojoties uz datiem no a) un b) apakšpunktā, pa prioritārajām jomām

Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam (turpmāk – LAP) ietvaros Latvija ir izvēlējusies ieviest 16 atbalsta pasākumus, no kuriem 2014. gadā tika uzsākta tikai atbalsta pasākuma M04 „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” īstenošana, kā arī tika uzsākta finansējuma izmaksa platībatkarīgo atbalsta pasākumu ietvaros, savukārt 2015. gadā uzsākta vēl 7 atbalsta pasākumu īstenošana, bet pārējo atbalsta pasākumu īstenošana tika uzsākta 2016. gadā, izņemot atbalsta pasākumu M16 ”Sadarbība”, kura pirmā kārtā tika izsludināta 2017. gadā. Ziņojumā sniegtā informācija par LAP īstenošanas progresu vērtēta pret 2019. gadā spēkā esošo LAP 7.0. redakciju, kuru Eiropas Komisija (turpmāk - EK) apstiprināja 2019. gada 8. maijā.

Projektveidīgie pasākumi

Kopumā no LAP īstenošanas sākuma līdz 2019. gada beigām izsludinātas 82 projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas (2019. gadā 15 kārtas), no tām divas nepārtrauktās projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas (atbalsta pasākumos M07 “Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” un M17 “Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija”), kā arī 2019. gadā izsludināti 2 publiskie iepirkumi pasākumā M01 “Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi”, ar kuru uzvarētājiem noslēgti pakalpojumu līgumi, un viens publiskais iepirkums pasākumā M02 “Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi”, ar kuru uzvarētāju līgums par pakalpojuma izpildi 2019. gadā vēl netika noslēgts.

No plānošanas perioda sākuma kopā iesniegti 48 485 projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 1423,4 milj. EUR, no tiem līdz 2019. gada beigām apstiprināti 34 418 projekti ar publisko finansējumu 898,5 milj. EUR apmērā jeb 94,0% no LAP projektveidīgo pasākumu ietvaros pieejamā publiskā finansējuma.

No apstiprinātajiem projektiem līdz 2019. gada beigām atsaukti vai saistības pārtrauktas 2 043 projektiem ar kopējo publisko finansējumu 99,4 milj. EUR, tātad uz atskaites perioda beigām jau ir īstenoti un vēl tiek īstenoti kopumā 32 375 projekti ar kopējo publisko finansējumu 799,1 milj. EUR jeb 83,6% no kopējā projektveidīgo pasākumu finansējuma (skat.1.attēlu).

M01 “Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu M01 “Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi”, nosaka Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumi Nr. 705 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumā “Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi””.

2019. gadā tika veikti grozījumi, lai saskaņotu pasākuma “**Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi**” apakšpasākuma “Profesionālās izglītības un prasmju apguves pasākumi” atbalsta piešķiršanu un administrēšanu ar *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību, ņemot vērā nacionālos normatīvos aktus par *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un *de minimis* atbalsta uzskaites veidlapas paraugiem, kas stājās spēkā 2019. gada 1. jūnijā, un noteikto obligāto pienākumu izmantot *de minimis* atbalsta uzskaites sistēmu *de minimis* atbalsta piešķiršanai ar 2019. gada 1. jūliju.

1.1.apakšpasākums “Profesionālās izglītības un prasmju apguves pasākumi”

2019. gadā turpinājās 2018. gada beigās ar SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” (turpmāk – LLKC) (Latvijas Lauksaimniecības universitāte – apakšuzņēmējs) noslēgtā līguma izpilde par mācību

īstenošanu (līgumcena 5,4 milj. EUR).

2019. gada sākumā tika noslēgti līgumi ar 9 nozares nevalstiskajām organizācijām, kas profesionālās izglītības un prasmju apguves pasākumu nodrošināšanai tika izvēlētas, organizējot publisko iepirkumu. Līgumu kopējā publiskā finansējuma summa ir 415 tūkst. EUR, ir uzsākta mācību īstenošana.

Turpinājās 2017. un 2018. gadā ar nozares nevalstiskajām organizācijām noslēgto līgumu izpilde.

Kopumā 2019. gadā apakšpasākuma ietvaros apmācītas 4 858 personas, mācību dalībnieku skaitu sadalījumā pa mācību blokiem 2019. gadā skatīt 1. tabulā.

Mācību bloks	Mācību dalībnieku skaits
Lauksaimniecība	3867
Pārtikas produktu (izņemot zivsaimniecības produktus) ražošana	593
Mežsaimniecība	398
KOPĀ	4 858

1.tabula. Mācību dalībnieku skaits pa mācību blokiem, 2019. gads.

Avots:LAD

No perioda sākuma kopumā apmācīti 12 334 mācību dalībnieki jeb 88,1% no plānotā apmācāmo skaita. Lielākoties - 69,9 % gadījumu – lauksaimniecības, pārtikas produktu (izņemot zivsaimniecības produktu) ražošanas, mežsaimniecības nozarē iesaistītās personas piedalījušās mācībās par tēmām, kas attiecas uz mērķa virzienu 2A (konkurētspēja). Taču ir bijusi arī interese (30,1%) par profesionālās izglītības un prasmju apguvi jomā, kas attiecas uz prioritāti P4 (vides saglabāšanas pasākumi), no kuriem 86,7% dalībnieku ir apmācīti par tēmām lauksaimniecības jomā un 13,2 % - par tēmām mežsaimniecības jomā.

1.2.apakšpasākums “Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem”

Turpinājās 2018. gadā noslēgto līgumu izpilde ar 5 juridiskajām personām, kas reģistrētas Zinātnisko institūciju reģistrā vai Izglītības un zinātnes ministrijas izglītības iestāžu reģistrā - atvasināta publiska persona (turpmāk – APP) “Agroresursu un ekonomikas institūts”, APP “Dārzkopības institūts”, LLKC, Latvijas Lauksaimniecības universitāte un APP “Latvijas Augu aizsardzības pētniecības centrs”, kas par iepirkuma uzvarētājiem tika atzītas 2017. gadā organizētajā publiskajā iepirkumā (sarunu procedūrā, kas tika organizēta divās kārtās). Līgumu, kas noslēgti par 27 demonstrējumu īstenošanu augkopības nozarē, kopējais publiskais finansējums ir 1,65 milj. EUR, nodrošināta demonstrējumu ierīkošana un īstenošana.

2019.gadā noslēgts viens līgums par demonstrējuma nodrošināšanu lopkopības nozarē ar LLKC, kas par iepirkuma uzvarētāju tika atzīta 2018. gadā organizētajā publiskajā iepirkumā (no konkursa dialogā 17 izsludinātajām lotēm tikai par vienu tika pieņemts lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, parējās lotēs šis iepirkums noslēdzās bez rezultāta). Līgumcena ir 59,8 tūkst. EUR. Uzsākta demonstrējuma ierīkošana un īstenošana.

Ņemot vērā, ka konkursa dialoga laikā tika precīzi sagatavota tehniskā specifikācija demonstrējumu pasākumu nodrošināšanai lopkopības nozarē, 2018. gada decembrī tika izsludināts publisks iepirkums (atklāts konkurss) pakalpojuma sniedzēju izvēlei 16 lotēs. Piedāvājumi saņemti visās izsludinātajās lotēs,

līguma slēgšanas tiesības piešķirtas par 11 lotēm. 2019.gadā ar uzvarētāju 11 lotēs – LLKC – noslēgti līgumi par pakalpojuma nodrošināšanu. Līgumu kopējā publiskā finansējuma summa ir 464,6 tūkst. EUR. Uzsākta demonstrējumu ierīkošana un īstenošana.

2019. gadā pakalpojumu sniedzēja izvēlei tika izsludināts viens publiskais iepirkums demonstrējuma nodrošināšanai augkopības nozarē (atklāts konkurss). Izvēlēts uzvarētājs – SIA “Bulduru Dārzkopības vidusskola”. Līgumcena 59,99 tūkst. EUR. Uzsākta demonstrējuma ierīkošana un īstenošana.

1.3.apakšpasākums “Atbalsts saimniecību un mežu apmeklējumiem”

2019. gadā turpinājās 2018. gadā noslēgtā līguma izpilde par pakalpojuma sniegšanu. Saimniecību un mežu apmeklējumu organizēšanu nodrošina LLKC (Latvijas Lauksaimniecības universitāte - apakšuzņēmējs). Līgumcena 2,0 milj. EUR.

Kopumā 2019. gadā apakšpasākuma ietvaros apmeklējumos piedalījušies 2 800 cilvēki.

M02 “Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu M02 “Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi”, nosaka Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumi Nr. 695 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma “Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi” apakšpasākumā “Atbalsts konsultāciju pakalpojumu izmantošanas veicināšanai””.

2.1.apakšpasākums “Atbalsts konsultāciju pakalpojumu izmantošanas veicināšanai”

2019. gadā turpinājās 2016. un 2018. gadā noslēgto līgumu izpilde par pakalpojuma sniegšanu.

Personu apvienība, ko veido mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības “L.V.Mežs”, “Mežsaimnieks” un “Mūsu mežs”, nodrošināja individuālu konsultāciju sniegšanu mežsaimniecības nozarē, LLKC - lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē.

2019. gada sākumā tika izsludināts publisks iepirkums, lai izvēlētu pakalpojuma sniedzēju konsultāciju nodrošināšanai lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē. Ar uzvarētāju – LLKC – līgums par pakalpojuma izpildi 2019. gadā vēl netika noslēgts. Paredzamā līgumcena ir 3,0 milj. EUR.

Kopumā 2019. gadā apakšpasākuma ietvaros tika sniegtas 7 677 konsultācijas, kuras saņēmušas 2 829 personas, kas iesaistītas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē (skat. 2. tabulu), ir vērojama tendence, ka viens konsultāciju saņēmējs saņem vairākas konsultācijas.

Konsultāciju bloks	Konsultāciju saņēmēju skaits	Konsultāciju skaits
Lauksaimniecība	2348	6195
Mežsaimniecība	481	1482
KOPĀ	2829	7677

2. tabula. Konsultāciju saņēmēju un sniegto konsultāciju skaits pa konsultāciju blokiem, 2019. gads.

Avots: LAD

No perioda sākuma kopumā konsultācijas saņēmušas 14 779 personas, kas jau pārsniedz LAP prognozēto rādītāja "konsultēto atbalsta saņēmēju skaits" vērtību 10 500 par 40,8%. Dalījumā pa mērķa virzieniem lielākā daļa (61,4%) konsultāciju saņēmēju ir pieprasījuši konsultācijas par jautājumiem, kas atbilst prioritātei P4 (vides saglabāšanas pasākumi)", no kuriem 66,0% personas ir saņēmušas konsultācijas par lauksaimniecības jautājumiem un 34,0% - par mežsaimniecības jautājumiem. Attiecīgi 38,6% konsultāciju saņēmēju ir izmantojuši iespēju konsultēties par mērķa virziena 2A (konkurētspēja) jautājumiem.

M04 „Ieguldījumi materiālajos aktīvos”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu M04 "Ieguldījumi materiālajos aktīvos", nosaka Ministru kabineta 2014. gada 30. septembra noteikumi Nr. 600 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu konkursu veidā pasākumam "Ieguldījumi materiālajos aktīvos".

2019. gadā pasākuma M04 "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" ietvaros 4.1. apakšpasākumam "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" un 4.2. apakšpasākumam "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē" katram tika izsludināta viena projektu pieteikumu iesniegšanas kārtā (04.11.2019. līdz 04.12.2019.).

Ņemot vērā, ka šiem apakšpasākumiem projektu iesniegumu iesniegšanas kārtā tika izsludināta gada beigās – novembrī un decembrī, tad 2019. gadā tika izvērtēti un apstiprināti tie projektu iesniegumi visos trīs apakšpasākumos, kas tika iesniegti 2018. gada beigās izsludinātajā kārtā (18.10.2018. līdz 22.11.2018.).

Izvērtējot pieteikto projektu iesniegumus:

- 4.1. apakšpasākuma "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" piektajā kārtā apstiprināti 953 atbilstoši projekti ar kopējo publisko finansējumu 65,2 milj. EUR;
- 4.2. apakšpasākuma "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē" septītajā kārtā apstiprināti 48 atbilstoši projekti ar kopējo publisko finansējumu 22,8 milj. EUR;
- 4.3. apakšpasākuma "Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā" piektajā kārtā apstiprināti 102 atbilstoši projekti ar kopējo publisko finansējumu 4,9 milj. EUR.

4.1. apakšpasākumā piektajā kārtā visvairāk apstiprināto projektu bija laukkopības sektorā – 433 projekti ar kopējo publisko finansējumu 30,3 milj. EUR, piena lopkopības sektorā - 182 projekti, publiskais finansējums 21,7 milj. EUR, kā arī nobarojamo liellopu sektorā – 180 projekti (6,3 milj. EUR), jo Latvijā tieši šie ir galvenie lauksaimniecības sektori, kuros katrā no izsludinātajām kārtām ir arī vislielākais projektu iesniegumu skaits.

Visvairāk investīcijas pamatlīdzekļu iegādē ir paredzētas traktortehnikas iegādei – 189 projekti, plaujmašīnas iegādei – 185 projekti, piekabju (puspiekabju) iegādei 184 projekti, bet kombainu iegādei 111 projekti. Savukārt būvniecībā investīcijas visvairāk tiek ieguldītas kūtsmēsļu krātuvju izbūvei – 110 projektos, fermu un lauksaimniecības dzīvnieku novietņu būvniecībai – 90 projektos, bet graudu apstrādes/uzglabāšanas kompleksu, torņu celtniecībai – 34 projektos.

Lielaizstrādēm (ar neto apgrozījumu virs 70 000 EUR) lielākais apstiprinātais publiskais finansējums piektajā kārtā bija Zemgales reģionā (8,7 milj. EUR) un Dienvidkurzemes reģionā (8,3 milj. EUR), bet vismazākais - Austrumlatgales reģionā (1,8 milj. EUR). Savukārt mazajām saimniecībām (neto apgrozījumu līdz 70 000 EUR) lielākais apstiprinātais publiskais finansējums bija Dienvidlatgales reģionā

(3,3 milj. EUR), tālāk sekoja Austrumlatgales reģions (2,8 milj. EUR), bet vismazākais – Lielrīgas reģionā (1,4 milj. EUR).

No apstiprinātajiem projektiem 265 projektus jeb 27,8% bija iesniegušas bioloģiskās lauku saimniecības. Liela aktivitāte bija novērojama arī jauno lauksaimnieku (saimniecības īpašnieks līdz 40 gadu vecumam) vidū, kuriem no kopējā projektu skaita tika apstiprināti 40,6%, kas liecina par gados jaunu cilvēku interesi saistīt sevi ar dzīvi laukos, nodarbojoties ar lauksaimniecisko ražošanu.

4.2. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” septītajā kārtā visvairāk apstiprināto projektu bija graudu pārstrādes nozarē – 14 projekti, piena pārstrādē – 13 projekti, savukārt gaļas pārstrādes nozarē apstiprināti 10 projekti.

4.3. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” piektajā kārtā apstiprinātajos projektos bija paredzēta gan meliorācijas sistēmu pārbūve - 60 projektos, gan meliorācijas sistēmas atjaunošana - 55 projektos. No visiem 102 apstiprinātajiem projektiem 14 bija kopprojekti, kuros kopā ar iesniedzējiem bija 60 dalībnieki.

No perioda sākuma pasākumā M04 “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” līdz 2019. gada 31. decembrim kopumā ir iesniegti 18 002 projektu iesniegumi (t.sk. projekti, kas finansēti no valsts papildus finansējuma) ar kopējo publisko finansējumu 889,8 milj. EUR apmērā, no kuriem apstiprināti 6 329 projekti (t.sk. 31 multiprojekts, kuros pieteikumi ir iesniegti 2 vai 3 apakšpasākumos vienlaicīgi, un attiecīgi apakšpasākumos šādi iesniegumi tiek uzskaitīti atsevišķi) šādos apakšpasākumos:

- 4.1. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” apstiprināti 5 267 projekti ar publisko finansējumu 320,9 milj. EUR apmērā;

- 4.2. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” apstiprināti 279 projekti ar publisko finansējumu 67,9 milj. EUR apmērā;

- 4.3. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” apstiprināti 814 projekti ar publisko finansējumu 82,1 milj. EUR apmērā.

Atbalsta pretendentiem šī LAP pasākuma ietvaros ir iespēja pretendēt arī uz valsts finansējumu atbalstam kredītprocentu daļējai dzēšanai, ja tie kvalificējas kā atbalsta saņēmēji, pretendējot uz atbalstu pasākuma „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” 4.1.apakšpasākumā „Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” un 4.2.apakšpasākumā „Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”. Uz atbalstu kredītprocentu daļējai dzēšanai no plānošanas perioda sākuma ir iesniegti un apstiprināti 6 725 iesniegumi šādos apakšpasākumos:

- 4.1.apakšpasākumā „Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” 6 641 iesniegumi 17,7 milj. EUR apmērā;
- 4.2.apakšpasākumā „Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” 84 iesniegums 1,3 milj. EUR apmērā.

Izvērtējot no perioda sākuma līdz 2019. gada beigām īstenotos projektus, secināms, ka 4.1. un 4.3. apakšpasākumos ar ieguldījumu mērķa virzienā 2A (ekonomisko rādītāju palielinājums, lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas uzlabošana, ieguldījumi infrastruktūras uzlabošanā) ir īstenoti vai daļēji īstenoti projekti, kuru kopējais publiskais finansējums ir 287,7 milj. EUR jeb 69,1% no plānotā (t.sk. valsts papildus finansējums).

Mērķa virzienā 3A (papildu vērtības pievienošana lauksaimniecības produktiem) ieguldījumu dod 4.2. apakšpasākumā īstenotie vai daļēji īstenotie projekti ar publisko finansējumu 29,6 milj. EUR jeb 39,1% no

plānotā (t.sk. valsts papildus finansējums), bet mērķa virzienā 5B (energoefektivitātes palielināšana) 4.1. un 4.2. apakšpasākumos īstenoti vai daļēji īstenoti projekti ar publisko finansējumu 8,0 milj. EUR jeb 70,6% no paredzētā. Savukārt mērķa virzienā 5D (ieviestas tehnoloģijas SEG un/vai amonjaka emisiju samazinājumam) ieguldījumu dod 4.1. un 4.2. apakšpasākumos īstenotie vai daļēji īstenotie projekti, kuru publiskais finansējums ir 12,1 milj. EUR jeb 73,6% no mērķa virzienā plānotā, bet mērķa virzienā 5C (sekmēt atjaunojamo energoresursu izmantošanu) ieguldījumu dod apakšpasākums 4.1., kurā īstenots viens projekts ar kopējo publisko finansējumu 48,6 tūkst. EUR jeb 0,3% no plānotā.

M05 “Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana”

Atbalsta saņemšanas nosacījumus pasākumam M05 nosaka Ministru kabineta 2015. gada 14. jūlija noteikumi Nr. 401 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumam “Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana””.

Pasākuma ietvaros 2019. gadā tika izsludināta viena projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā (23.04.2019. līdz 23.05.2019.) apakšpasākumā 5.1 “Atbalsts profilaktiskajiem pasākumiem, lai mazinātu epizootiju un epifitotiju iespējamās sekas” atbalstam cūkkopības un putnkopības nozarē ar kopējo pieejamo finansējumu 1,1 milj. EUR. Kārtā tika apstiprināti 9 putnkopības nozares un 10 cūkkopības projekti par visu kārtā izsludināto finansējumu - 1,1 milj. EUR. Cūkkopības nozarē 2019. gadā šajā pasākumā bija vērojama augsta aktivitāte, un arī putnkopībā saimniecības aktīvi izmantoja iespēju uzlabot biodrošību savās saimniecībās ņemot vērā, ka pasaulē vēl joprojām vērojami putnu gripas uzliesmojumi.

No perioda sākuma līdz 2019. gada beigām abos apakšpasākumos ir apstiprināti 97 projekti (72 saimniecībām, t.sk. 5.2. apakšpasākumā 1 projekts 1,3 tūkst. EUR apmērā cūkkopības nozarē) par kopējo summu 4,6 milj. EUR apmērā (tai skaitā 57 cūkkopības nozares 2,29 milj. EUR un 40 putnkopības nozares 2,26 milj. EUR profilaktisko pasākumu projektu īstenošanai), bet par īstenotajiem vai daļēji īstenotajiem projektiem 62 saimniecībām izmaksāts publiskais finansējums 3,4 milj. EUR apmērā jeb 68,7% no pasākumā pieejamā.

M06 “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība”

6.1. apakšpasākumā “Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu apakšpasākumam 6.1 “Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai” nosaka Ministru kabineta 2015. gada 16. jūnija noteikumi Nr. 323 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība” apakšpasākumam “Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai””.

2019. gada 11. aprīlī šajos noteikumos tika izdarīti grozījumi, nosakot, ka projekta iesniegums iesniedzams tikai Lauku atbalsta dienesta Elektroniskās pieteikšanās sistēmā, tādējādi atbalsta pretendentiem atvieglojot gan projekta iesnieguma aizpildīšanu, ko nodrošina tiešsaistes piekļuve no jebkuras vietas, un automātiska tehnisku kļūdu pārbaude pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, gan tā pārraudzību. Izvērtējot projektu pieņemšanas iepriekšējo kārtu rezultātus un lai efektīvāk novirzītu atbalstu, papildus tika precizētas prasības attiecībā uz darījumdarbības plāna sagatavošanu un iesniegšanu.

2019. gadā (20.05.2019. līdz 26.06.2019.) tika izsludināta trešā projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā ar

kopējo publisko finansējumu 3,96 milj. EUR apmērā.

Atbalsta pretendentu aktivitāte bija ļoti augsta un šajā kārtā tika iesniegti 99 projektu pieteikumi, no kuriem apstiprināti 57 ar kopējo publisko finansējumu 2,3 milj. EUR apmērā. Projekti tiek veiksmīgi īstenoti, un kopumā visās trijās projektu iesniegšanas kārtās tika apstiprināti 363 projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 14,5 milj. EUR (91,9% no pasākumā pieejamā finansējuma -15,8 milj. EUR), bet daļēji vai pilnīgi īstenoti ir 332 projekti (84,1%) ar kopējo publisko finansējumu 11,3 milj. EUR jeb 71,5% no apakšpasākumā pieejamā. No iepriekš minētā varam secināt, ka šī apakšpasākuma ieviešana līdz pārskata perioda beigām ir bijusi veiksmīga.

Pasākuma ieviešanā tika piemērots reģionalizācijas princips, lai nodrošinātu līdzvērtīgu reģionu attīstību, kā arī paredzētu vienmērīgu finansējuma sadali Latvijas teritorijā. Pasākuma ieviešanas visās kārtās visvairāk projektu iesniegumu tika iesniegti Dienvidlatgales (94 projekti), Ziemeļvidzemes (84 projekti), Dienvidkurzemes (67 projekti) un Austrumlatgales (64 projekti) reģionālajās pārvaldēs.

6.3.apakšpasākumā “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu apakšpasākumam 6.3 “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības” nosaka Ministru kabineta 2015. gada 9. jūnija noteikumi Nr. 329 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība” apakšpasākumam “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības””.

2019. gadā šajos noteikumos tika veikti grozījumi, precizējot prasības attiecībā uz darījumdarbības plāna sagatavošanu un iesniegšanu, kā arī nosakot, ka projekta iesniegums iesniedzams tikai Lauku atbalsta dienesta Elektroniskās pieteikšanās sistēmā, tādējādi atbalsta pretendentiem atvieglot gan projekta iesnieguma aizpildīšanu, gan tā pārraudzību.

2019. gadā (17.06.2019. līdz 18.07.2019.) tika izsludināta trešā projektu pieņemšanas kārtā ar kopējo publisko finansējumu 11,1 milj. EUR apmērā. Šajā kārtā tika iesniegts 571 projekta iesniegums ar kopējo publisko finansējumu 8,6 milj. EUR apmērā. Savukārt tika apstiprināti 458 projekti ar publisko finansējumu 6,9 milj. EUR apmērā.

Arī šī apakšpasākuma ieviešana noris veiksmīgi, jo atbalsta pretendentu aktivitāte bija augsta un kopumā no plānošanas perioda sākuma ir apstiprināti 2 578 projekti (ar publisko finansējumu 38,7 milj. EUR) un līdz pārskata perioda beigām daļēji vai pilnīgi īstenoti 2 389 projekti 30,0 milj. EUR apmērā.

Šajā apakšpasākumā papildus pārejošo saistību ietvaros no iepriekšējā plānošanas perioda līdz 2019. gada beigām tika īstenoti 137 projekti ar kopējo izmaksāto publisko finansējumu 327,0 tūkst. EUR apmērā.

Tā kopumā no plānošanas perioda sākuma ir apstiprināts finansējums (t.sk. pārejošās saistības) 91,3% no apakšpasākumā pieejamā – 42,8 milj. EUR, bet izmaksāts publiskais finansējums 70,9% no plānotā.

Pasākuma ieviešanā tika piemērots reģionalizācijas princips, lai nodrošinātu līdzvērtīgu reģionu attīstību, kā arī paredzētu vienmērīgu finansējuma sadali Latvijas teritorijā. Pasākuma ieviešanas kārtās visvairāk projektu iesniegumu tika iesniegti Dienvidkurzemes reģionālajā pārvaldē - 96, Ziemeļvidzemes 92, bet Dienvidlatgales reģionālajā pārvaldē 71 projektu iesniegums.

6.4.apakšpasākuma „Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstībā”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu apakšpasākumam 6.4, nosaka Ministru kabineta 2016. gada 24. maija noteikumi Nr. 320 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumā "Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā" atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā"" (turpmāk - MK noteikumi Nr. 320).

Atbalsts izsludinātajās projektu pieteikumu kārtās tika paredzēts visām trijām apakšpasākuma aktivitātēm - ar lauksaimniecību nesaistītu darbību attīstībai, ar lauksaimniecību nesaistītu saimniecisko darbību dažādošanai, kā arī tūrisma aktivitāšu veicināšanai.

Pasākuma īstenošanai visā LAP plānošanas periodā kopumā tika paredzēts publiskais finansējums 30,5 milj. EUR apmērā. 6.4. apakšpasākuma ietvaros no plānošanas perioda sākuma līdz 2019. gada 31. decembrim tika izsludinātas četras projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas, kurās kopumā tika saņemti 696 projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 38,9 milj. EUR un apstiprināti 443 projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 26,9 EUR jeb 88,1% no kopējā apakšpasākumam paredzētā, bet īstenoti vai daļēji īstenoti ir projekti ar kopējo finansējumu 13,2 milj. EUR apmērā jeb 43,2% no plānotā.

Ņemot vērā to, ka apakšpasākuma apguve bija nepietiekama, jo pēc divu kārtu izsludināšanas tika apstiprināti projektu iesniegumi tikai par 30,5% no kopējā pieejamā finansējuma, apakšpasākuma administrēšanai tika sagatavoti un 2018. gada 8. maijā apstiprināti grozījumi MK noteikumos Nr. 320. Noteikumos tika precizēti atbalsta saņemšanas nosacījumi, ļaujot atbalsta pretendentiem veikt saimniecisko darbību nozarē, kas nav tieši saistīta ar esošo darbības nozari, kā arī, lai paplašinātu atbalsta saņēmēju loku aktivitātē "Tūrisma aktivitāšu veicināšana", ļaujot tajā piedalīties arī lauksaimniekiem. Tāpat tika palielinātas arī apakšpasākumā paredzētās maksimālās attiecināmās izmaksas.

Ņemot vērā 2018.gadā veiktās izmaiņas apakšpasākuma atbalsta saņemšanas nosacījumos, palielinājās atbalsta pretendentu aktivitāte trešajā projektu pieņemšanas kārtā, bet ceturtajā projektu pieņemšanas kārtā (17.05.2019. līdz 17.06.2019.) tika iesniegti tikai 35 projektu iesniegumi, no kuriem tika apstiprināti 21 ar kopējo publisko finansējumu 1,2 milj. EUR.

Turklāt finansējums projektu iesniegumu kārtām tika sadalīts pēc reģionalizācijas principa, ņemot vērā zemāko teritorijas attīstības indeksu un lielāko mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu īpatsvaru, lai nodrošinātu pasākuma mērķi – attīstīt uzņēmējdarbību lauku teritorijās nevis pilsētās. Tomēr gan pirmajā, gan otrajā kārtā veidojās situācija, ka vairākiem reģioniem katrā kārtā pietrūka finansējuma, savukārt pārējos reģionos interese pēc atbalsta bija zemāka un šajos reģionos netika pieprasīts viss kārtā pieejamais finansējums. Savukārt trešajā kārtā, pieaugot pretendentu aktivitātei, praktiski visos (izņemot vienu) reģionos iedalītais finansējums pietrūka, savukārt ceturtajā projektu iesniegumu kārtā visos reģionos tas pilnībā netika izmantots.

Pēdējā laikā nozīmīgs šķērslis uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai ir pieeja apgrozāmajam un kapitāla finansējumam. Vislielākās grūtības atbalsta pretendentiem rada kredītiestāžu izvirzītās pārmērīgās prasības uzņēmumu kredītēšanai, tādēļ vairākiem uzņēmumiem netiek dota iespēja attīstīt un dažādot saimniecisko darbību. Atteikuma iemesls kredīta saņemšanai bieži vien ir nepietiekami uzņēmuma finanšu līdzekļi un nepietiekams nodrošinājums, tādēļ bankas saskata pārāk lielu risku projektu sekmīgai īstenošanai. Samērā būtisks ierobežojošais faktors projektu sekmīgai īstenošanai ir uzņēmumu finansiālais stāvoklis. Turklāt vairākos iesniegtajos projektos paredzēti būvniecības darbi, kam projektu īstenošanas laiks ir līdz diviem gadiem no projektu apstiprināšanas. Līdz ar to finansējuma apguvei atbalsta pretendentiem nepieciešami lielāki laika resursi.

Veicot ieguldījumus ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanā un attīstībā, galvenās projektos atbalstītās darbības nozares ir mežizstrāde, ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde, koksnes, koka

izstrādājumu ražošana, gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana, nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana, automobiļu apkope un remonts, mēbeļu un gatavo metālizstrādājumu ražošana. Tūrisma pakalpojumu sniedzēji tūrisma aktivitāšu veicināšanas projektu ietvaros paredzējuši attīstīt viesu izmīnāšanu, sporta nodarbības, izklaides un atpūtas darbības.

Apakšpasākumā viens no noteiktajiem rādītājiem - atbalsta saņēmēju skaits, kas saņem atbalstu uzņēmējdarbības attīstīšanai - ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām lauku apgabalos uz 2019. gada beigām bija sasniegts 65,3% apmērā (apstiprināti projektu iesniegumi 367 atbalsta saņēmējiem (91,8%), bet īstenoti vai daļēji īstenoti projekti 261 atbalsta saņēmējam no plānotajiem 400), bet otrs rādītājs - īstenotajos jeb daļēji īstenotajos projektos uz 2019. gada beigām no jauna tika radītas 73 darba vietas jeb 53,6% no plānotā (140 jaunradītas darba vietas).

Šobrīd pasākums ir izsmēlis savu potenciālu un iespējas, jo izveidot un attīstīt uzņēmumus var tikai tad, ja ir tirgus pieprasījums, pieejami banku aizdevumi un lauku teritorijā tiek radīta atbilstoša vide. Tas ir komplekss risinājums, kur jāiesaistās visām ministrijām – gan Satiksmes ministrijai, gan Ekonomikas ministrijai, gan Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, un tā šobrīd arī ir viena no nākamā plānošanas perioda KLP Stratēģiskā plāna identificētajām vajadzībām – kā saglabāt apdzīvotību laukos. Šobrīd lauku teritorijā atbalsts ar lauksaimniecību nesaistītas uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai ir pieejams arī vietējo rīcības grupu (turpmāk – VRG) sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijās ar augstāku atbalsta intensitāti (atbalsts tiek sniegts saskaņā ar 2013. gada 18. decembra Regulu (ES) Nr.1407/2013), kā arī VRG nodrošina teritorijas aktivizēšanas aktivitātes un informatīvos pasākumus potenciāliem projektu iesniedzējiem. Atlikusī daļa potenciālo projektu iesniedzēju izvēlas atbalstu saņemt LAP apakšpasākumā 19.2. “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju”. Atbalsts VRG sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijās paredzētām aktivitātēm ir pieejams arī vēl šobrīd.

Tā kā uzņēmējdarbības atbalstam ir pieejams atbalsts apakšpasākumā 19.2 ietvaros, kas ir atbilstošs esošajam pieprasījumam un ņemot vērā to, ka tuvojas LAP plānošanas perioda noslēgums un šobrīd noteikto prioritāti – nodrošināt atbalstu risku mazinošiem pasākumiem, kā arī modernizēt saimniecības uzlabojot to ekonomiskos rādītājus, konkurētspēju un piemērošanos klimata pārmaiņām, tad Vadošā iestāde ierosināja apakšpasākuma atlikumu 9,4 milj. EUR apmērā novirzīt citiem LAP apakšpasākumiem (apstiprināts ar LAP grozījumiem 2020. gada 6.aprīlī).

M07 “Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākumam M07, nosaka Ministru kabineta 2015. gada 18. augusta noteikumi Nr. 475 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumā “Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā”.

No 15.10.2015. līdz 01.12.2019. tika izsludināta nepārtrauktā projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā ar publisko finansējumu 126,6 milj. EUR.

No perioda sākuma līdz 2019. gada 31. decembrim ir apstiprināti 309 projektu iesniegumi ar publisko finansējumu 114,5 milj. EUR apmērā jeb 90,4% no pasākumā pieejamā finansējuma, tai skaitā 2019. gadā apstiprināts 61 projekts 23,0 milj. EUR apmērā. Pilnībā vai daļēji īstenoti ir 242 projekti par 80,3 milj. EUR jeb 63,4% no plānotā.

Pilnībā vai daļēji īstenotajos projektos sakārtoti pašvaldību grants ceļi 1 114,5 km garumā, kas pārsniedz LAP paredzētos 840 km (132,7%), jo sākotnēji, plānojot pārbūvēto ceļu km, tika ņemtas vērā maksimālās viena km grants ceļu izmaksas. Tomēr, veicot būvniecības pakalpojumu iepirkumus, reālās izmaksas

pārsvārā ir zemākas, līdz ar to pašvaldības var atļauties sakārtot vairāk ceļu km. Arī pasākuma rādītājs "Iedzīvotāju skaits, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem" uz pārskata perioda beigām ir izpildīts par 126,7% (25 646 iedzīvotāji) no paredzētā iznākuma rādītāja.

M08 „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā”

Kārtību, kādā tiek piešķirts Eiropas Savienības un valsts atbalsts pasākumam M08 nosaka 2015. gada 4. augusta noteikumi Nr.455 „Kārtība, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākuma “Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā” īstenošanai”.

8.1 apakšpasākums „Meža ieaudzēšana, papildinot daļēji aizaugušās lauksaimniecības zemes, un kopšana”

2019. gadā šajā apakšpasākumā tika izsludinātas divas projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas. Septītā kārtā (01.04.2019. līdz 07.05.2019.) ar kopējo publisko finansējumu gandrīz 2,0 milj. EUR, kurā tika iesniegts 431 pieteikums 1,5 milj. EUR apmērā. Šajā kārtā tika apstiprināti 392 projekti 1,4 milj. EUR apmērā par meža ieaudzēšanu 2 613 ha platībā.

Astotās kārtas projektu iesniegumu pieņemšana norisinājās no 01.11.2019 līdz 30.12.2019. ar kopējo publisko finansējumu 760,3 tūkst. EUR un tajā tika iesniegti 258 pieteikumi 1,0 milj. EUR apmērā, no kuriem līdz 2019. gada beigām tika apstiprināti 27 projekti 86,9 tūkst. EUR apmērā, pārējie projekti vēl bija izvērtēšanā.

No plānošanas perioda sākuma kopumā šajā apakšpasākumā ir apstiprināti 1 750 projekti 6,1 milj. EUR apmērā par 5 196 ha meža ieaudzēšanu, bet īstenoti vai daļēji īstenoti projekti 2,8 milj. EUR apmērā jeb 44,0% no apakšpasākumā plānotā finansējuma, apmežojot un kopjot 3 144 ha platības (78,6% no LAP paredzētā).

8.3/8.4 apakšpasākums “Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai, ko nodarījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, katastrofāli notikumi” un “Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana” 8.3. apakšpasākumā “Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai, ko nodarījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, katastrofāli notikumi” 2019. gadā tika izsludināta projektu iesniegumu pieņemšanas trešā kārtā (01.10.2019. līdz 01.11.2019.) ar kopējo publisko finansējumu 100,0 tūkst. EUR, kurā tika iesniegts viens projekts 50,8 tūkst. EUR apmērā, kurš arī tika apstiprināts.

Kopumā 8.3 apakšpasākumā no plānošanas perioda sākuma ir apstiprināti 10 projekti par kopējo publisko finansējumu 4,5 milj. EUR apmērā 2 atbalsta saņēmējiem.

8.4. apakšpasākumā “Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana” 2019. gadā tika izsludināta divas kārtas. Sestajā kārtā (01.04.2019. līdz 07.05.2019.) kopējais izsludinātais publiskais finansējums bija 1,1 milj. EUR, kurā tika iesniegti 26 pieteikumi 111,2 tūkst. EUR apmērā un apstiprināti 24 projekti 92,2 tūkst. EUR apmērā.

Savukārt septītajā projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā (01.11.2019. līdz 30.12.2019.) ar kopējo publisko finansējumu 898,9 tūkst. EUR, tika iesniegti 30 pieteikumi 92,2 tūkst. EUR apmērā, pārskata gadā apstiprinot 5 projektus 14,1 tūkst. EUR apmērā (pārējie projekti vēl tika vērtēti).

8.4 apakšpasākumā no plānošanas perioda sākuma kopumā ir apstiprināti 178 projekti par kopējo publisko

finansējumu 993,9 tūkst. EUR apmērā, sniedzot iespēju atjaunot platības 2 419 ha apmērā.

Kopumā 8.3/8.4 apakšpasākumā “Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai, ko nodarījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, katastrofāli notikumi” un “Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana” no plānošanas perioda sākuma līdz 2019. gada beigām ir apgūts gandrīz viss paredzētais finansējums (98,6%), jo apstiprināti projekti ar kopējo publisko finansējumu 5,5 milj. EUR apmērā, bet īstenoti vai daļēji īstenoti projekti 2,5 milj. EUR apmērā jeb 46,7%.

8.5 apakšpasākumā “Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai”

2019. gadā apakšpasākumā tika izsludināta sestā projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā (01.04.2019. līdz 07.05.2019.) ar kopējo publisko finansējumu 4,1 milj. EUR, kurā tika iesniegti 2 730 projekti 5,5 milj. EUR apmērā.

Šajā kārtā bija vērojama ļoti augsta atbalsta pretendentu aktivitāte, un pieejamā finansējuma iztrūkums bija 1,6 milj. EUR, salīdzinot ar pieprasījumu. Šajā kārtā tika apstiprināti 2 186 projekti 4,0 milj. EUR apmērā.

No perioda sākumā šajā 8.5. apakšpasākumā apstiprināti 10 215 projekti 25,2 milj. EUR apmērā, paredzot mežaudzes retināšanu vai nomaiņu 71 093 ha platībā, bet īstenots vai daļēji īstenots 7 771 projekts 18,1 milj. EUR apmērā jeb 72,8% no plānotā publiskā finansējuma apakšpasākumā, kopjot vai nomainot mežaudzes 55 096 ha platībā.

No perioda sākuma pasākumā M08 „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā” apstiprināti 11 519 projekti par visu pasākumā pieejamo publisko finansējumu 36,9 milj. EUR apmērā, bet īstenoti projekti 23,5 milj. EUR apmērā (63,8% no pasākumā plānotā) tai skaitā:

8.1 apakšpasākumā “Meža ieaudzēšana, papildinot daļēji aizaugušās lauksaimniecības zemes, un to kopšana” apstiprināti 1 750 projekti 6,1 milj. EUR apmērā, bet atbalstu saņēmuši mežu īpašnieki 2,8 milj. EUR apmērā par 3 144 ha ieaudzētajām platībām;

8.3/8.4 apakšpasākumā “Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai, ko nodarījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, katastrofāli notikumi” apstiprināti 188 projekti par kopējo publisko finansējumu 5,5 milj. EUR apmērā, savukārt īstenoti projekti 2,6 milj. EUR apmērā;

8.5. apakšpasākumā “Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai” apstiprināti 10 215 projekti 25,2 milj. EUR apmērā, bet īstenots vai daļēji īstenots 7 771 projekts, izkopjot mežus 55 096 ha platībā un saņemot atbalstu 18,1 milj. EUR apmērā.

M09 “Ražotāju grupu un organizāciju izveide”

Atbalsta saņemšanas kārtību pasākumā M09 nosaka Ministru kabineta 2015. gada 3. februāra noteikumi Nr. 60 “Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākumam “Ražotāju grupu un organizāciju izveide””.

2019. gadā šajos noteikumos tika veikts grozījums, kas apstiprināts ar Ministru kabineta 2019. gada 22. oktobra noteikumiem Nr. 494 un paredz atbalsta pretendentiem arī piektajā projekta īstenošanas gadā pieprasīt priekšapmaksu 90 procentu apmērā no kārtējā gadā plānotās atbalsta maksājuma summas, jo iepriekš šādu iespēju varēja izmantot tikai četras reizes.

Šī pasākuma ietvaros atbalsts ir pieejams ražotāju organizāciju izveidei, kuras atbilstības statusu saņēmušas

pēc 2014. gada 1. janvāra, un atbalsts tiek piešķirts ik gadu piecu gadu periodā.

2018. gadā, ievērojot pasākuma īstenošanas gaitu, grozot LAP, tam tika samazināts kopējais pieejamais publiskais finansējums.

Tomēr, tā kā arī laika posmā no pēdējās izsludinātās projektu iesniegšanas kārtas līdz pat atskaites perioda beigām vēl joprojām nebija izveidojušās jaunas atbilstīgas kooperatīvās sabiedrības, kuras varētu pretendēt uz atlikušo šī pasākuma finansējumu, tad Vadošā iestāde ierosināja pasākuma publiskā finansējuma atlikumu 192,0 tūkst. EUR apmērā pārdalīt uz pasākumu M17 "Ražas, dzīvnieku un apdrošināšanas prēmija", kas dod ieguldījumu tajā pašā mērķa virzienā 3B kā pasākums M09 (apstiprināts ar LAP grozījumiem 2020.gada 3. aprīlī, 8.1. redakcija).

Tā 2019. gadā jaunas projektu pieteikumu pieņemšanas kārtas netika izsludinātas, turpinājās 2015. līdz 2017. gadā apstiprināto projektu īstenošana, bet šajā gadā pasākuma ietvaros tika izmaksāts finansējums 135,0 tūkst. EUR apmērā.

Kopš plānošanas perioda sākuma pasākumā izsludinātas trīs projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas, un ir apstiprināti 3 projekti mežsaimniecības kooperatīviem par kopējo publisko finansējumu 561,8 tūkst. EUR - no 2015. gada līdz 2017. gadam ik gadu pa vienam projektam, kā arī LAP 2007-2013 uzņemto saistību izpildei diviem atbalsta pretendentiem rezervēts finansējums 26,4 tūkst. EUR apmērā (kopā pasākumā 588,2 tūkst. EUR), bet izmaksāts finansējums 385,7 tūkst. EUR apmērā jeb 49,4% no pasākumā pieejamā publiskā finansējuma.

Kopumā trijos mežsaimniecības kooperatīvos, kas saņem atbalstu šī pasākuma ietvaros, ir palielinājies biedru skaits – no vidēji 121 biedram 2018. gadā līdz vidēji 179 biedriem 2019. gadā, kopējam aktīvo meža kooperatīvu biedru skaitam 3 kooperatīvos sasniedzot 536, kas ir 4,7 reizes vairāk par LAP plānoto, jo plānošanas perioda sākumā nebija iespējams paredzēt kāda veida jaunas atbilstīgas kooperatīvās sabiedrības – lauksaimniecības vai mežsaimniecības, pieteiksies atbalstam šajā pasākumā.

Atšķirībā no lauksaimniecības kooperatīvu biedriem, mežsaimniecības kooperatīvu biedri pārstāv ļoti plašu Latvijas teritoriju un meža īpašnieku skaitu, jo tiem nav raksturīga koncentrēšanās pa atsevišķām nozarēm un arī ikgadēja sadarbība ar kooperatīvu, jo meža īpašniekam katru gadu nav jāveic sava meža īpašuma cirsma izstrāde, kā arī agrotehniskā un jaunaudžu kopšana un citi pasākumi – tas atkarīgs no katra biedra meža īpašuma specifikas.

Ir palielinājies arī kopējais šo 3 kooperatīvu apgrozījums no 3,72 milj. EUR 2017. gadā līdz 8,34 milj. 2018.gadā un līdz 8,78 milj. EUR 2019.gadā (apgrozījuma pieaugums 2,4 reizes salīdzinot ar 2017. gadu). Nelielais 5% apgrozījuma pieaugums 2019.gadā, salīdzinot ar 2018.gadu, saistīts ar būtisku koksnes cenu samazinājumu pasaules tirgū.

M16 "Sadarbība"

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākumam M16 nosaka 2017. gada 25. aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr. 222 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība 16. pasākuma "Sadarbība" 16.1. apakšpasākumam "Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projektu īstenošanai" un 16.2. apakšpasākumam "Atbalsts jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei" atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā".

16.1 apakšpasākums "Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai"

lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projektu īstenošanai"

Atbalsts šajā apakšpasākumā ir paredzēts Eiropas Inovāciju partnerības (turpmāk – EIP) darba grupām (apvieno lauksaimniekus, mežsaimniekus, lauksaimniecības produktu pārstrādātājus, lauksaimniecības, mežsaimniecības vai lauksaimniecības produktu pārstrādes nozares nevalstisko organizāciju vai kooperatīvu pārstāvjus, konsultantus, pētniekus, tai skaitā studentus, vai citas jaunradē ieinteresētās puses), kas izstrādā nacionāli nozīmīgu, uz jaunradi vērstu EIP projekta ideju saistītu ar lauksaimniecību, mežsaimniecību vai lauksaimniecības produktu pārstrādi. EIP darba grupu projektu idejas ir inovatīvas, risina nozarē aktuālas nepieciešamības un paredz nozīmīgu, būtisku ieguvumu nozarei.

Trešā projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā (02.11.2018. līdz 10.06.2019.) tika izsludināta apakšpasākuma 16.1. atlikušā publiskā finansējuma apmērā. Šajā kārtā tika iesniegti 24 projektu ideju iesniegumi. Otrajā posmā no iesniegtajiem ideju iesniegumiem tika apstiprināti 12 ar kopējo finansējumu 5,1 milj. EUR.

Ieinteresētās puses ir izrādījušas lielu atsaucību, un kopš apakšpasākuma īstenošanas uzsākšanas 2016. gadā iesniegto projektu pieteikumu kopsumma pārsniedz apakšpasākumā pieejamo finansējumu. Kopā periodā ir apstiprināti 30 projekti 12,7 milj. EUR apmērā jeb 90,1% no apakšpasākumā pieejamā publiskā finansējuma. Apstiprinātie projekti paredz izstrādāt jaunus risinājumus pārtikas ražošanas blakusproduktu izmantošanā, pārtikas produktu kvalitātes uzlabošanā un ārstnieciskās pārtikas ražošanā, jaunu tehnoloģiju un ekonomiski pamatotu risinājumu ieviešanā vietējās lopbarības ražošanai, uz sapropeļa bāzes veidotu produktu izmantošanā, inovatīvus risinājumus lauksaimniecības dzīvnieku slimību profilaksei, agrīnai diagnostikai un ārstniecībai, kā arī augu slimību ierobežošanai.

Kopumā apakšpasākumā līdz atskaites perioda beigām īstenots viens projekts 492,4 tūkst. EUR apmērā, bet pārējiem 29 projektiem ir uzsākta īstenošana, no kuriem 15 projektiem ir izmaksāts kopējais finansējums (ieskaitot īstenoto) 1,6 milj. EUR jeb 11,2% no apakšpasākumā paredzētā.

Apakšpasākums 16.2 "Atbalsts jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei"

Kopā plānošanas periodā apakšpasākumā 16.2 "Atbalsts jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei" tika izsludinātas četras projektu pieņemšanas kārtas.

No 01.10.2019. līdz 01.11.2019. apakšpasākumā tika izsludināta ceturrtā projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā ar publisko finansējumu 4,2 milj. EUR. Ņemot vērā to, ka šajā plānošanas periodā šī bija pēdējā izsludinātā kārtā, tad atbalsta pretendenti izrādīja ļoti lielu atsaucību un iesniedza 49 projektu iesniegumus visa izsludinātā publiskā finansējuma apmērā, kuri uz pārskata perioda beigām vēl bija vērtēšanā.

Līdz atskaites perioda beigām apakšpasākumā kopā ir apstiprināti 39 projekti par kopējo publisko finansējumu 3,0 milj. EUR jeb 49,1% no apakšpasākumā pieejamā finansējuma, bet īstenoti vai daļēji īstenoti ir 34 projekti, kuriem kopumā izmaksāts publiskais finansējums 936,2 tūkst. EUR apmērā jeb 15,2% no plānotā finansējuma.

16.2.apakšpasākuma ietvaros liela daļa no projektiem ir saistīti ar dažādu lauksaimniecības produktu audzēšanu un zemes ielabošanas veidiem, kā arī projektu iesniegumu tēmas ir saistītas ar augļkopības nozares attīstīšanu un lauksaimniecības produktu pārstrādi, tai skaitā ievērojamā daļā apstiprinātajos projektos paredzētas videi draudzīgas (bioloģiskas un integrētas) inovatīvas metodes, tehnoloģijas, kā arī lauksaimniecības un pārstrādes produktu ražošana.

Apakšpasākumā 16.3 "Atbalsts lauku tūrisma attīstības veicināšanai"

Apakšpasākuma administrēšanai 2017. gada 28. novembrī Ministru kabinetā tika apstiprināti noteikumi Nr. 703 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma "Sadarbība" 16.3. apakšpasākumā "Atbalsts lauku tūrisma attīstības veicināšanai" atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā".

No 04.02.2019. līdz 04.03.2019. apakšpasākumā tika izsludināta otrā un pēdējā projektu pieņemšanas kārtā ar atlikušo finansējumu 613,1 tūkst. EUR apmērā. Tika iesniegti 19 projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 1,1 milj. EUR, savukārt apstiprināti tika 5 projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 464,8 tūkst. EUR un 14 iesniegumi tika noraidīti.

Kopumā apakšpasākumā līdz 2019. gada beigām ir apstiprināti 16 projekti ar kopējo publisko finansējumu 1,2 milj. EUR jeb 89,2% no pieejamā finansējuma, bet īstenoti vai daļēji īstenoti 6 projekti, kuriem izmaksāts publiskais finansējums 132,0 tūkst. EUR apmērā jeb 9,6% no plānotā finansējuma.

16.3. apakšpasākumā lielākā daļa projektu ir saistīti ar lauku tūrisma pakalpojumu virzību un attīstīšanu tirgū (arī jaunu tirgu sasniedzamība), jaunu nacionālās identitātes un nacionāla mēroga kulinārā tūrisma produktu popularizēšanu, kā arī lauku tūrisma (veiktas mārketinga aktivitātes) popularizēšanu.

Izvērtējot pasākuma M16 "Sadarbība" apguvi pa apakšpasākumiem, varam secināt, ka visos apakšpasākumos pieejamais finansējums praktiski ir rezervēts. 16.1. apakšpasākumā ir apstiprināti projekti 90,1% apmērā, bet 16.3. apakšpasākumā 89,2% apmērā no šajos apakšpasākumos paredzētā finansējuma, savukārt 16.2 apakšpasākumā, kopā ar rezervēto finansējumu vērtēšanā esošajiem projektiem, finansējums ir apgūts pilnībā.

Salīdzinoši lēnā pasākuma īstenošana – 2,2 milj. EUR jeb 12,2% no pasākumā pieejamā finansējuma izskaidrojama ar to, ka tā ieviešana tika uzsākta tikai 2017. gadā (apakšpasākums 16.1 jūlijā, bet apakšpasākums 16.2. decembra beigās, savukārt apakšpasākums 16.3 tikai 2018. gada janvāra beigās), turklāt projektu īstenošanas ilgums apakšpasākumos 16.1 un 16.2. pārsvarā ir līdz pieciem gadiem. Tādēļ lielākā daļa projektu ir tikai īstenošanas sākuma stadijā un to ietvaros pirmās izmaksas lielākoties tika veiktas tikai 2019. gadā.

Pasākuma M16 "Sadarbība" LAP plānotie rādītāji - atbalstāmo EIP darba grupu skaits – 15 un citu sadarbības darbību skaits – 50, apstiprinātajos projektos jau ir sasniegti, jo 16.1. apakšpasākumā šobrīd jau ir apstiprinātas 30 EIP darba grupas (finansējums izmaksāts 15 EIP grupām), bet 16.2. apakšpasākumā – 36 (īstenoti vai daļēji īstenoti 34 projekti) un 16.3. apakšpasākumā – 16 darbības (finansējums izmaksāts 6 darbībām).

Ņemot vērā pasākumā M16 "Sadarbība" projektu sagatavošanai, izvērtēšanai un īstenošanai nepieciešamos termiņus, kā arī to, ka apakšpasākumos, it sevišķi 16.1., nav iespējams izsludināt pilnvērtīgas kārtas, un pasākumam noteiktie rādītāji jau ir izpildīti, kā arī tuvojas plānošanas perioda beigas, lai veicinātu atlikušā publiskā finansējuma efektīvu ieguldījumu, Vadošā iestāde ierosināja atlikušo pasākuma finansējumu pārdalīt uz pasākumu M17 "Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija" – 1,3 milj. EUR apmērā (apstiprināts ar LAP grozījumiem 2020.gada 3. aprīlī, 8.1. redakcija).

M17 "Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija"

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākumam M17, nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr.492 "Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanai 2014.–2020. gada plānošanas periodā" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 492).

Lai pieejamais finansējums tiktu izmantots pēc iespējas efektīvāk, 2019.gadā tika pārskatīti atbalsta

saņemšanas nosacījumi un 05.11.2019. tika apstiprināti grozījumi MK noteikumos Nr.492, nosakot, ka piešķirtā atbalsta apmērs nepārsniedz 50 EUR uz vienu hektāru vai vienu liellopu vienību. Izdarītie grozījumi ierobežo atbalsta apmēru par ļoti dārgām polisēm.

2019.gadā lauksaimnieki ļoti aktīvi pieteicās uz atbalstu apdrošināšanas prēmiju daļējai segšanai. Lauksaimnieku interesi vairoja arī tas, ka no 2019.gada apdrošinātāji uzsāka piedāvāt apdrošināt sējumus pret sausumu.

2019.gadā būtiski pieauga apdrošināto platību apmērs. 2018. gadā saimniecības atbalstam daļējai polišu iegādes izdevumu segšanai pieteica polises par 151,2 tūkst. ha, bet 2019.gadā - par 263,1 tūkst. ha. Tādējādi apdrošinātās sējumu un stādījumu platības pēdējo divu gadu laikā pieaugušas par gandrīz 174%. Katru gadu pieaug arī apdrošināto lauksaimniecības dzīvnieku skaits - 2019.gadā apdrošināto lauksaimniecības dzīvnieku skaits (izteikts liellopu vienībās) bija par 43 678 lielāks nekā 2018.gadā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pieauga gan apstiprinātā, gan izmaksātā publiskā finansējuma apjoms. 2018.gadā apstiprinātā publiskā finansējuma apjoms bija 5,0 milj. EUR, bet 2019.gadā - 11,5 milj. EUR. Izmaksātais publiskais finansējums 2019.gadā bija 8,04 milj. EUR. 2019. gadā pasākuma ietvaros tika apstiprināts atbalsts 2 355 saimniecībām, kas ir par 338 saimniecībām vairāk nekā 2018.gadā.

Tā kā pieejamais finansējums strauji samazinājās (2019.gada 17.oktobrī pieteiktais atbalsta apmērs sasniedza 80% no pieejamā finansējuma), no 2019.gada 22. novembra tika pārtraukta iesniegumu pieņemšana, un tika rezervēts viss pieejamais finansējums 22,0 milj. EUR apmērā. Savukārt līdz pārskata perioda beigām pasākuma ietvaros 3 352 saimniecībām (83,8% no plānotā skaita) tika izmaksāts finansējums 17,1 milj. EUR apmērā jeb 77,6% no pasākumā pieejamā publiskā finansējuma.

M19 “Atbalsts LEADER vietējai attīstībai (SVVA - sabiedrības virzīta vietējā attīstība)”

Kārtību, kādā tiek administrēts valsts un Eiropas savienības atbalsts pasākumā M19 nosaka:

- Ministru kabineta 2015. gada 13. oktobra noteikumi Nr. 590 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā “Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 590);
- Ministru kabineta 2015. gada 10. marta noteikumi Nr.125 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju sagatavošanai un īstenošanai;
- Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumi Nr. 769 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība vietējo rīcības grupu darbības nodrošināšanai un teritorijas aktivizēšanai 2014.-2020. gada plānošanas periodā”;

Ministru kabineta 2017. gada 3. maija noteikumi Nr. 238 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība vietējām rīcības grupām starpterritoriālai un starpvalstu sadarbībai”.

19.2. apakšpasākums “Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju”

12.02.2019. tika apstiprināti grozījumi MK noteikumos Nr. 590, ar mērķi ļaut pamatlīdzekļus, kuri nav stacionāri novietojami, izmantot ārpus sabiedrības virzītas vietējās attīstības (turpmāk – SVVA) stratēģijas īstenošanas teritorijas, ja atbalsta pretendents atrodas VRG darbības teritorijā, kā arī vietējām pašvaldībām - tirdzniecības vietu izveidot vai labiekārtot reģionālās nozīmes attīstības centrā. Lai mazinātu administratīvo slogu, tika noteikta pārskata par saimnieciskās darbības rādītājiem iesniegšana, sākot ar ceturto gadu pēc projekta īstenošanas, kad atbalsta saņēmējam jāpierāda projektā plānotā saimnieciskās darbības rādītāju

izpilde.

2019. gadā visas 35 VRG turpināja projektu iesniegumu pieņemšanu, kopumā tika izsludinātas 62 projektu pieņemšanas kārtas. Tika apstiprināti projektu iesniegumi par kopējo publisko finansējumu 16,7 milj. EUR, kas ir 26,7% no 19.2. apakšpasākumam “Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” plānotā publiskā finansējuma, savukārt izmaksāts publiskais finansējums ir 9,5 milj. EUR jeb 15,1% no šim apakšpasākumam paredzētā publiskā finansējuma.

Projektu iesniedzēju aktivitāte un interese par atbalsta saņemšanu arī 2019. gadā bija augsta, kopumā 2019. gadā tika iesniegti 1 125 projekti, no kuriem apstiprināti tika 849 projekti. Galvenokārt projekti tika noraidīti nepietiekamā publiskā finansējuma dēļ attiecīgajā projektu pieņemšanas kārtā.

Visā periodā līdz 2019. gada beigām ir apstiprināti projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 57,2 milj. EUR jeb 91,1% no 19.2. apakšpasākumam “Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” plānotā publiskā finansējuma, savukārt izmaksāts publiskais finansējums šajā apakšpasākumā ir 34,6 milj. EUR, kas ir 55,1% no plānotā.

19.2. apakšpasākumā “Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” kopumā ir apstiprināti 3 030 projekti, no kuriem pilnībā vai daļēji realizēti 2 069 projekti. 6A mērķa virzienā (uzņēmējdarbības veicināšana lauku teritorijās) ieguldījumu devuši 464 projekti ar kopējo publisko finansējumu 8,9 milj. EUR, 1A mērķa virzienā (inovāciju atbalsts) – 302 projekti (par kopējo publisko finansējumu 5,8 milj. EUR), 3A mērķa virzienā (lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības un tirdzniecības veicināšana) – 67 projekti ar kopējo publisko finansējumu 1,1 milj. EUR un visvairāk - 1 236 projekti (ar kopējo publisko finansējumu 18,8 milj. EUR) - 6B mērķa virzienā (vietējās attīstības sekmēšana lauku teritorijās).

Pilnībā vai daļēji īstenotajiem projektiem atbalstu saņēmuši 712 mazie un vidējie uzņēmumi, 540 – NVO, 113 - valsts iestādes (t.sk. vietējās pašvaldības) un 2 citi atbalsta pretendenti.

3A mērķa virzienā realizēti projekti, kas ir saistīti ar lauksaimniecības produktu pārstrādi (t.sk. bioloģisko lauksaimniecības produktu pārstrādi). Ieguldījumi veikti, piemēram, tādas saimnieciskās darbības uzsākšanai vai attīstībai kā maizes un konditorejas produktu ražošana, augļu un dārzeņu pārstrāde, gaļas pārstrāde, siera un saldējuma ražošana, vīna darītavas un alus ražotnes attīstība u.c.

6A mērķa virzienā projekti īstenoti tādās jomās kā tūrisms un tūrisma pakalpojumi, amatniecība, koku izstrādājumu ražošana, mēbeļu ražošana un restaurācija, ēdināšanas pakalpojumi, tirdzniecības vietas, sporta nodarbību, izklaides un atpūtas darbības, veterinārie pakalpojumi, autoservisa pakalpojumi, foto pakalpojumi, šūšanas pakalpojumi u.c. Realizēti arī vietējo pašvaldību kopprojekti ar uzņēmējiem, kuros vietējā pašvaldība savā īpašumā ir izveidojusi infrastruktūru uzņēmējiem saimnieciskās darbības veikšanai.

6B mērķa virzienā realizēti galvenokārt sabiedriskā labuma projekti, kuros tiek sakārtota teritorija pakalpojumu sniegšanai, t.sk., dabas un kultūras objekti, un tiek dažādotas sabiedriskās aktivitātes. Projekti īstenoti tādās jomās kā sporta, izklaides un atpūtas darbības, sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošināšana, apdzīvotās vietās publiskās ārtelpas labiekārtošana un teritorijas funkciju uzlabošana (piemēram, ielu apgaismojums, autobusa pieturas, videonovērošana u.c.), kā arī kultūras (t.sk. kultūras centri, muzeji, baznīcas, kultūrvēsturiskās vietas) un dabas objektu sakārtošana u.c. kopumā no izveidotajiem/uzlabotajiem pakalpojumiem un infrastruktūras labumu gūs 863 334 iedzīvotāju.

Projekta ietvaros plānotās darba vietas ir jārada ne vēlāk kā trešajā noslēgtajā gadā pēc projekta īstenošanas. Līdz 2019. gada beigām īstenoto projektu ietvaros radītas 109,8 darba vietas, kas ir 54,9% no paredzētā mērķa rādītāja “T23 - atbalstīto projektu radītās darbvietas (LEADER) (6B)” vērtības. Lielāks rezultāta

rādītāja izpildes progress sagaidāms nākamajos gados, kad projektiem būs noslēdzies trešais gads pēc projekta īstenošanas, jo līdz pārskata perioda beigām apstiprinātajos projektos ir paredzēts radīt vairāk kā 1000 jaunas darba vietas, kas pat 5 reizes pārsniedz LAP plānoto mērķa vērtību - 200.

19.3.apakšpasākums “Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība”

2019. gadā tika izsludināta nepārtrauktā projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā (01.02.2019 līdz 30.06.2019) ar publisko finansējumu 1,0 milj. EUR apmērā un publiskā finansējuma atlikumu no iepriekšējām projektu iesniegumu pieņemšanas kārtām, nodrošinot nepārtrauktās pieteikšanās sistēmu. Šajā kārtā atbalsts tika paredzēts starpteritoriālai sadarbībai starp VRG nacionālajā līmenī un starpvalstu sadarbībai starp VRG un līdzīgām organizācijām Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīs un teritorijās, kurās darbojas organizācijas, kas īsteno LEADER pieejai līdzīgas aktivitātes.

2019. gadā izsludinātajā projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā tika iesniegti 19 sadarbības projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 1,5 milj. EUR.

2019. gadā kopumā tika apstiprināti 12 starpvalstu sadarbības projekti un 9 starpteritoriālās sadarbības projekti ar kopējo publisko finansējumu 1,6 milj. EUR (38,9% no kopējā 19.3. “Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība” pieejamā publiskā finansējuma).

Līdz 2019. gada beigām pilnībā vai daļēji īstenoti 34 sadarbības projekti, no tiem 12 ir starpteritoriālās sadarbības projekti un 22 starpvalstu sadarbības projekti ar kopējo publisko finansējumu 997,0 tūkst. EUR (24,2% no kopējā 19.3. “Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība” pieejamā publiskā finansējuma). Tajos iesaistījušās 30 no 35 VRG, t.sk. 29 VRG piedalās starpvalstu sadarbības projektos un 30 VRG – starpteritoriālās sadarbības projektos.

VRG lielāka interese ir par starpvalstu sadarbības projektu īstenošanu. Galvenokārt sadarbība ir izveidojusies ar VRG no Igaunijas un Somijas, šīs valstis tiek pārstāvētas gandrīz visos pilnībā vai daļēji īstenotajos starpvalstu sadarbības projektos. Kā sadarbības partneri piedalās arī VRG no Lietuvas, Portugāles, Slovēnijas, Lielbritānijas, Zviedrijas, Īrijas, Grieķijas, Spānijas, Polijas, Vācijas, Horvātijas, Itālijas un arī no Moldovas un Gruzijas. 11 starpvalstu sadarbības projektos Latvijas VRG veic projekta koordinators pienākumus.

Visi pilnībā vai daļēji īstenotie starpvalstu un starpteritoriālās sadarbības projekti dod ieguldījumu 6B mērķa virzienā un sekmē kāda no VRG SVVA stratēģijā noteiktā mērķa sasniegšanu. Galvenās tēmas sadarbības projektos ir vienotas vietējās identitātes radīšana, tūrisms, mājražošana, bioekonomika, nacionālie parki, kultūras mantojums un tradīcijas, amatniecība.

Visas 35 VRG saņem atbalstu darbības nodrošināšanai un teritorijas aktivizēšanai **19.4. apakšpasākumā “Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, teritorijas aktivizēšana”**. Tā kā ELFLA ir noteikts kā vadošais fonds, sešas multifondu VRG piešķirto atbalstu izmanto arī darbībām, kas saistītas ar Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020.gadam atbalstu.

Visā periodā līdz 2019. gada beigām ir apstiprināti VRG projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 11,6 milj. EUR jeb 97,7%, kas ir 65,4% no 19.4. apakšpasākumam “Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, teritorijas aktivizēšana” plānotā publiskā finansējuma, savukārt apakšpasākumā izmaksāts publiskais finansējums 5,3 milj. EUR apmērā, kas ir 44,5% no plānotā.

Lielāko piešķirtā atbalsta daļu VRG ir novirzījušas darbības nodrošināšanai. Aktivitātei “VRG darbības nodrošināšana” izmaksāts publiskais finansējums 4,9 milj. EUR apmērā (93,7% no kopējā izmaksātā

publiskā finansējuma) un aktivitātei “Aktivizēšana” – 330,4 tūkst. EUR apmērā (6,3% no kopējā izmaksātā publiskā finansējuma). Programmēšanas perioda sākumā, uzsākot VRG darbību, tika veikti lielāki ieguldījumi biroja aprīkojuma un tehnikas iegādei, bet galvenokārt atbalsts tiek novirzīts kārtējām izmaksām – darbības nodrošināšanai (birojs), darbinieku atalgojumam, projektu vērtēšanas nodrošināšanai, kā arī VRG pārstāvju dalībai dažādās sadarbības (tīklošanās) aktivitātēs. Savukārt informēšanas pasākumi bieži vien tiek veikti, sadarbojoties ar vietējām pašvaldībām, vietējiem medijiem un izmantojot VRG darbinieku kapacitāti. Visām VRG ir izveidotas un tiek uzturētas mājaslapas, kurās ir pieejama aktuālā informācija par VRG veiktajām darbībām, kā arī aktivizēšanai VRG izmanto sociālo tīklu (facebook, twitter u.c.) piedāvātās iespējas.

M20 “Tehniskā palīdzība”

Pasākuma mērķis ir atbalstīt efektīvu un atbilstošu LAP sagatavošanu, pārvaldību, uzraudzību, novērtēšanu, kā arī informācijas, saziņas, tīklu (Valsts lauku tīkls - VLT) uzturēšanas, sūdzību izskatīšanas, kontroles un revīzijas pasākumus, lai sasniegtu plānotos rezultātus.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 30. septembra noteikumu Nr. 599 26. punktu Tehniskās palīdzības atbalsta saņēmēji ir Zemkopības ministrija (turpmāk - ZM) un LAD.

No plānošanas perioda sākuma līdz 2019. gada beigām pasākuma “Tehniskā palīdzība” ietvaros kopumā tika iesniegti un apstiprināti 25 ZM un LAD projektu iesniegumi par pasākumā paredzētajām darbībām, t.sk. 13 projekti laika periodam no 2018. līdz 2020. gadam (viens no tiem tika apstiprināts 2019. gadā) un 2019. gadā turpinājās šo projektu īstenošana.

Projektu ietvaros tiek sniegts atbalsts atbildīgajām institūcijām LAP ieviešanai un pasākumu administrēšanai, tāpat tiek nodrošināta VLT aktivitāšu īstenošana un informācijas un publicitātes pasākumi atbalsta saņēmējiem un plašākai sabiedrībai par LAP sniegto ieguldījumu lauku attīstībā un atbalsta saņēmēju labo pieredzi un praksi, kā arī tiek veikti izvērtējumi LAP nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas ietvaros tās īstenošanas uzlabošanas nolūkā, tiek nodrošināta LAP Uzraudzības komitejas darbība u.c. ar LAP efektīvu ieviešanu un pārvaldību saistītas darbības.

Tā kā esošais plānošanas periods tuvojas nobeigumam, pasākuma ietvaros tiek nodrošināta situācijas analīze un izvērtējumi, kā arī atbalstīta tematisko darba grupu (nodrošinot plašu ieinteresēto personu un organizāciju pārstāvju piedalīšanos) norise Kopējās lauksaimniecības politikas (turpmāk – KLP) Stratēģiskā plāna sagatavošanai jaunajam plānošanas periodam 2021.-2027. gadam.

Līdz 2019. gada beigām pasākumā kopumā ir izmaksāts finansējums 48,7 milj. EUR apmērā jeb 78,4% no plānošanas periodā plānotā publiskā finansējuma apjoma, tai skaitā 2019. gadā - 10,1 milj. EUR. Vislielākais finansējums no plānošanas perioda sākuma 64,5% apmērā ir izmantots LAP ieviešanas un pasākumu administrēšanas nodrošināšanai, t.sk. atalgojumam, telpu uzturēšanai, nodarbināto apmācībām, tehniskajam nodrošinājumam administrēšanā iesaistītajiem darbiniekiem, dažādu forumu un tematisko grupu organizatorisko izdevumu segšanai. Otra finansiāli apjomīgākā pozīcija ir atbalsts VLT darbības nodrošināšanai – 27,6% no kopējiem pasākuma “Tehniskā palīdzība” izdevumiem, bet 5,7% tika izmantoti dažādu kontroles pasākumu veikšanai, savukārt novērtēšanai tika atvēlēti 1,3% no izmaksātā finansējuma.

20.1.apakšpasākumā “Atbalsts tehniskajai palīdzībai (izņemot valstu lauku tīklus jeb VLT)” laika periodam no 2018. gada līdz 2020. gadam tika iesniegti un apstiprināti 12 projektu iesniegumi un 2019. gadā šo projektu ietvaros izmaksāts atbalsts 6,8 milj. EUR apmērā. No plānošanas perioda sākuma līdz atskaites perioda beigām šajā apakšpasākumā tika izmaksāts finansējums EUR 33,0 milj. EUR apmērā jeb 79,1% no

plānošanas periodā plānotā finansējuma apjoma.

20.2.apakšpasākumā “Atbalsts valstu lauku tīklu jeb VLT izveidei un darbībai” laika periodam no 2018. gada līdz 2020. gadam tika iesniegts un apstiprināts viens projekta iesniegums par kopējo publisko finansējumu 9,8 milj. EUR un 2019. gadā turpinājās šī projekta īstenošana apgūstot finansējumu 3,3 milj. EUR apmērā, bet no perioda sākuma izmaksāti 15,7 milj. EUR jeb 77,1% no plānotā finansējuma šajā apakšpasākumā. Apakšpasākuma ietvaros atbalsts tiek paredzēts VLT sekretariāta darbības nodrošināšanai un VLT darba plānā paredzēto aktivitāšu īstenošanai visā Latvijas teritorijā, tai skaitā, nodrošinot arī novadu lauku attīstības speciālistu darbību reģionos, kas sniedz iespēju īstenot informēšanas pasākumus pēc iespējas tuvāk interesentu dzīvesvietai.

Platībatkarīgie atbalsta pasākumi lauku attīstībai – vides un lauku ainavas uzlabošanai (M10, M11, M12, M13)

Kārtību, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts platībatkarīgajiem LAP pasākumiem, nosaka 2015. gada 7. aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr.171 “Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai 2014.–2020. gada plānošanas periodā”.

Līdz ar jaunā plānošanas perioda uzsākšanu, 2015. gadā visos platībatkarīgajos atbalsta pasākumos lauku attīstībai – vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai juridiski tika uzņemtas jaunas saistības.

Tuvojoties plānošanas perioda beigām, sākot no 2019. gada, kad lielākajā daļā pasākumu pieejamais LAP finansējums jau ir rezervēts visu uzņemto saistību apmaksai par periodu, pilnīgi jaunu juridisku saistību uzņemšana tiek turpināta tikai vienā no pasākuma M10 “Agrovide un klimats” apakšpasākumiem, - aktivitātē 10.1.1. “Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos”.

Tā kā pasākumā M13 “Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi”, viss pieejamais finansējums tika intensīvi apgūts no 2015. gada līdz 2018. gadam, sākot ar 2019. gadu tā īstenošana tika pārtraukta.

2019. gadā atbalsta pretendenti varēja turpināt pieteikties saistībām sekojošos atbalsta pasākumos un to apakšpasākumos/ aktivitātēs:

- M10 “Agrovide un klimats”:
 - aktivitāte 10.1.1. “Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” (BDUZ);
 - aktivitāte 10.1.2. “Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā” (VSMD);
 - aktivitāte 10.1.3. “Rugāju lauks ziemas periodā” (RLZP);
 - aktivitāte 10.1.4. “Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei” (SVIN).
- M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” (BLA):
 - apakšpasākums 11.1. “Maksājums, lai pārietu uz bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodēm” (BLA-1);
 - apakšpasākums 11.2. “Maksājums, lai saglabātu bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodes” (BLA-2).
- M12 “Natura 2000 un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi”:
 - apakšpasākums 12.2. “Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām” (NIM). Informācija par LAP platībatkarīgo pasākumu iesniegumu skaitu un apstiprinātajām platībām 2018. un 2019. gadā ir atspoguļota 3.tabulā.

Pasākuma M10 “Agrovide un klimats” mērķis ir saglabāt bioloģisko daudzveidību, nepieļaut lauku ainavas

degradāciju, nodrošināt vides resursu ilgtspējīgu izmantošanu, izmantojot vidi saudzējošas lauksaimniecības metodes, vienlaikus samazinot piesārņojumu virszemes un pazemes ūdeņos un gaisā, kā arī saglabājot augsnē augu barības vielas un samazinot erozijas procesus lauksaimniecībā izmantojamās zemēs.

Aktivitātes 10.1.1. „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” mērķteritorija ir tādi ilggadīgie zālāji, kas atzīti par bioloģiski vērtīgu zālāju (BVZ) vai ES nozīmes zālāju biotopu, kuri atrodas gan Natura 2000 teritorijās, gan ārpus tām. Šajā pasākumā LAP noteiktā sasniedzamā atbalsta mērķplatība līdz perioda beigām ir 47 000 ha, un prognozes liecina, ka tā tiks sasniegta.

2019. gadā aktivitātes M 10.1.1. „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” (BDUZ) īstenošanai savās saimniecībās pieteicās 5 316 pretendenti (2. attēls un 3.tabula), deklarējot atbalstam 39 624 ha dažāda veida bioloģiski vērtīgus zālājus. (3.attēls un 3.tabula).

ES nozīmes zālāju biotopu kartēšana tika uzsākta 2016. gadā, un, kā jau tik prognozēts iepriekš, ik gadu vērojams gan pakāpenisks atbalsttiesīgās platības, gan uz BDUZ deklarēto platību pieaugums. Pēc Dabas aizsardzības pārvaldes ziņotajiem datiem līdz 2020. gada 1. aprīlim kopumā par atbalsttiesīgu platību ir atzīti jau 58 679,6 ha ES nozīmes zālāju biotopi un vēl 2020. gadā tiek prognozēts šo hektāru skaitliskais pieaugums. Kopumā 2019. gadā BDUZ atbalstam tika deklarēta platība par 8,9% vairāk nekā 2018. gadā apmaksātā platība (36 391 ha).

Aktivitātes **10.1.2. „Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā”** (VSMD) atbalstam var pieteikt platības, kurās tiek audzēti dažādi atbalsttiesīgie kultūraugi - augļu koki, ogulāji un dārzeni. LAP noteiktā sasniedzamā mērķplatība aktivitātē M10.1.2. līdz perioda beigām ir 3000 ha, kas jau 2015. gadā tika pārsniegta par 60% (4 803 ha), bet 2019. gadā, - pat 2,2 reizes (deklarētā platība 6 511 ha; 3.tabula). Šī neplānoti lielā atbalsta pretendentu aktivitāte galvenokārt ir saistīta ar vairāku jaunu investīcijas pasākumu paralēlu īstenošanu (piemēram, apakšpasākumu 6.1. “Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai” un 6.3 “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības”) sākot jau no 2015. gada, kuru ietvaros tika ierīkoti jauni augļu dārzi un dārzena auzņemtās platības. Būtiska nozīme ir arī Brīvprātīgi saistīto atbalstu nodrošināšanai par augļiem un ogām, par dārzeniem, par cietes un sēklas kartupeļiem. Atbalsttiesīgo kultūraugu platību izmaiņas būtiski ietekmēja arī produkcijas noieta stabilizācija, piemēram, attiecībā uz cietes kartupeļiem, kā arī jaunas iespējas augļu-ogu pārstrādes nodrošināšanai Ražošanas organizāciju ietvaros.

2019. gadā VSMD atbalstam pieteicās 432 pretendenti (5.attēls un 3. tabula), deklarējot atbalstam 6 511 ha dārzu platības (4.attēls un 3. tabula), kas saistību platības ziņā sniedz tikai 3,1% pieaugumu, salīdzinot ar iepriekšējo gada apmaksāto platību (6 316 ha). Šādas nelielas platību izmaiņas saistītas ar faktu, ka 2019. gadā netika atļauts uzņemties juridiski jaunas daudzgadu saistības.

Aktivitātes **10.1.3. „Rugāju lauks ziemas periodā”** (RLZP) LAP noteiktā sasniedzamā mērķplatība līdz perioda beigām ir 130 000 ha.

2019. gadā uz RLZP atbalstu pieteicās 2 002 pretendenti (7. attēls un 3. tabula), kas ir par 4 vairāk nekā 2018. gadā, piesakot atbalstam 109 412 ha (6. attēls un 3. tabula), kas salīdzinot ar 2018. gadu (107 438 ha) ir par 1 974 ha vairāk.

Savukārt **aktivitātē 10.1.4. “Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei”** (SVIN) LAP noteiktā mērķplatība līdz perioda beigām ir 10 000 ha, kas, vadoties pēc esošās situācijas, līdz perioda beigām netiks sasniegti, jo 2019. gadā vēl jo projām uz atbalstu ir pieteikti tikai 11,1% no plānotā. Lai arī sākotnēji tika prognozēta liela interese par šāda veida atbalstu, kur sadarbojoties biškopjiem un graudkopjiem, iespējams mainīt ierasto praksi un audzēt augus nektāra ieguvei lielākās platībās nekā ierasts,

un tādēļ tika veikti pat divi LAP grozījumi par atbalsta prasību precizēšanu šajā aktivitātē, tomēr būtiska lauksaimnieku interese netika panākta.

2019. gadā atbalstam pieteicās 150 pretendenti (9. attēls un 3. tabula), deklarējot 1 112 ha (8. attēls un 1. tabula), kas ir par 26,9% ha vairāk nekā apmaksātā platība 2018. gadā (878 ha).

Pasākums M11 "Bioloģiskā lauksaimniecība"

Šajā pasākumā LAP noteiktā sasniedzamā mērķplatība līdz perioda beigām ir 205 000 ha, t.sk. aktivitātes M 11.1. mērķis, - 20 000 ha un aktivitātes M 11.2. mērķis – 185 000 ha. Jau sākot ar pirmo daudzgadu saistību uzņemšanas gadu (2015. gadā), M11 pasākumā bija neparedzēti augsta pretendentu aktivitāte, kas ir gadu strauji pieaug, būtiski pārsniedzot prognozēto mērķplatību. Visvairāk platību pieaugumu veicināja LAP iekļautā pamatprasība - sertificēt visas saimniecības ražojošās vienības, tādējādi neveicinot paralēlās ražošanas prakses īstenošanu. Šī LAP prasība nav attīstību bremzējošs faktors, jo lauksaimniecībā ienāk jaunā paaudze (tai skaitā pārņemot saimniecības no vecākiem), kurai nozīmīgs ir arī sabiedrības novērtējums un pieprasījums pēc augstas kvalitātes bioloģiski ražotiem produktiem. Daļai pretendentu par labu motivāciju saimniekošanai tieši bioloģiskās lauksaimniecības sistēmā ir kalpojis arī kopējais uz saimniecību attīstību vērtais KLP atbalsts tieši šai sistēmai, gan īstenojot dažādus investīciju projektus ar paaugstinātām atbalsta intensitātes likmēm, gan Tiešo maksājumu sniegtais platību un dzīvnieku atkarīgais atbalsts. Vislabākais vadmotīvs, lai ražotu bioloģisko produktu, ir iespēja to realizēt tiešajā tirdzniecībā, kā arī dažādiem pārstrādes uzņēmumiem, kuros, piesaistot LAP atbalstu, ieviestas bioloģiskā produkta pārstrādes līnijas.

2019. gadā Latvijā kopumā, kā atbilstoši bioloģiskās lauksaimniecības praksei un metodēm bija sertificēti 289 601 ha LIZ, kas ir par 6 416 ha jeb 2,3% vairāk nekā 2018. gadā (283 185 ha). No šīm LIZ platībām 261 766 ha tika apstiprināti atbalstam pasākuma M11 „Bioloģiskā lauksaimniecība” (BLA) ietvaros (10. attēls un 1. tabula), kur daļa pieteikti ***apakšpasākumā M 11.1. "Maksājums, lai pārietu uz bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodēm"***, deklarējot 799 ha platību un daļa ***apakšpasākumā M 11.2. "Maksājums, lai saglabātu bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodes"*** – 260 967 ha (3. tabula). Vērtējot platību izmaiņas pret iepriekšējo gadu (2018. g. - 4 827 ha), redzams būtisks deklarētās platības kritums M11.1. ietvaros (par 4 028 ha), kas pamatojams ar to, ka lielākajai daļai pretendentu 2018. gadā beidzās pārejas periods uz bioloģiskās saimniekošanas praksi, un 2019. gadā tika turpinātas saistības jau otra apakšpasākuma M11.2. ietvaros, 2019. gadā palielinot tieši M11.2. atbalstam pieteikto platību līdz 260 967 ha un pretendentu skaitu līdz 3 898 (3. tabula). Šāda likumsakarīga tendence pasākumā M11 tiek prognozēta arī turpmāk.

Pasākums M12 "Natura 2000 un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi" nodrošina, ka mežsaimnieciskās darbības ierobežojumu dēļ tiek kompensēti neiegūtie ieņēmumi teritorijās, kas sekmē direktīvu 92/43/EEK un 2009/147/EK prasību īstenošanu, veicina meža īpašnieku un apsaimniekotāju interesi par dabas vērtību saglabāšanu, sekmē labvēlīgus nosacījumus īpaši aizsargājamo biotopu un sugu attīstībai.

12.2. apakšpasākumā "Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām" (NIM) paredzēts maksāt kompensāciju ne tikai par atbalsttiesīgajām platībām Natura 2000 tīklā, bet arī par citām norobežotām dabas aizsardzības teritorijām ar vides radītiem ierobežojumiem ārpus Natura 2000 platībām, saskaņā ar Regulas 1305/2013 30 (6).panta b) apakšpunktu. Līdz ar to šobrīd par potenciāli atbalsttiesīgu platību ir noteikti 67 702 ha, kuros ir dažāda veida mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi.

Šajā pasākumā LAP noteiktā sasniedzamā mērķplatība līdz perioda beigām ir 40 000 ha, kas tika sasniegti jau 2017. gadā, piesakot atbalstam 41 790 ha. Kopš tā brīža, ik gadu uz atbalstu pieteiktā platība pakāpeniski pieaug, un 2019. gadā NIM ietvaros tika atbalstīti 3 017 pretendenti (13. attēls un 3. tabula), apstiprinot 45

859 ha lielu meža zemes platību (12. attēls un 3. tabula), kas ir par 3,3% vairāk kā 2018. gadā (44 402 ha).

Meža īpašnieku aktivitāte pārsniedz sākotnēji prognozēto, kas pamatā saistīts ar atvieglotas pieteikšanās kārtības ieviešanu LAD Elektroniskās pieteikšanās sistēmā arī attiecībā uz M12.2. pēdējo divu gadu laikā, proti – pretendents, vienlaicīgi piesakot savu LIZ uz atbilstošajiem platību maksājumiem, viegli var identificēt, vai tam piederošās meža platības atrodas Natura 2000 teritorijā ar mežsaimniecisko darbību ierobežojumiem un aizliegumiem. Šāda iespēja iepriekš elektroniski nebija pieejama.

Pasākuma M13 “Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi” (ADSI) kā kopējā mērķteritorija īstenošanai tika identificēti 2,22 milj. ha LIZ (pēc Valsts zemes dienesta datiem), un lielākā apstiprinātā platība plānošanas periodā bija 1 372 141,4 ha (t.sk. 13.2. - 1 319 936,2 ha un 13.3 - 52 205,2 ha), jauni iesniegumi atbalstam šajā pasākumā 2019. gadā netika pieņemti. No plānošanas perioda sākumā līdz 2019. gada beigām šajā pasākumā kopumā ir izmaksāts publiskais finansējums 259,78 milj. EUR apmērā, no kuriem visā periodā par pārkāpumiem un sankcijām ir atgūtas summas 0,54 milj. EUR apmērā. Pasākumā M13 ir apgūts viss plānošanas periodā paredzētais finansējums un pasākums ir noslēdzies.

LAP 2014-2020 prioritāšu un mērķa virzienu progress

LAP ieviešana tika uzsākta tikai 2015. gadā, daļai pasākumu 2017. gadā tika izsludinātas tikai pirmās projekta iesniegumu pieņemšanas kārtas (piemēram, pasākumam M16), turklāt vairākos pasākumos projektu īstenošana paredzēta no diviem līdz pat četriem gadiem, tādējādi atsevišķu iznākuma rādītāju izpilde vēl joprojām ir salīdzinoši zema, bet lielākajai daļai rādītāju izpildes progress ir apmierinošs un pat augsts.

P1 - Veicināt zināšanu pārnesi lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M01, M02 un M16.

Pasākumu M01 un M02 īstenošana tika uzsākta tikai 2016. gadā, turklāt 1.2.apakšpasākumā “Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem” līgumi ar pakalpojumu sniedzējiem tika noslēgti tikai 2018. un daļa arī 2019. gadā, bet apakšpasākumā 1.3 “Atbalsts saimniecību un mežu apmeklējumiem” līgums ar pakalpojuma sniedzēju tikai 2018. gada oktobrī, savukārt pasākuma M16 īstenošana uzsākta tikai 2017. gadā, tādēļ izpildes progress mērķa rādītājam T1 “Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14., 15. un 35. panta pasākumu ietvaros veikto izdevumu procentuālā daļa no LAP kopējiem izdevumiem”, uz 2019. gada beigām ir tikai 20,5% no plānotās vērtības jeb 0,61, bet 2019. gadā rādītāja izpilde ir palielinājusies vairāk kā 2,5 reizes salīdzinot ar 2018. gada beigām. Savukārt mērķa rādītājam T2 “Sadarbības pasākumā atbalstīto sadarbības darbību kopskaits (Regulas (ES) Nr. 1305/2013 35. pants) (grupas, tīkli/klasteri, pilotprojekti u.c.)” vērtība ir 55 jeb 84,6% no plānotās vērtības. Vērtējot arī apstiprinātos projektus, plānotā rādītāja vērtība jau ir sasniegta. Mērķa rādītāja T3 “Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14. panta pasākuma ietvaros apmācīto dalībnieku kopskaits” ir 88,1% no plānotās vērtības jeb 12 334 apmācīto dalībnieku.

1A – sekmēt inovācijas, sadarbību un zināšanu bāzes attīstību lauku teritorijās

Līdz pārskata perioda beigām ir uzsākta un sekmīgi noris M01, M02 un M16 pasākumu īstenošana, neskatoties uz to, ka šo pasākumu īstenošana tika uzsākta salīdzinoši vēlu. Realizējot publisko iepirkumu procedūras, to rezultātā ir izvēlēti apmācību un konsultāciju pakalpojumu sniedzēji un noslēgti līgumi, kā arī tiek nodrošinātas mācības un konsultācijas vairākās lauksaimniecības un mežsaimniecības jomās, kā arī nodrošināta apakšpasākumu 1.2. “Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem” un 1.3. “Atbalsts saimniecību un mežu apmeklējumiem” īstenošana. Tāpat ir izstrādāti un apstiprināti nacionālie normatīvie akti pasākumam M16 “Sadarbība” un sekmīgi notiek projektu iesniegumu

pieņemšanas kārtās apstiprināto projektu īstenošana. Līdz 2019. gada beigām pasākumā M01 tika apstiprināts publiskais finansējums 13,1 milj. EUR apmērā, kas ir jau 98,1% no kopējā pasākumā pieejamā publiskā finansējuma, bet realizēti projekti 5,3 milj. EUR apmērā jeb 39,7% no pasākumā pieejamā finansējuma. Savukārt pasākumā M02 ir apstiprināts publiskais finansējums 5,3 milj. EUR apmērā jeb 50,5% no pasākumā pieejamā publiskā finansējuma, bet izmaksātais finansējums ir 1,4 milj. EUR jeb 13,4% no pasākumā pieejamā finansējuma, tā sniedzot ieguldījumu zināšanu bāzes attīstībai lauku teritorijās un lauku uzņēmēju zināšanu un praktisko iemaņu paaugstināšanā. Lai gan pasākuma M16 īstenošana tika uzsākta tikai 2017. gadā, tā īstenošanā veicas sekmīgi un apstiprinātais finansējums tā visos apakšpasākumos kopā veido jau 17,0 milj. EUR jeb 78,4% no pasākumā pieejamā publiskā finansējuma, bet līdz 2019. gada beigām kopā izmaksātais finansējums ir 2,6 milj. EUR jeb 12,2% no pasākumā plānotā.

1B - Stiprināt saikni starp lauksaimniecību, pārtikas ražošanu un mežsaimniecību un pētniecību un inovāciju, tostarp lai uzlabotu vides apsaimniekošanu un vides stāvokļa rādītājus

Pasākuma M16 īstenošana tika uzsākta tikai 2017. gadā, un šajā mērķa virzienā sasniegtais iznākumu rādītājs M16 pasākumā atbalstītās sadarbības darbības ir 45, veidojot izpildes progresu 75,4% no plānotās vērtības. Virzība uz plānotā mērķa rādītāja sasniegšanu ir vērtējama kā sekmīga.

1C – rosināt mūžizglītību un apmācību lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēs

2019. gadā sekmīgi tika turpināta vairāku apmācības bloku īstenošana un līdz pārskata perioda beigām kopumā apmācīti 12 334 dalībnieki, kas ir 88,1% no plānotā apmācāmo skaita plānošanas periodā - mērķa rādītāja T3 “Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14. panta pasākuma ietvaros apmācīto dalībnieku kopskaits” paredzētās vērtības. Virzība uz plānotā mērķa rādītāja sasniegšanu ir sekmīga.

P2 - Uzlabot visu veidu lauksaimniecības uzņēmumu rentabilitāti un konkurētspēju visos reģionos un sekmēt inovatīvas lauksaimniecības tehnoloģijas un meža ilgtspējīgu apsaimniekošanu

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M01, M02, M04, M06 un M16.

2A – uzlabot saimniecību ekonomiskos rādītājus un veicināt to restrukturizāciju un modernizāciju, jo īpaši ar mērķi iesaistīt saimniecības tirgū un dažādot lauksaimniecisko darbību

Pasākumā M01 šajā mērķa virzienā apstiprināti projekti par kopējo publisko finansējumu 9,5 milj. EUR jeb 141,6% no sākotnēji šim mērķa virzienam plānotā publiskā finansējuma apmēra, bet realizēti projekti par 4,0 milj. EUR, kas ir 59,3% no plānotā finansējuma. Lielākā daļa šo projektu (par 3,1 milj. EUR) ir īstenoti apakšpasākuma 1.1. “Profesionālās izglītības un prasmju apguves pasākumi” ietvaros. Perioda sākumā, plānojot pasākuma M01 sadalījumu pa mērķa virzieniem, bija grūti prognozēt, kādas tēmas potenciālajiem gala labuma guvējiem interesēs visvairāk, un mērķa virzienam 2A tika paredzēti tikai 50% no pasākumam pieejamajiem finanšu līdzekļiem. Tomēr pasākuma īstenošanas gaitā tika konstatēts, ka mācību kursi, demonstrējumi un saimniecību un mežu apmeklējumi, kas vērsti uz konkurētspējas palielināšanu lauku uzņēmumos, ir izraisījuši lielāku interesi nekā tēmas par vides un klimata pārmaiņām. Tādēļ šajā pasākumā apstiprināto projektu finansējums 74,7% apmērā no kopējā M01 finansējuma dod ieguldījumu tieši mērķa virzienā 2A, un attiecīgi proporcionāli mazāk ieguldījumu P4. Tiek prognozēts, ka finansējuma sadalījuma proporcija šajā pasākumā starp 2A un P4 arī turpmāk atšķirsies no LAP plānotā.

Savukārt pasākums M02 dod ieguldījumu mērķa virziena 2A sasniegšanā ar apstiprinātiem projektiem 1,7 milj. EUR apmērā (55,0% no mērķa virzienam plānotā publiskā finansējuma), bet uz atskaites brīdi tika realizēti projekti tikai par 499,0 tūkst. EUR, kas ir 15,9% no plānotā. Zemais izpildes progress ir skaidrojams ar to, ka konsultāciju sniegšana saskaņā ar publiskā iepirkuma rezultātā noslēgto līgumu ar

izvēlēto pakalpojuma sniedzēju tika uzsākta tikai 2016. gada nogalē un maksājumi pakalpojuma sniedzējam tiek veikti ne biežāk kā reizi ceturksnī.

Līdzīgi arī pasākumā M02, īstenojot noslēgtos līgumus par pakalpojumu sniegšanu, mainījās plānotais finansējuma sadalījums starp 2A un P4, ņemot vērā konsultāciju saņēmēju faktiski izvēlētais konsultāciju jomas.

Pasākumā M16 ir apstiprināti projekti par 17,0 milj. EUR jeb 78,4% no pieejamā publiskā finansējuma, bet pilnīgi vai daļēji īstenoti projekti 2,6 milj. EUR jeb 12,2% apmērā no plānotā, jo šī pasākuma īstenošana tika uzsākta tikai 2017. gadā, bet lielākai daļai projektu īstenošanas laiks ir četri gadi.

Lielāko ieguldījumu mērķa virziena rezultatīvo rādītāju izpildē dod atbalsta pasākums M04. No plānošanas perioda sākuma M04 pasākumā kopā šajā mērķa virzienā apstiprināti projekti par 392,6 milj. EUR, tai skaitā 2019. gadā 71,4 milj. EUR apmērā (ieskaitot arī projektus, kas finansēti no papildu valsts finansējuma).

4.1. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” ietvaros līdz 2019. gada beigām:

- apstiprināti kopumā 6 599 projekta iesniegumi 5 316 saimniecībām par kopējo publisko finansējumu 310,5 milj. EUR jeb 93,9% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma apjoma mērķa virzienā;
- īstenoti un pilnībā vai daļēji apmaksāti projekti 4 987 saimniecībām par 232,9 milj. EUR, kas ir 70,5% no plānotā publiskā finansējuma apjoma šajā mērķa virzienā.

4.3. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” ietvaros līdz 2019. gada beigām:

- apstiprināti projekta iesniegumi par 82,1 milj. EUR jeb 95,9% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma apjoma;
- īstenoti un pilnībā vai daļēji apmaksāti projekti par EUR 54,8 milj., kas ir 64,0% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma apjoma.

Lauku saimniecību konkurētspējas palielināšanā ieguldījumu ir devis arī atbalsta pasākums M06, kur apakšpasākuma 6.3. “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības” ietvaros no perioda sākuma līdz 2019. gada beigām kopā apstiprināti 2 578 projekta iesniegumi par 38,7 milj. EUR.

Šī apakšpasākuma ietvaros tiek segtas arī pārejošās saistības no iepriekšējā plānošanas perioda (LAP 2007.-2013. atbalsta pasākuma “Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai” ietvaros uzņemtās saistības) – kopumā 137 projektiem ar kopējo publisko finansējumu 327,4 tūkst. EUR, no kuriem visi projekti tika īstenoti jau 2017. gadā. Tā kopumā 6.3. apakšpasākumā ir apstiprināts publiskais finansējums 90,1% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma apjoma.

Tā kā apakšpasākuma ietvaros projektu īstenošanas termiņš ir no diviem līdz četriem gadiem, kopumā īstenoti vai daļēji īstenoti ir 2 526 projekti (jeb 87,0% no plānotā skaita) ar kopējo publisko finansējumu 30,3 milj. EUR jeb 70,9% no plānotā publiskā finansējuma apakšpasākuma ietvaros.

Mērķa rādītāja T4 “LAP atbalstīto saimniecību ieguldījumiem pārstrukturēšanā un modernizācijā procentuālais daudzums no visām lauku saimniecībām” plānotā vērtība 5,97% ir jau sasniegta – izpilde 5,98% (jeb 100,2% no plānotās rādītāja vērtības), un to veido apakšpasākuma 4.1. ietvaros projektus īstenojušās vai daļēji īstenojušās 4 987 lauku saimniecības.

Līdz ar to ir secināms, ka kopumā virzība uz sasniedzamajiem rezultātiem šajā mērķa virzienā ir sekmīga. Lai gan dažos atbalsta pasākumos, kas dod ieguldījumu mērķa virzienā, iznākumu rādītāju izpilde šobrīd vēl ir diezgan zema, kas skaidrojams ar vēlo pasākumu īstenošanas uzsākšanu pēc perioda sākuma (M02, M16), to īstenošanas tendences liecina, ka līdz plānošanas perioda beigām plānotie rādītāji tiks izpildīti.

2B – atvieglot ienākšanu lauksaimniecības nozarē, it īpaši paaudžu maiņu

Šī mērķa sasniegšanai ieguldījumu sniedz LAP atbalsta pasākuma M06 6.1. apakšpasākums “Atbalsts jauniekiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai”, kurā no perioda sākuma līdz 2019. gada beigām kopā apstiprināti 363 projekta iesniegumi par 14,5 milj. EUR jeb 91,9% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma apjoma (ieskaitot arī papildus valsts finansējumu). Ņemot vērā to, ka apakšpasākuma ietvaros projektu īstenošanas termiņš ir divi vai vairāk gadu, daļēji īstenoti ir 332 projekti par kopējo finansējumu 11,3 milj. EUR jeb 71,5% no pasākumā plānotā finansējuma.

6.1. apakšpasākums “Atbalsts jauniekiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai” dod ieguldījumu mērķa rādītāja T5 “Procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītu darījumdarbības attīstības plānu/ieguldījumiem gados jauniekiem lauksaimniekiem” mērķa sasniegšanā un uz atskaites perioda beigām tā vērtība bija 0,40 jeb 84,5% no plānotās rādītāja vērtības, ko veido 332 lauku saimniecības, kurās sniegts atbalsts gados jauniekiem lauksaimniekiem.

P3 - Veicināt pārtikas piegādes ķēdes organizāciju, tostarp lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, dzīvnieku labturību un riska pārvaldību lauksaimniecībā

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M04, M05, M09 un M17.

3A – primāro ražotāju konkurētspējas uzlabošana, tos labāk integrējot lauksaimniecības pārtikas apritē, izmantojot kvalitātes shēmas, piešķirot papildu vērtību lauksaimniecības produktiem, veicinot noietu vietējos tirgos un izmantojot īsas piegādes ķēdes, ražotāju grupas un organizācijas un starpnozaru organizācijas.

Vislielāko ieguldījumu šī mērķa sasniegšanā dod atbalsta pasākuma M04 apakšpasākums 4.2. “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”, kurā no perioda sākuma līdz 2019. gada beigām (ieskaitot arī projektus, kas tiek finansēti no papildu valsts finansējuma):

- apstiprināti 309 projekta iesniegumi par 66,4 milj. EUR jeb 87,8%, no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma apjoma;
- īstenoti vai daļēji īstenoti 292 projekti par kopējo publisko finansējumu 29,6 milj. EUR jeb 39,1% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma.

Otrs atbalsta pasākums, kas dod ieguldījumu mērķa virziena sasniegšanā, ir atbalsta pasākums M09 “Ražotāju grupu un organizāciju izveide”:

- atbalsta pasākuma ietvaros līdz 2019. gada beigām apstiprināti 3 projekta iesniegumi par 588,2 tūkst. EUR jeb 75,4% no atbalsta pasākumam pieejamā publiskā finansējuma. Atbalsta pasākuma ietvaros izmaksāts finansējums par 3 daļēji īstenotiem projektiem ar kopējo publisko finansējumu 359,4 tūkst. EUR.
- atbalsta pasākuma ietvaros tiek segtas arī pārejošās saistības no iepriekšējā plānošanas perioda (LAP 2007.-2013 atbalsta pasākuma “Ražotāju grupas” ietvaros uzņemtās saistības) par 2 projektiem 26,4 tūkst. EUR apmērā (kopā ar pārejošajām saistībām izmaksātais finansējums ir 49,4% no pieejamā publiskā finansējuma).

Mērķa rādītāja T6 "Procentuālais daudzums lauku saimniecību, ko atbalsta saistībā ar dalību kvalitātes shēmās, vietējos tirgos un īsās piegādes ķēdēs, un ražotāju grupās/organizācijās" sasniegtā vērtība ir 0,64% (sasniežamā vērtība 0,14%), ko veido atbalstītajās ražotāju grupās iesaistītās 536 saimniecības, un tas ir jau ievērojami pārsniegts (plānotā vērtība 115 biedri). Plānošanas perioda sākumā nebija iespējams paredzēt, kāda veida jaunas atbilstīgas kooperatīvās sabiedrības – lauksaimniecības vai mežsaimniecības, pieteiksies atbalstam šajā pasākumā. Atbalstam pieteicās 3 jauni mežsaimniecības kooperatīvi, kuru biedri, atšķirībā no lauksaimniecības kooperatīvu biedriem, pārstāv ļoti plašu Latvijas teritoriju un meža īpašnieku skaitu, jo tiem nav raksturīga koncentrēšanās pa atsevišķām nozarēm.

3B – Lauku saimniecību riska novēršanas un pārvaldības atbalsts

Atbalsta pasākuma M05 ietvaros abos apakšpasākumos no perioda sākuma līdz 2019. gada beigām tika apstiprināti projekta iesniegumi 72 atbalsta saņēmējiem par 4,6 milj. EUR jeb 92,3% no atbalsta pasākumam pieejamā publiskā finansējuma, bet projektus pilnīgi vai daļēji īstenojušas 62 saimniecības ar kopējo publisko finansējumu 3,4 milj. EUR, kas ir 68,7% no plānotā finansējuma. Savukārt atbalsta pasākuma M17, kas dod ieguldījumu šajā mērķa virzienā, kopējais apstiprinātais publiskais finansējums no perioda sākuma līdz 2019. gada beigām bija 20,2 milj. EUR 3 404 atbalsta pretendentiem jeb 91,9% no pasākuma M17 plānotā publiskā finansējuma, bet šajā pasākumā kopējais publiskais finansējums 17,1 milj. EUR apmērā jeb 77,6% no pasākumā pieejamā finansējuma jau ir izmaksāts 3 352 pretendentiem. Pēdējos gados atbalsta pretendentu interese par šo pasākumu nelabvēlīgo klimatisko apstākļu ietekmē ir ievērojami augusi, un tā īstenošana norit sekmīgi.

Mērķa rādītāja T7 "Procentuālais daudzums lauku saimniecību, kas piedalās riska pārvaldības shēmās" sasniegtā vērtība ir 4,09% (sasniežamā vērtība 4,92%) jeb 83,2% no plānotās vērtības, ko veido 3 352 saimniecības, kas īstenojušas projektus abu iepriekš minēto mērķa virziena pasākumu ietvaros.

Izvērtējot sasniegto, secināms, ka virzība uz sasniežamajiem rezultātiem šajā mērķa virzienā ir sekmīga.

P4 - Atjaunot, saglabāt un uzlabot ekosistēmas, kas saistītas ar lauksaimniecību un mežsaimniecību

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M01, M02, M08, M10, M11, M12 un M13.

Pasākumā M01 šajā mērķa virzienā apstiprināti projekti par kopējo finansējumu 3,6 milj. EUR jeb 54,5% no pieejamā finansējuma apjoma, bet realizēti projekti par 1,3 milj. EUR, kas ir 20,1% no pieejamā finansējuma [KA1] Šie projekti ir īstenoti visu trīs pasākuma M01 "Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi" apakšpasākumu ietvaros. Kopumā par 4. prioritātei atbilstošām tēmām apmācīti 3 714 mācību dalībnieki.

Savukārt pasākums M02 dod ieguldījumu 4. prioritātes mērķu sasniegšanā ar apstiprinātiem projektiem 3,6 milj. EUR apmērā (48,7% no plānotā finansējuma). Uz atskaites brīdi ir realizēti projekti tikai par 903,5 tūkst. EUR, kas ir 12,4% no plānotā. Šo abu pasākumu īstenošana tika uzsākta tikai 2016. gadā un tie vēl nav devuši lielu ieguldījumu 4. prioritātes mērķa sasniegšanā. (skat. arī skaidrojumu mērķa virzienā 2A).

4A – bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, atjaunošana un palielināšana, ietverot NATURA 2000 teritorijas, teritorijas ar dabas u.c. ierobežojumiem, bioloģiski vērtīgas lauksaimniecības sistēmas, un Eiropas nozīmes ainavu statusa saglabāšana.

Ieguldījums šajā mērķa virzienā tiek nodrošināts, īstenojot atbalsta pasākuma M10 10.1.1 aktivitāti „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” (tas pamatā sekmē direktīvas 92/43/EEK un 2009/147/EK prasību īstenošanu, vienlaikus nodrošinot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos no lauksaimnieciskās darbības atkarīgos Eiropas Savienības nozīmes daļēji dabīgos zālāju biotopos vai putnu dzīvotnēs (ES

nozīmes zālāju biotops), kā arī nepieļauj tipiskās Latvijas lauku ainavas izzušanu), kā arī īstenojot 10.1.4. aktivitāti “Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei”.

Šī mērķa sasniegšanu veicina arī atbalsta pasākums M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība”.

Nodrošinot nevienlīdzīgu klimatisko un dabas apstākļu izraisīto seku novēršanu lauksaimnieciskajā ražošanā, veicinot zemes apsaimniekošanu, savu ieguldījumu tipiskas Latvijas lauku ainavu saglabāšanā un tās bioloģiskajā daudzveidībā dod pasākums M13, īstenojot apakšpasākumu 13.2. “Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi” un apakšpasākumu 13.3. “Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kurus ietekmē specifiski ierobežojumi”.

Kopumā gandrīz visos atbalsta pasākumos, apakšpasākumos un aktivitātēs, kas dod ieguldījumu šī mērķa sasniegšanā lauksaimniecības zemēs, arī 2019. gadā, līdzīgi kā iepriekšējos gados, bija vērojama liela aktivitāte, un tika iesniegti pieteikumi par platībām, kas nedaudz pārsniedz LAP ietvaros plānoto. Izņēmums ir aktivitāte 10.1.1. „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos”, kurā pieteikumi tika iesniegti par 77,4% no plānotajām platībām. Savukārt pasākums M13 “Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabīgi vai citi specifiski ierobežojumi” 2019. gadā vairs netika īstenots, jo tas ir noslēdzies. Kopumā līdz 2019. gada beigām atbalsts tika izmaksāts par 286 925 ha lauksaimniecības zemes, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai un/vai ainavām labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus, jeb 109,5% no mērķa virzienā plānotajām lauksaimniecības zemju platībām – 262 000 ha.

Mērķa rādītājam T9 “Procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai un/vai ainavām labvēlīgus pārvaldības līgumus” sasniegtā vērtība ir 15,6% (plānotā vērtība 14,59 %), ko veido iepriekš minētie šajā mērķa virzienā atbalstītie 286 925 ha.

Arī atbalsta pasākuma M12 apakšpasākums 12.2. “Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām” (NIM) veicina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, atjaunošanu un palielināšanu *Natura 2000* teritorijās un mikrolieģumos meža zemēs, vienlaikus saglabājot tradicionālo Latvijas lauku ainavu. Līdz 2019. gada beigām šajā atbalsta pasākumā un līdz ar to arī mērķa virzienā ir atbalstītas meža platības 44 402 ha apmērā, kurās piemēro bioloģiskajai daudzveidībai labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus, un kas ir 96,5% no mērķa virzienā plānotās atbalstītās meža platības - 46 000 ha.

Ieguldījumu mērķa virzienā dod arī pasākums 8.3/8.4 “Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai, ko nodarījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, katastrofāli notikumi”, kurā no perioda sākuma līdz 2019. gada beigām tika apstiprināti 188 projekti par kopējo publisko finansējumu 5,5 milj. EUR jeb 98,6% no apakšpasākumā plānotā finansējuma, bet īstenoti projekti par 2,6 milj. EUR jeb 46,7% no plānotā finansējuma.

Savukārt mērķa rādītāja T8 “Procentuālais daudzums meža/citas kokaugiem klātās platības, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus” sasniegtā vērtība līdz 2019. gada beigām bija 1,28% (plānotā vērtība 1,33%). Tas sasniegts ar apakšpasākumā 12.2. atbalstītajiem 44 402 ha meža zemes, tuvojoties plānotās mērķa rādītāja vērtības izpildei.

4B – uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu, ietverot minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu pielietošanu.

4C – uzlabot augsnes apsaimniekošanu un novērst augsnes eroziju.

Šo abu 4B un 4C mērķu sasniegšanu veicina atbalsta pasākuma M10 aktivitātes 10.1.2. „Vides saudzējošu metožu pielietošanai dārzkopībā” (2019. gadā tika izmaksāts atbalsts par 6,3 tūkst. ha), kas pamatā veicina

apkārtējās vides saglabāšanu un uzlabošanu, pēc iespējas mazāk un kontrolēti izmantojot augu aizsardzības līdzekļus un minerālmēslojumu, un aktivitāte 10.1.3. „Rugāju lauks ziemas periodā” (2019. gadā tika izmaksāts atbalsts par 107,4 tūkst. ha), kas nodrošina lauksaimniecībā izmantojamās zemēs augsnes virskārtas aizsardzību pret augsnes degradācijas procesiem, saglabājot augsnēs organiskās vielas un samazinot barības vielu noteci.

Ieguldījumu mērķa virzienā dod arī atbalsta pasākums M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība”, kurā bija vērojama augsta aktivitāte, jo atbalsts 2019. gadā abos apakšpasākumos tika izmaksāts par platībām 249,1 tūkst. ha apjomā jeb 121,5% no šajā pasākumā atbalstīt plānotajām platībām periodā.

Līdz ar to līdz 2019. gada beigām katrā no šiem mērķa virzieniem atbalsts tika izmaksāts par 363 410 ha lauksaimniecības zemes, kurā tiek gan uzlabota ūdens resursu apsaimniekošana, ietverot minerālmēsli un augu aizsardzības līdzekļu pielietošanu, gan arī tiek veikti pasākumi, lai uzlabotu augsnes apsaimniekošanu un novērstu augsnes eroziju. Sasniegtais rādītājs par 21,9% pārsniedz katrā no mērķa virzienā plānotajām atbalstītajām lauksaimniecības zemju platībām – 298 000 ha.

Abu mērķa rādītāju T10 “Procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz ūdenssaimniecības uzlabošanu orientētus pārvaldības līgumus” un T12 “Procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz augsnes apsaimniekošanas uzlabošanu un/vai augsnes erozijas novēršanu orientētus pārvaldības līgumus” sasniegtās vērtības bija 20,2% (plānotā vērtība 16,59%), kas tika sasniegts, ar iepriekš minētajiem atbalstītajiem 363 410 ha lauksaimniecības zemes katrā no mērķa virzieniem, pārsniedzot plānoto mērķa rādītāja izpildi.

P5 - Veicināt resursu efektīvu izmantošanu un atbalstīt pret klimata pārmaiņām noturīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarē

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākums M04 un M08.

5B – palielināt enerģijas izmantošanas efektivitāti lauksaimniecībā un pārtikas pārstrādē

Ieguldījumu mērķa virziena rezultātu sasniegšanā sniedz atbalsta pasākums M04, kurā no perioda sākuma līdz 2019. gada beigām šī mērķa sasniegšanai tika apstiprināti 55 projekti ar publisko finansējumu 12,1 milj. EUR apmērā jeb 106,5% no mērķa virzienam paredzētā finansējuma. Papildus tam jāmin, ka 80,2% no šī apstiprinātā finansējuma veidoja 4.1.apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” apstiprinātie projekti. Savukārt līdz 2019. gada beigām pilnībā vai daļēji īstenoti tika 38 projekti par 8,0 milj. EUR (70,2% no plānotā), un arī šajos projektos 97,0% publiskais finansējums tika izmaksāts 4.1. apakšpasākuma “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” ietvaros.

Mērķa rādītāja T15 “Ieguldījumu kopsumma energoefektivitātes jomā” izpildes vērtība ir 16,75 milj. EUR no plānotās sasniedzamās vērtības 28,34 milj. EUR, nodrošinot izpildes progresu uz atskaites perioda beigām 59,1% apmērā.

Izvērtējot sasniegto, secināms, ka virzība uz sasniedzamajiem rādītājiem šajā mērķa virzienā ir apmierinoša, ņemot vērā to, ka projektu īstenošanas termiņi pārsvarā ir līdz diviem gadiem. Ievērojot pasākuma īstenošanas tendences varam prognozēt, ka līdz perioda beigām plānotā rādītāja vērtība tiks sasniegta.

5C - Sekmēt atjaunojamo energoresursu, blakusproduktu, atkritumu, atlieku un citu nepārtikas izejvielu piegādi un izmantošanu bioekonomikas vajadzībām.

Ieguldījumu šajā mērķa virzienā paredzēts sniegt ar atbalsta pasākuma M04 apakšpasākumu 4.1. “Atbalsts

ieguldījumiem lauku saimniecībās”, paredzot mērķa sasniegšanai 16,0 milj. EUR no šī apakšpasākuma finanšu līdzekļiem. Tomēr līdz 2019. gada beigām šajā mērķa virzienā tika apstiprināts un īstenots tikai viens projekts ar kopējo publiskā finansējuma apmēru 48,6 tūkst. EUR. Tas ir tikai 0,3% no mērķa virzienam paredzētā finansējuma apjoma, tādēļ arī mērķa rādītājam T16 “Ieguldījumu kopsumma atjaunojamās enerģijas ražošanā” iznākuma progress ir tikai 97 102 EUR jeb 0,24% no plānotā iznākuma rādītāja vērtības 40,0 milj. EUR. Ievērojot apakšpasākuma īstenošanas tendences, arī turpmākajos gados tiek prognozēts ļoti neliels atbalsts ieguldījumiem atjaunojamo energoresursu izmantošanai saimniecībās, salīdzinot ar ieguldījumiem citos mērķa virzienos (konkurētspējas, energoefektivitātes palielināšanai u.c.). Tādēļ varam secināt, ka līdz perioda beigām šajā mērķa virzienā plānotā rādītāja vērtība netiks sasniegta un tiks izpildīta tikai nelielā apmērā.

5D – samazināt siltumnīcu gāzu un amonjaka emisijas no lauksaimniecības.

Ieguldījumu mērķa sasniegšanā sniedz atbalsta pasākums M04, kurā no perioda sākuma līdz 2019. gada beigām šī mērķa sasniegšanai tika apstiprināti 482 projekta iesniegumi par 18,8 milj. EUR jeb 114,2% no mērķa virzienam paredzētā finansējuma pasākumā. Savukārt pilnībā vai daļēji īstenoti ir 363 projekti par kopējo publisko finansējumu 12,1 milj. EUR jeb 73,6% no mērķa virziena plānotā publiskā finansējuma. Papildus tam jāmin, ka no īstenotajiem projektiem lielākā daļa jeb 360 projekti tika īstenoti 4.1. apakšpasākuma “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” ietvaros.

Mērķa rādītāja T17 “Procentuālais daudzums LU, uz kurām attiecas ieguldījumi mājlopu turēšanā (audzēšanā), lai mazinātu SEG un/vai amonjaka emisijas” sasniegtā vērtība ir 2,8% jeb 13 115,7 LU vienības (sasniegtā vērtība 5,27% jeb 25 000 LU vienības), kas ir 52,4% no plānotā jeb 1,5 reizes lielāka sasniegtā rādītāja vērtība, salīdzinot ar 2018. gada beigām. Salīdzinoši zemā rādītāja izpilde izskaidrojama ar to, ka lauku saimniecībās plānošanas periodā ir būtiski samazinājies cūku un piena liellopu skaits, kā arī daudzas lauku saimniecības bija spiestas pārorientēties uz citu lauksaimniecisko ražošanu gan Āfrikas cūku mēra (ĀCM) uzliesmojuma, gan arī Krievijas Federācijas lēmuma Nr. 560 par aizliegumu importēt noteiktus lauksaimniecības produktus no Latvijas (importa embargo) rezultātā. Esošajā situācijā, lauksaimnieki pēc iespējas vairāk plānoja veikt ieguldījumus peļņu nesošās investīcijās, lai segtu radušās izmaksas, nevis investīcijās, kas nenes peļņu un veido tikai amortizāciju un uzturēšanas izmaksas, kā piemēram, kūtsmēsļu krātuvju būvniecība. Tomēr apstiprinātajos projektos tiek paredzētas investīcijas, kas aptvertu 21 505 LU, uz kurām attiecas ieguldījumi mājlopu turēšanā (audzēšanā), lai mazinātu SEG un/vai amonjaka emisijas jeb 86,0% no plānotās mērķa vērtības.

Izvērtējot sasniegto, secināms, ka virzība šajā mērķa virzienā uz sasniedzamajiem rādītājiem ir apmierinoša, jo pēdējo gadu laikā ir ievērojami pieaudzis gan apstiprināto, gan jau īstenotajiem projektiem izmaksātais publiskais finansējums, jo savlaicīgi tika veikti grozījumi pasākuma M04 nosacījumos, lai veicinātu investīciju ieguldīšanu siltumnīcu gāzu un amonjaka emisijas samazināšanas pasākumos.

5E – veicināt oglekļa uzglabāšanu un piesaisti lauksaimniecībā un mežsaimniecībā.

Ieguldījumu šī mērķa sasniegšanā sniedz atbalsta pasākums M08 “Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā”. Šī atbalsta pasākuma 8.1.apakšpasākuma “Meža ieaudzēšana un kopšana” un 8.5.apakšpasākuma “Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai” ietvaros no perioda sākuma līdz 2019. gada beigām tika apstiprināti 11 965 projektu iesniegumi par 31,4 milj. EUR jeb 100,2% no mērķa virzienā paredzētā publiskā finansējuma. Savukārt līdz 2019. gada beigām ir pilnībā vai daļēji īstenoti projekti par kopējo publisko finansējumu 20,9 milj. EUR jeb 66,8% no mērķa virziena plānotā finansējuma, ieaudzējot meža platības, retinot vai nomainot mežaudzes 58 239 ha platībā.

Mērķa rādītāja T19 "Procentuālais daudzums lauksaimniecības un meža zemes, kurā piemēro apsaimniekošanas līgumus, kas sekmē oglekļa piesaisti un uzglabāšanu, sasniegtā vērtība ir 1,11% un pārsniedz plānoto sasniežamo vērtību (0,70%) par 57,9%, ko veido atbalstītie 58 239 ha meža zemes. Lielāko ieguldījumu šī rādītāja izpildē dod apakšpasākums 8.5. "Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai", kura ietvaros līdz pārskata perioda beigām ir izmaksāts publiskais finansējums 7 771 projektam par retināšanas vai mežaudžu nomaiņas darbībām 55 096 ha platībā, un daļā no atbalstītajiem meža ha (~ 8,6 tūkst. ha) tajās pašās platībās kopšanas darbi veikti divas reizes.

Izvērtējot sasniegto, secināms, ka virzība uz sasniežamajiem rādītājiem šajā mērķa virzienā ir uzskatāma par sekmīgu un interese no atbalsta pretendentiem par šiem pasākumiem ir liela. Kopumā ir īstenoti projekti par 66,8% no pieejamā finansējuma, bet atbalstītā meža zeme, kurā tiek piemēroti apsaimniekošanas līgumi, kas sekmē oglekļa piesaisti, jau pārsniedz plānoto platību.

P6 - Veicināt sociālo iekļautību, nabadzības mazināšanu un ekonomisko attīstību lauku apvidos

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M06, M07 un M19.

6A – veicināt dažādošanu, mazu uzņēmumu izveidi un attīstīšanu un darbavietu radīšanu.

Šī mērķa sasniegšanai ieguldījumu sniedz LAP atbalsta pasākuma M06 apakšpasākums 6.4. "Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstībā", kura īstenošana tika uzsākta 2016. gadā. Apakšpasākuma ietvaros līdz 2019. gada beigām tika apstiprināti projekta iesniegumi 367 atbalsta saņēmējiem ar kopējo publisko finansējumu 26,9 milj. EUR jeb 88,1% no mērķa virzienā pieejamā finansējuma. Pilnībā vai daļēji īstenoti ir 298 projekti 261 atbalsta saņēmējam (65,3% no plānotā skaita) par 13,2 milj. EUR jeb 43,2% no pieejamā finansējuma. 2019. gadā ir vērojams straujš īstenoto projektu pieaugums – ir apgūts 2,8 reizes lielāks finansējums, salīdzinot ar iepriekšējo atskaites periodu. Projektu īstenošanu kavē grūtības kredītu piesaistē, kā arī lielai daļai apstiprinātajos projektos paredzēti būvniecības darbi, kas paildina projektu īstenošanas laiku saistībā ar ekonomisko situāciju būvniecības nozarē (būvniecības izmaksu pieaugums, ierobežots pakalpojuma sniedzēju skaits un kvalificēta darba spēka trūkums).

Mērķa rādītājam T20 "Atbalstīto projektu radītās darbavietas" izpildes progress pārskata periodā ir ievērojami pieaudzis – 53,6% no plānotā, ko nodrošina 75 radītās darba vietas. Savukārt apstiprinātajos projekta pieteikumos ir paredzēts izveidot daudz lielāku skaitu jaunu darba vietu par LAP plānoto (140), tādēļ var prognozēt, ka izvirzītā mērķa rādītāja vērtība tiks sasniegta.

6B Sekmēt vietējo attīstību lauku apvidos.

Ieguldījumu šī mērķa sasniegšanā nodrošina atbalsta pasākums M19. Plānošanas periodā atbalstu SVVA stratēģijas īstenošanai ir saņēmušas 35 VRG plānoto 32 VRG vietā, un iznākuma rādītājs ir izpildīts par 109%. Savukārt VRG darbības teritorijas aptvertais iedzīvotāju skaits ir 964 909 (100% no plānotā), kas aptver LAP definēto lauku teritoriju, kā arī ietver pilsētas ar iedzīvotāju skaitu līdz 15 tūkstošiem.

Šajā pasākumā 19.1. apakšpasākums "Sagatavošanās atbalsts" ir pilnībā īstenots, bet 19.2 apakšpasākumā "Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju" līdz 2019. gada beigām kopumā ir atbalstīti 3 030 projekti par 57,2 milj. EUR, kas ir 91,0% no pasākuma ietvaros pieejamā publiskā finansējuma. Apakšpasākuma 19.2 ietvaros ir pilnībā vai daļēji īstenoti jau 2 069 projekti, un apakšpasākumā kopumā ir izmaksāts publiskais finansējums 34,6 milj. EUR jeb 55,1% no apakšpasākumam pieejamā publiskā finansējuma.

19.3. apakšpasākuma “Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība” īstenošana tika uzsākta tikai 2017. gadā, bet līdz 2019. gada beigām ir sasniegts ievērojams progress, jo apakšpasākumā apstiprinātais publiskais finansējums ir 4,1 milj. EUR jeb 98,6% no pieejamā. Savukārt īstenoto projektu finansējums šajā apakšpasākumā vēl joprojām ir neliels – 997,0 tūkst. EUR jeb 24,2% no apakšpasākumā pieejamā.

19.4. apakšpasākumā “Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, teritorijas aktivizēšana” vērojams pieaugums, jo uzņemtās saistības līdz 2019. gada beigām bija 11,6 milj. EUR jeb 97,7% no plānotā finansējuma, bet pilnīgi vai daļēji ir īstenoti projekti par 5,3 milj. EUR, kas ir 44,5% no apakšpasākumam pieejamā publiskā finansējuma.

Arī atbalsta pasākums M07 dod ieguldījumu šī mērķa virziena rezultātu sasniegšanā. 2019. gadā, līdzīgi kā 2018. gadā tā īstenošanā ir bijis ievērojams progress. No perioda sākuma līdz 2019. gada beigām ir apstiprināti 309 projekta iesniegumi par 114,5 milj. EUR jeb 90,4% no pasākumam pieejamā publiskā finansējuma. Atbalsta pasākuma īstenošana tika uzsākta tikai 2016. gadā un lielākajai daļai projektu īstenošanas laiks ir divi gadi, tādēļ pilnībā vai daļēji ir īstenoti 242 projekti par 80,3 milj. EUR, kas ir 63,4% no pasākumam pieejamā publiskā finansējuma.

Mērķa rādītāja T21 “Procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, uz kuriem attiecas vietējās attīstības stratēģijas” sasniegtā vērtība ir 94,3%, kas ir 100% no plānotās rādītāja vērtības.

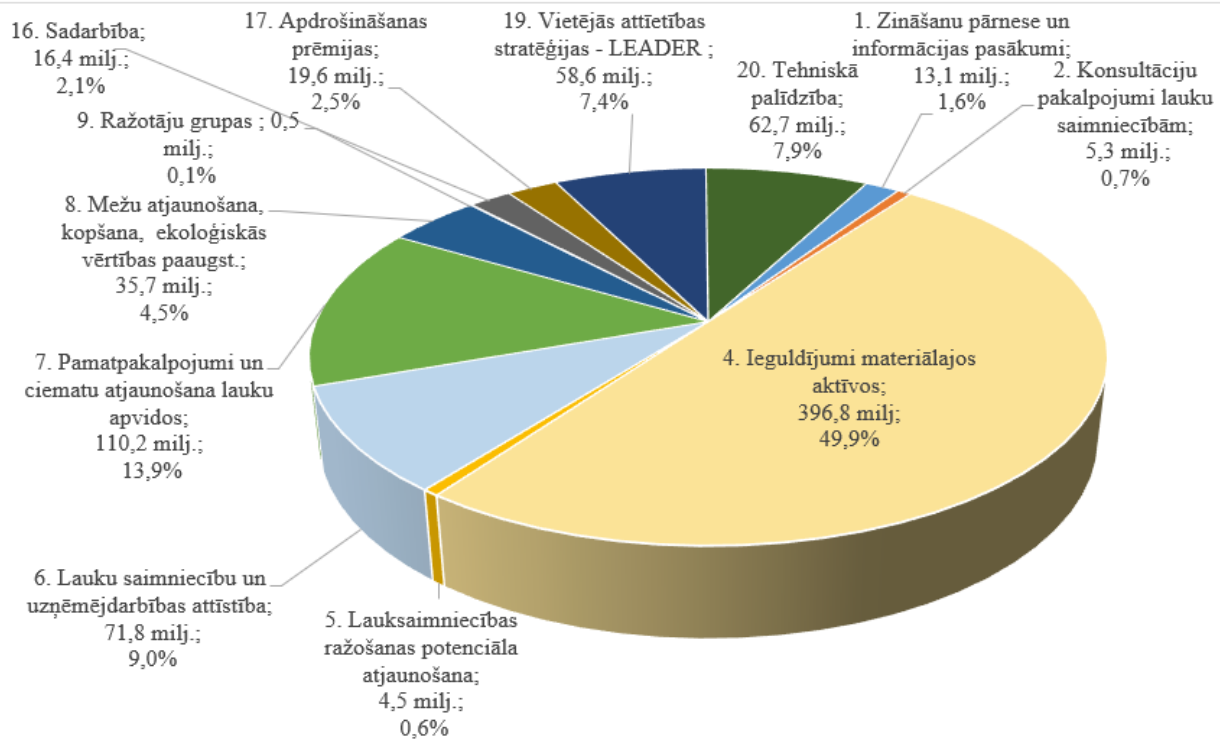
Mērķa rādītāja T22 “Procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/ infrastruktūras” sasniegtā vērtība uz atskaites perioda beigām bija 2,5% (sasniežamā vērtība 1,98%), kas jau ir 126,9% no plānotās rādītāja vērtības un kuru veido 25 646 iedzīvotāji, kuri gūst labumu no uzlabotās infrastruktūras - lauku ceļiem.

Pasākuma īstenošanas rezultātā labumu no uzlabotās infrastruktūras ir guvuši vairāk iedzīvotāju kā plānots (un šāda tendence saglabāsies arī turpmākajos gados), jo par pieejamo finansējumu pašvaldības var atļauties sakārtot vairāk ceļu km (1 114,5 km), kas jau uz atskaites perioda beigām pārsniedz LAP paredzētos 840 km. Sākotnēji, plānojot pārbūvēto ceļu km, tika ņemtas vērā maksimālās viena km grants ceļu izmaksas, bet, veicot būvniecības pakalpojumu iepirkumus, reālās izmaksas pārsvarā bija zemākas.

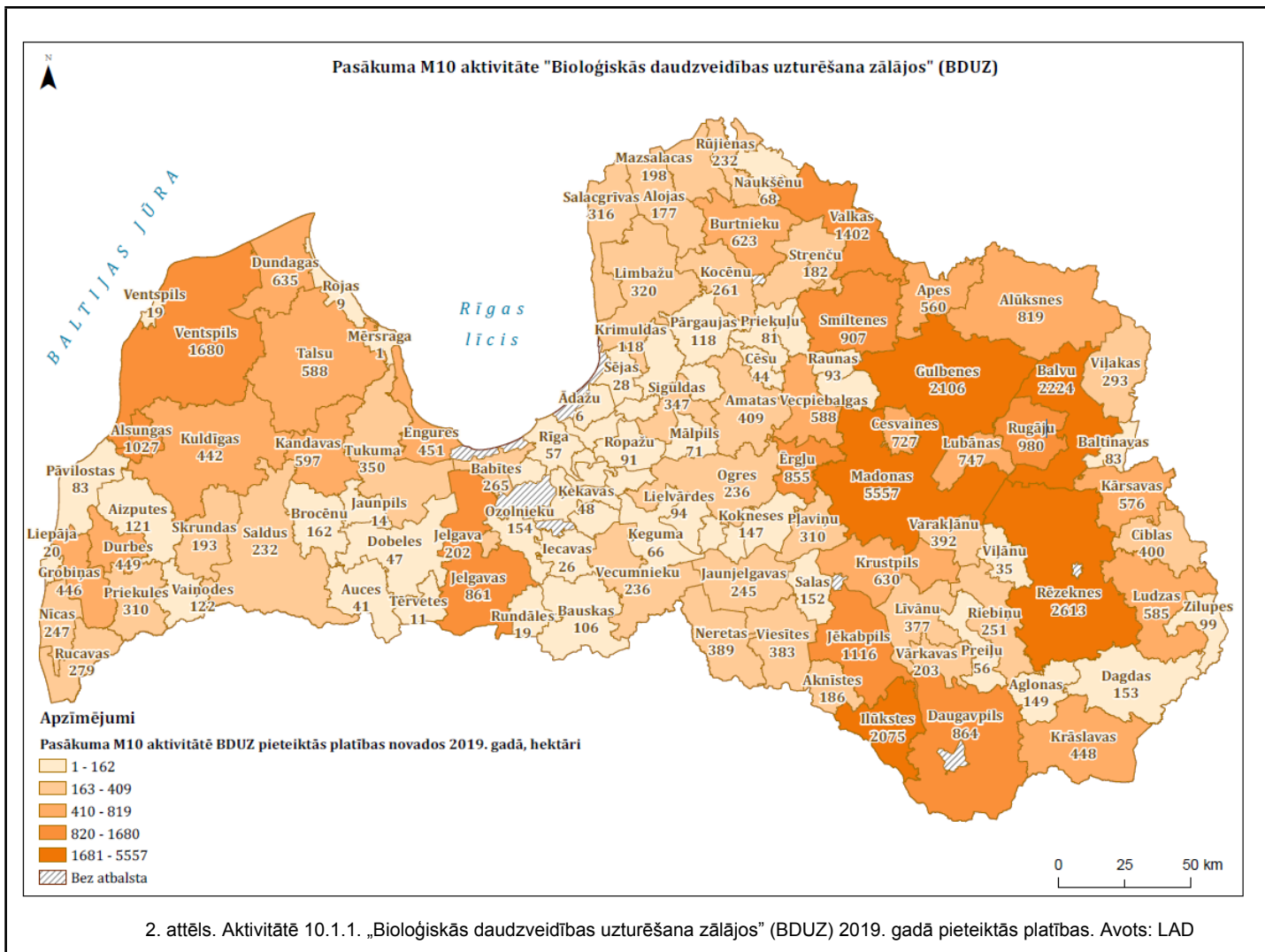
Savukārt mērķa rādītājam T23 “Atbalstīto projektu radītās darbvietas (LEADER)” mērķa izpildes rādītāja progress uz pārskata perioda beigām ir 54,9% no plānotās vērtības jeb 109,8 projektu īstenošanas gaitā radītās darba vietas. Tomēr uzņēmumu plānotais jaunradīto darba vietu skaits apstiprinātajos projektos liecina, ka šī mērķa rādītāja sasniegšana būs sekmīga un rādītājs var pat tikt pārsniegts.

Izvērtējot sasniegto, secināms, ka virzība uz sasniedzamajiem rezultātiem šajā mērķa virzienā ir uzskatāma par sekmīgu, jo pasākumā M07 tieši 2019. gadā bija vērojama straujāka virzība uz sasniedzamajiem mērķiem, un arī LEADER pieejas pasākumu gadījumā pēdējā atskaites gadā ir ievērojams īstenoto projektu un apgūtā finansējuma pieaugums.

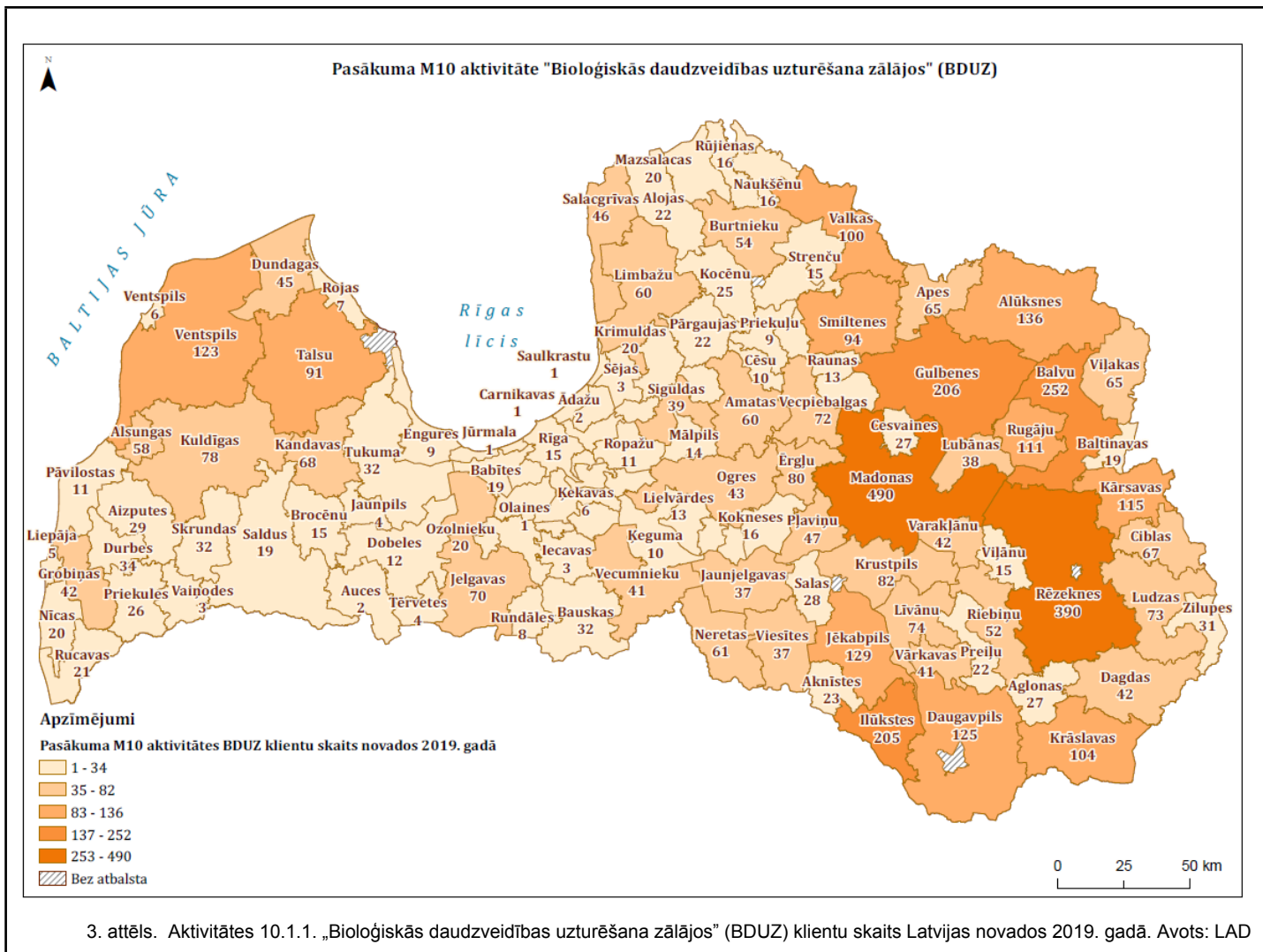
Kopumā, apskatot un analizējot visu LAP prioritāšu rezultatīvo rādītāju virzību uz darbības rezultātu satvarā noteiktajiem 2023. gada mērķiem, varam secināt, ka LAP īstenošana uz 2019. gada beigām pārsvarā noris sekmīgi, un vairākas mērķa vērtības ir jau sasniegtas vai pat pārsniegtas. Savukārt atsevišķos rādītājos, kuru izpilde līdz šim nav bijusi tik sekmīga, turpmākajos gados vēl līdz perioda noslēgumam tiek sagaidīts progress rādītājiem plānoto mērķa vērtību sasniegšanā.

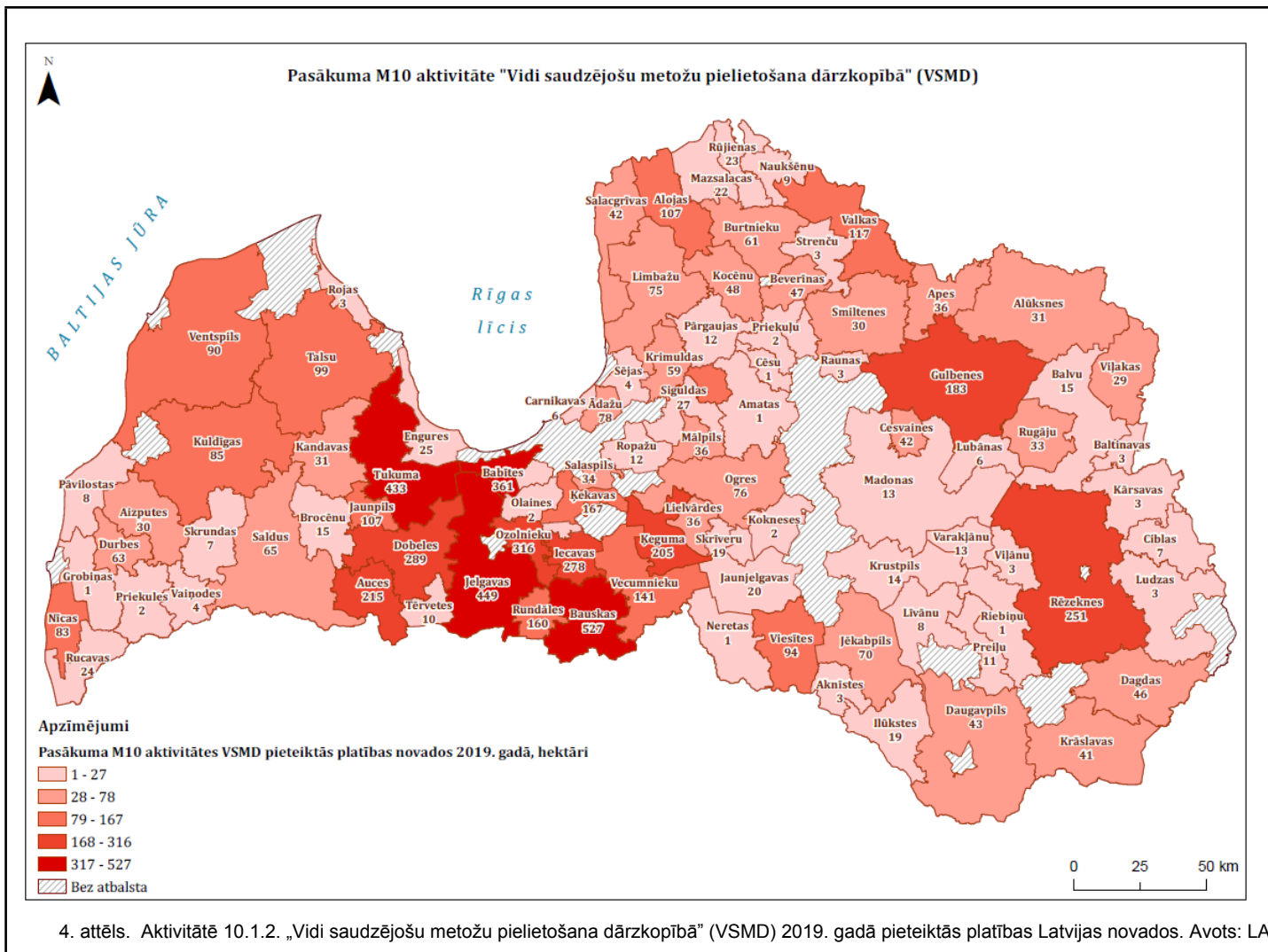
1.attēls. 2014.-2019. gadā apstiprinātais (īstenoto un īstenošanā esošo projektu) finansējums LAP sadalījumā pa projektveidīgajiem pasākumiem. A ZM pēc LAD datiem

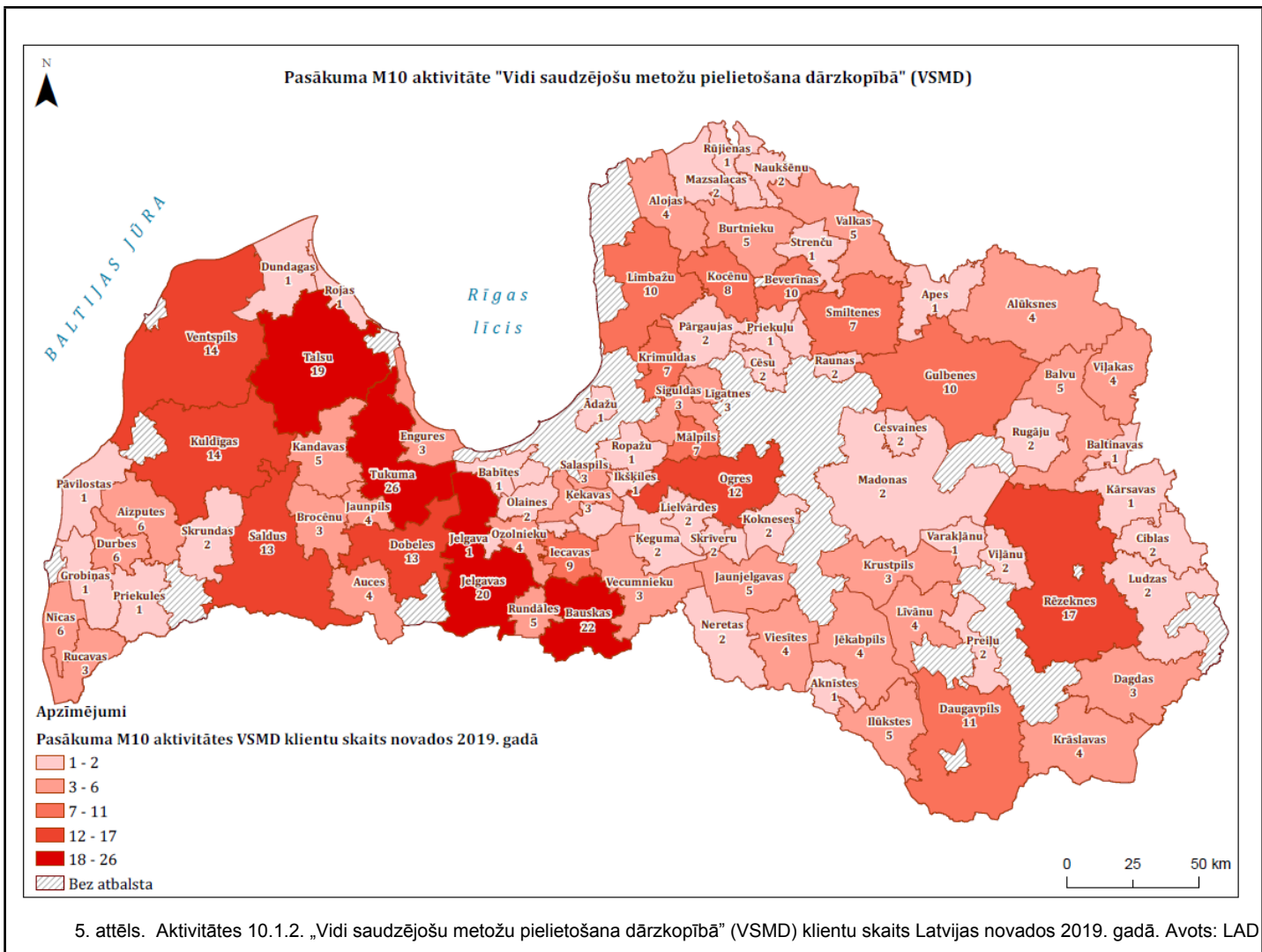
2. attēls. Aktivitātē 10.1.1. „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” (BDUZ) 2019. gadā pieteiktās platības. Avots: LAD

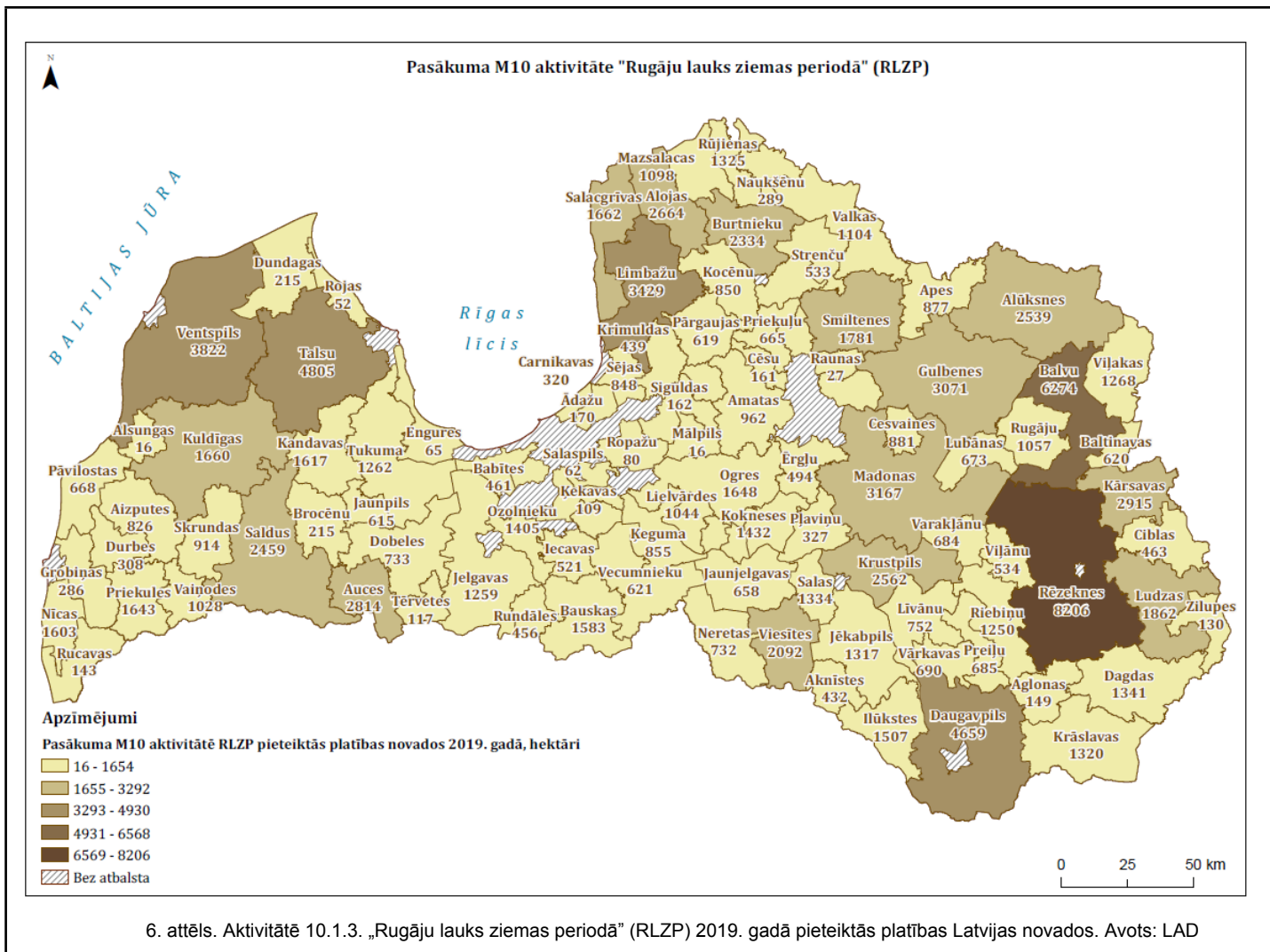
3. attēls. Aktivitātes 10.1.1. „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos” (BDUZ) klientu skaits Latvijas novados 2019. gadā. Avots: LAD

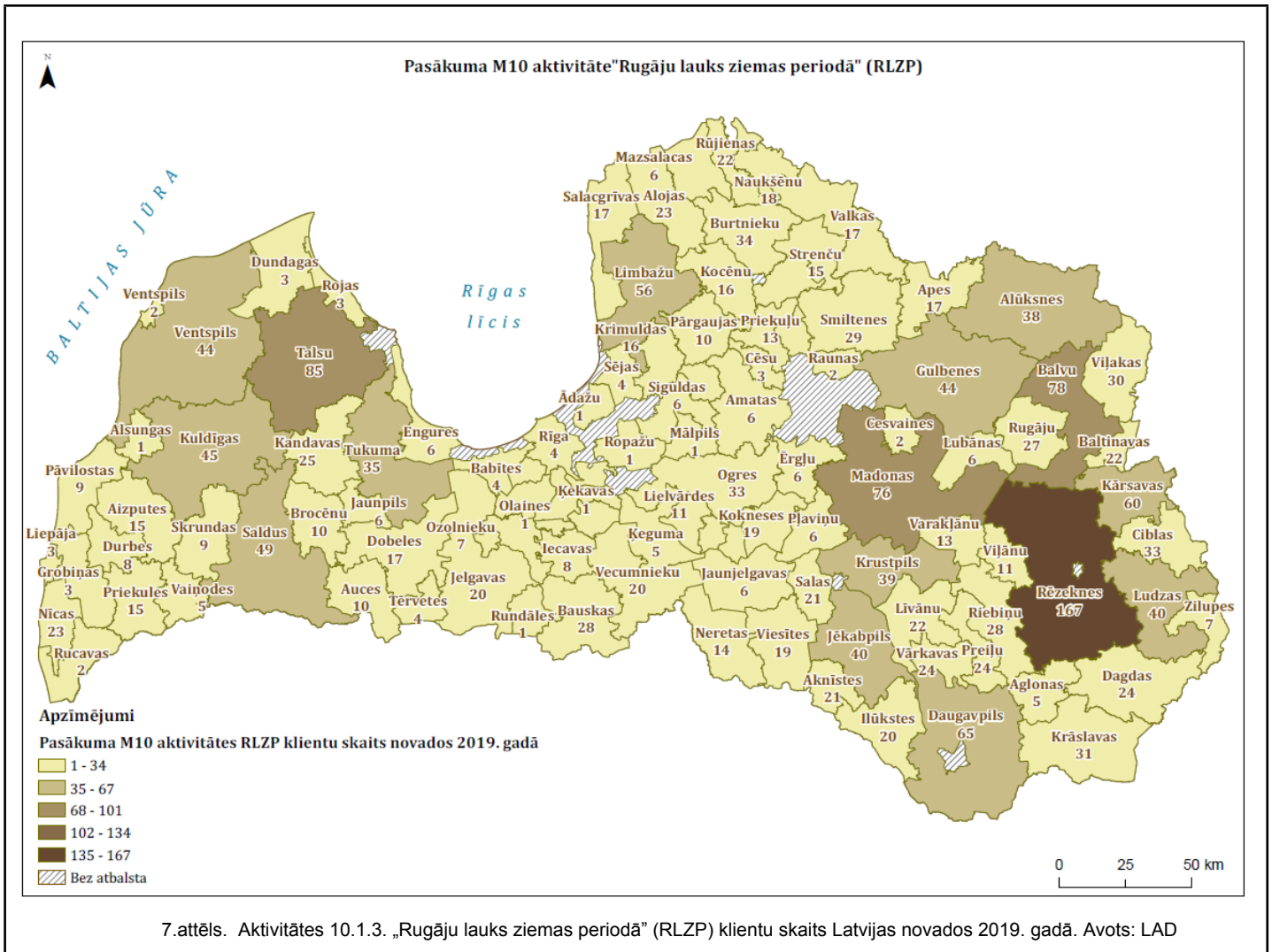

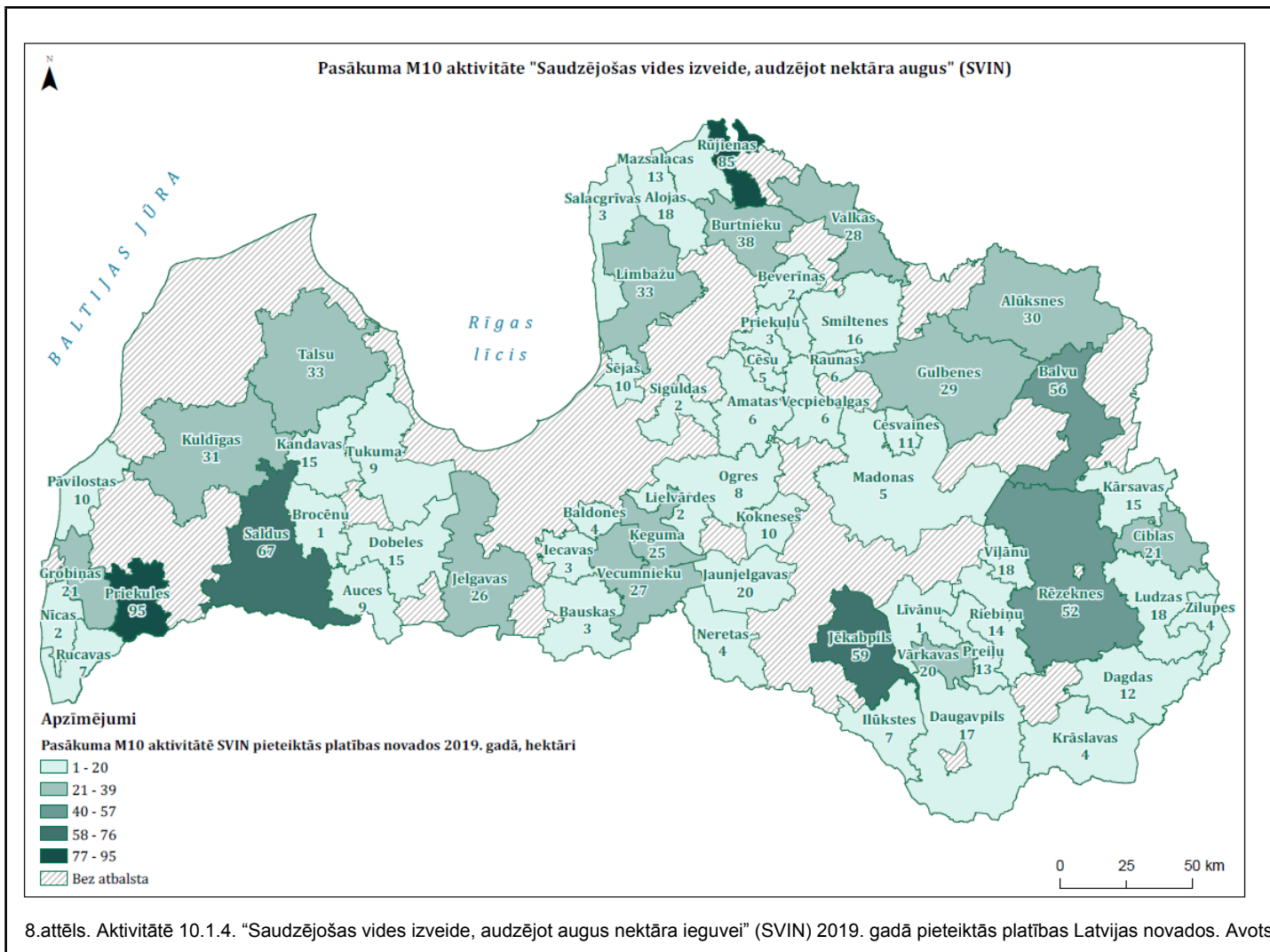
4. attēls. Aktivitātē 10.1.2. „Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārkopībā” (VSMĐ) 2019. gadā pieteiktās platības Latvijas novados. Avots: LA

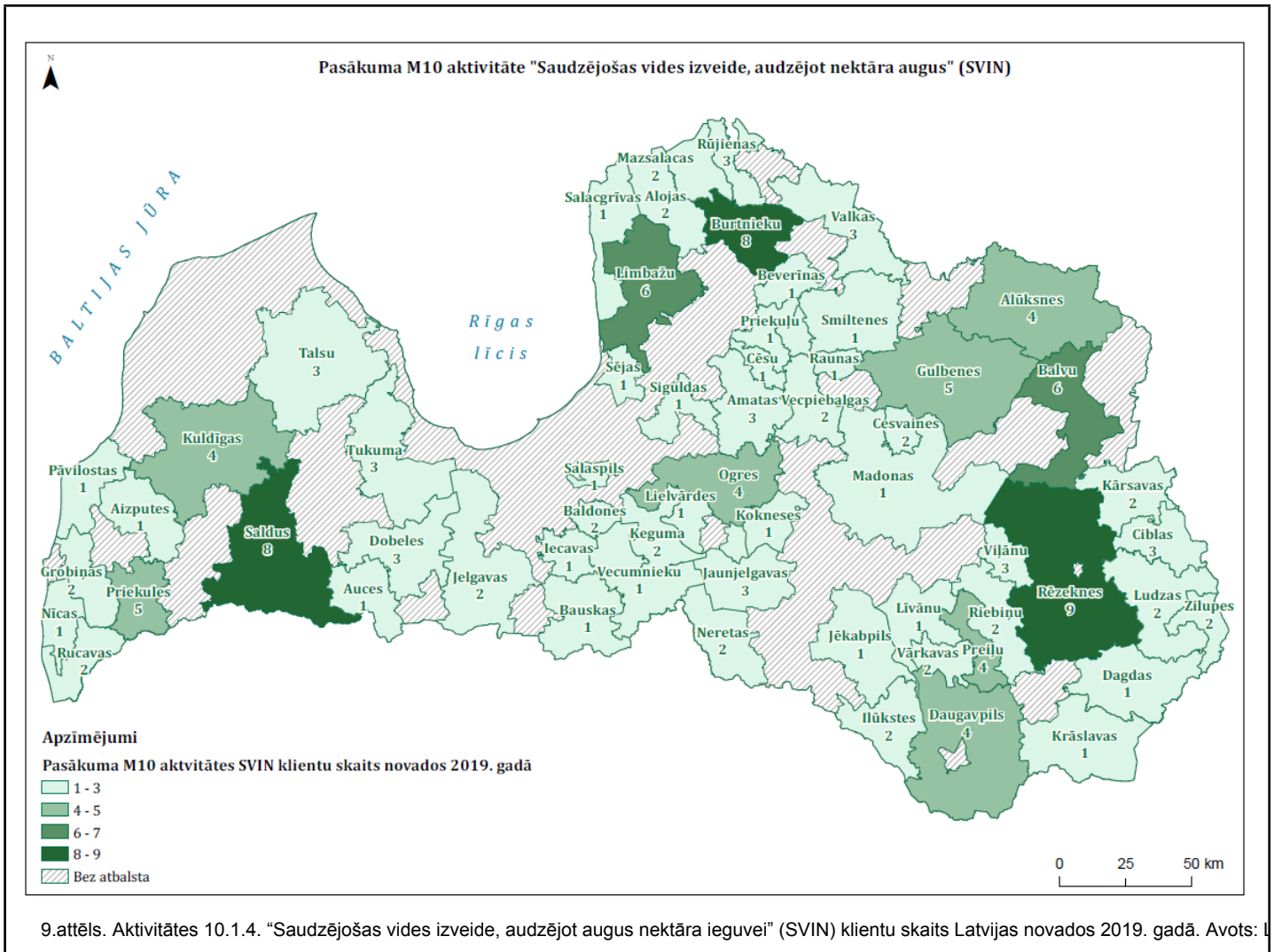
5. attēls. Aktivitātes 10.1.2. „Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā” (VSMD) klientu skaits Latvijas novados 2019. gadā. Avots: LAD

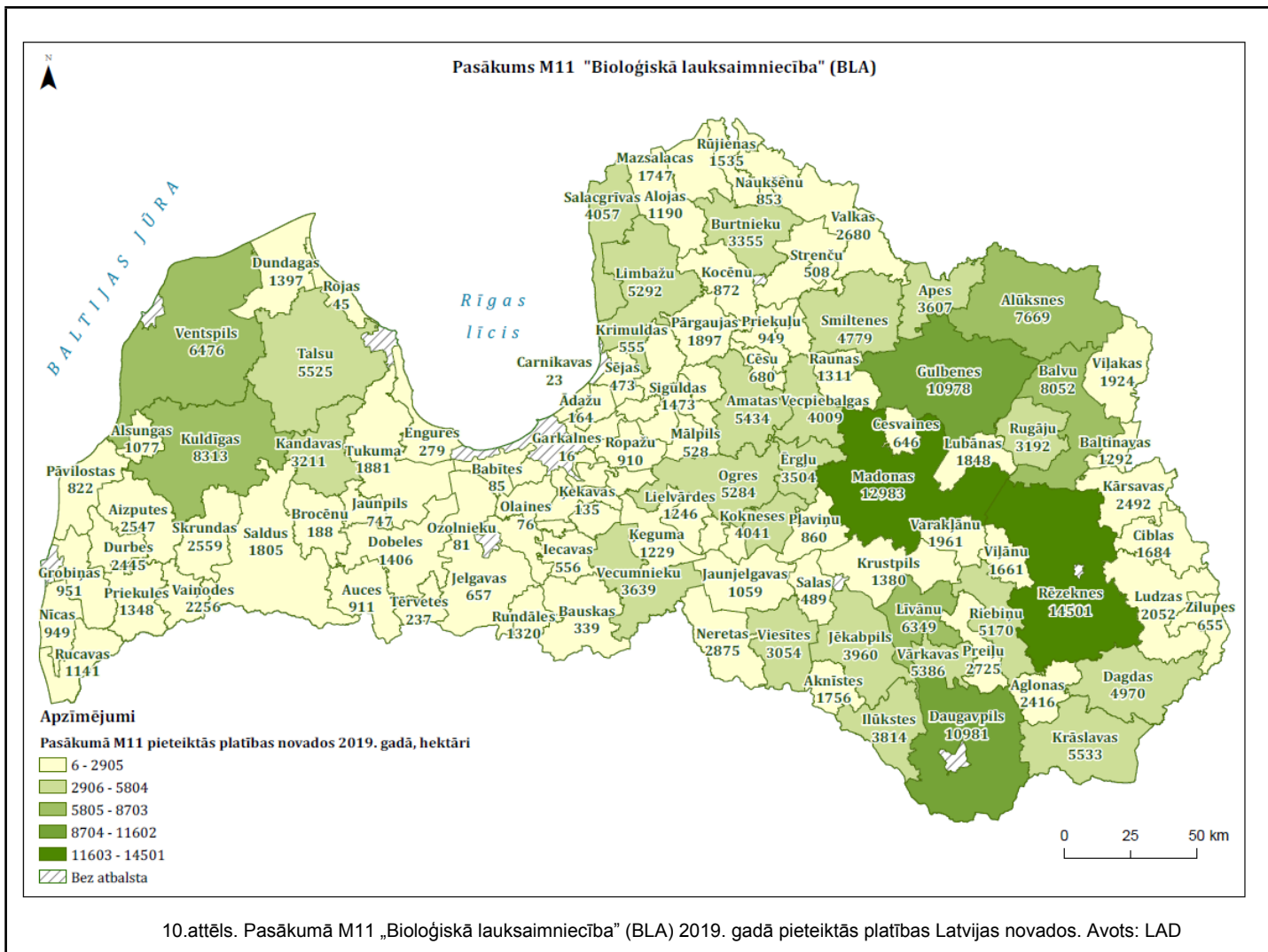

8.attēls. Aktivitātē 10.1.4. "Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei" (SVIN) 2019. gadā pieteiktās platības Latvijas novados. Avots

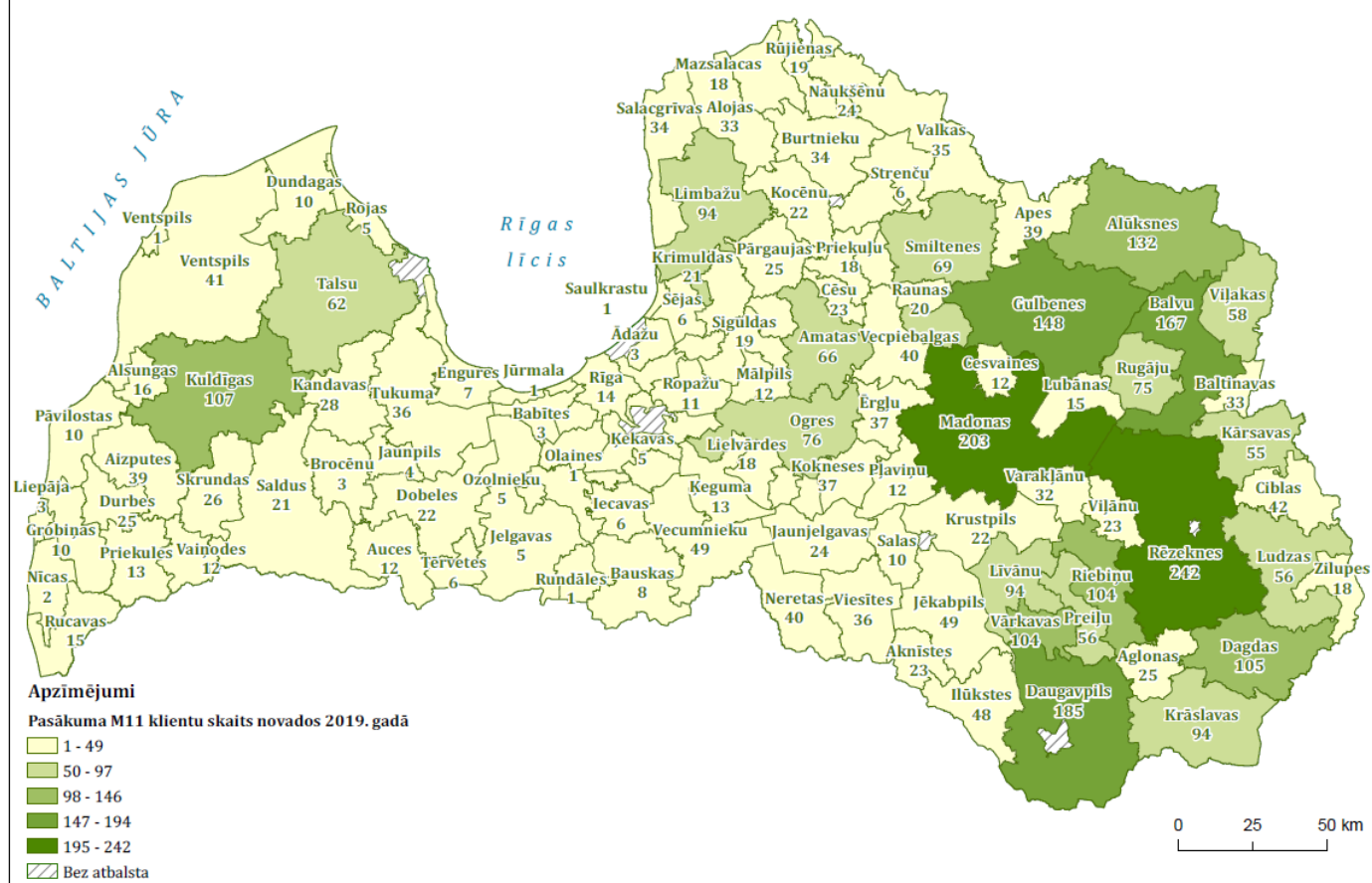

9.attēls. Aktivitātes 10.1.4. "Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei" (SVIN) klientu skaits Latvijas novados 2019. gadā. Avots: I

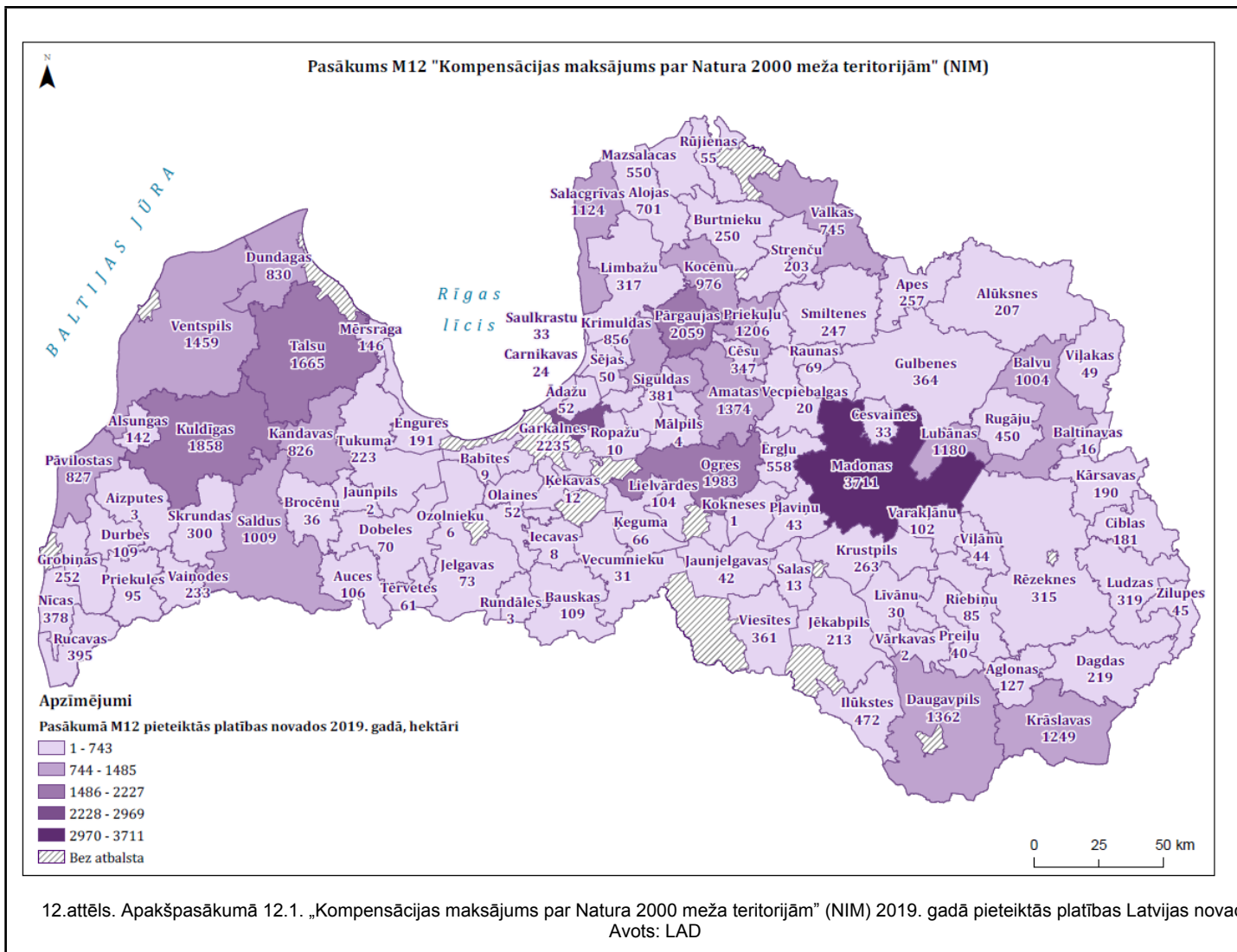

10.attēls. Pasākumā M11 „Bioloģiskā lauksaimniecība” (BLA) 2019. gadā pieteiktās platības Latvijas novados. Avots: LAD

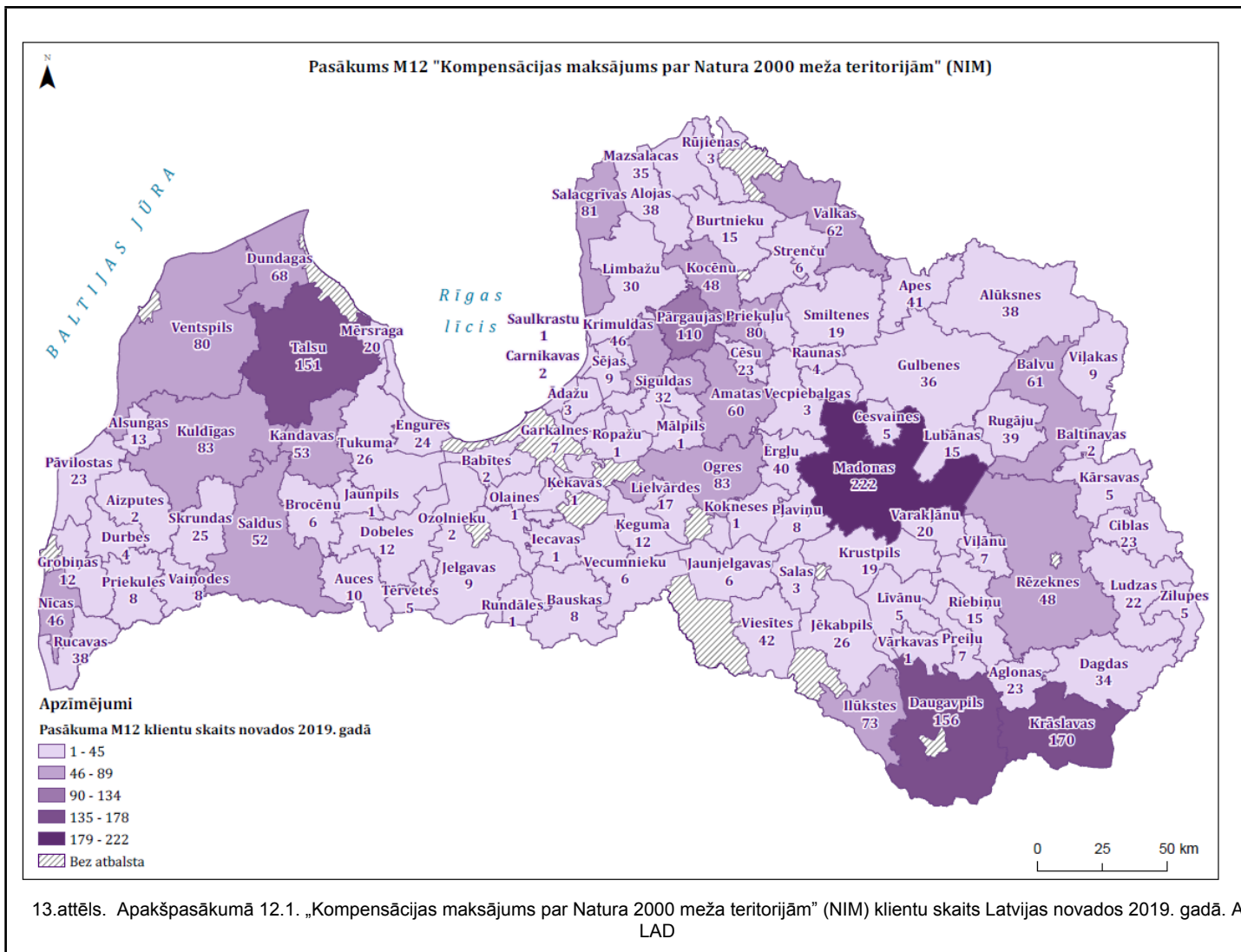
Pasākums M11 "Bioloģiskā lauksaimniecība" (BLA)

11.attēls. Pasākumam M11 „Bioloģiskā lauksaimniecība” (BLA) klientu skaits Latvijas novados 2019. gadā. Avots: LAD

12.attēls. Apakšpasākumā 12.1. „Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām” (NIM) 2019. gadā pieteiktās platības Latvijas novados
Avots: LAD

Pasākuma kods	LAP pasākums	Iesniegumu skaits	Apmaksātie ha	Iesniegumu skaits	Deklarētie ha	
		2018. gadā		2019. gadā*		
M10	10	Agrovide	6 872**	151 023	7 546**	156 659
	10.1.1.	Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	4 633	36 391	5 316	39 624
	10.1.2.	Vides saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā	420	6 316	432	6 511
	10.1.3.	Rugāju lauks ziemas periodā	1 998	107 438	2 002	109 412
	10.1.4.	Saudzējoša vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	125	878	150	1 112
M11	11	Bioloģiskā lauksaimniecība	3 988	249 074	3 954	261 766
	11.1.	Pāreja uz bioloģisko lauksaimniecību	208	4 827	56	799
	11.2.	Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība	3 780	244 247	3 898	260 967
M12	12.2.	Kompensācijas maksājums par NATURA2000 mežu teritorijām	2 907	44 402	3 017	45 859
M13	13	Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabīgi vai citi specifiski ierobežojumi	38 498**	1 372 141	#N/A	#N/A
	13.2.	Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi	37 281	1 319 936	#N/A	#N/A
	13.3.	Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kurus ietekmē specifiski ierobežojumi	1 283	52 205	#N/A	#N/A

* atbalsttiesīgās platības un iesniegumu skaits - provizorisks dati par 2019. gadu var mainīties, jo līdz 30.06.2020. vēl notiek pieteikumu administrēšana

** pasākumos M10 un M13 uzrādītais unikālais iesniegumu skaits atšķiras no šo pasākumu apakšpasākumu iesniegumu skaita kopsomas, jo viena pasākuma ietvaros pretendenti varēja pieteikties uz vairākiem apakšpasākumiem

3. tabula. LAP platbatkarīgo pasākumu iesniegumi. Avots: LAD

1.d) Galvenā informācija par panākumiem virzībā uz darbības rezultātu satvarā noteiktajiem starpposma mērķiem, balstoties uz F tabulu

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2016, 2017, 2018

1.e) Citi LAP specifiski elementi [pēc izvēles]

2019. gads visām Latvijas lauksaimniecības nozarēm bija salīdzinoši labvēlīgs un stabils, nebija novēroti izteikti nelabvēlīgi laika apstākļi vai citi nozīmīgi kavējoši apstākļi, kam bija ierobežojoša ietekme uz nozares ražošanas un ārējās tirdzniecības attīstību.

Piena nozare:

2019. gads piena nozarē Latvijā raksturojams ar stabilām, sezonalitātei raksturīgām, piena iepirkuma cenu tendencēm un kopumā visai augstu cenu līmeni, pirmajā pusgadā vairākkārt pat sasniedzot cenu rekordus 3 gadu griezumā. Gada vidējā iepirkuma cena pienam 2019. gadā bija 293,50 EUR/tonnu, kas bija par 4% vairāk nekā 2018. gadā. Vienlaikus, piena iepirkuma cena Latvijā saglabājās starp zemākajām ES dalībvalstu vidū.

Arī piena produktu cenas 2019. gadā caurmērā saglabājās augstas. 2019. gadā pieauga piena un piena produktu eksports, sasniedzot 251,5 milj. EUR vērtību un 11% pieaugumu salīdzinājumā ar 2018. gadu. Mazākā apmērā (par 8%) pieauga piena un piena produktu imports, tomēr tirdzniecības bilance nozarei joprojām saglabājās pozitīva.

Piena iepirkums Latvijā 2019. gadā sasniedz 785,2 tūkst. tonnu, kas ir par 0,6% vairāk nekā 2018. gadā, tādējādi pārtraucot iepriekšējos gados piedzīvoto iepirkuma apjomu kritumu.

Tādējādi var vērtēt, ka 2019. gadā piena nozarē nenotika būtiski tirgus satricinājumi, un arī vairs nebija vērojama iepriekšējos gados piedzīvoto satricinājumu ietekme.

Cūkgaļas nozare:

Cūkgaļas nozarē 2019. gads iezīmējās ar pozitīvām tendencēm cenu aspektā. Gada otrajā ceturksnī sākās straujš cūkgaļas iepirkuma cenu pieaugums, un cenas turpināja pakāpeniski palielināties teju visu gadu, no janvāra līdz decembrim kopumā pieaugot par 65% un decembrī sasniedzot augstāko punktu pēdējo 10 gadu laikā (210,24 EUR/100 kg). Cenu līmeņi pārsniedza pašizmaksu, pozitīvi ietekmējot ražotāju ieņēmumus.

Latvijas cūkgaļas nozari ietekmē situācija ES kopumā, jo īpaši cenas attīstība ir cieši saistīta ar tendencēm Vācijā, Dānijā un Polijā.

Pozitīvās tendences bija skaidrojamas ar to, ka ne tikai Latvijas, bet arī visas ES cūkgaļas nozare guva labumu no importa pieauguma Ķīnā, kas ir lielākais ES cūkgaļas eksporta galamērķis un ilgstoši cīnījās ar Āfrikas cūku mēra izplatību un tā izraisītu gaļas deficītu. Pieprasījums no Ķīnas sekmēja ES cūkgaļas eksportu un līdz ar to arī cūkgaļas iepirkuma cenas kāpumu.

Papildus gaļas iepirkuma cenu kāpumam situāciju uzlaboja salīdzinoši zemākas lopbarības graudu cenas gada otrajā pusē. Gada laikā Latvijā samazinājās cūku ganāmpulku skaits, taču cūku kopējais skaits nedaudz pieauga, tādējādi var secināt, ka nozarē notikusi zināma konsolidēšanās un cūku ganāmpulki kļuvuši lielāki un konkurētspējīgāki. Tajā pat laikā turpināja pieaugt kaušanas apmēri, salīdzinājumā ar 2018. gadu pieaugot gan nokauto cūku skaitam, gan kautsvaram. Nokauto cūku skaita relatīvajā pieaugumā (%) Latvija 2019. gadā starp ES dalībvalstīm ierindojās salīdzinoši augstu.

2019. gadā nozarē joprojām bija spēkā ar Āfrikas cūku mēra apkarošanu un izplatības ierobežošanu saistīti pasākumi, kam bija ierobežojoša ietekme uz nozares ražošanas un ārējās tirdzniecības attīstību.

Latvijai ir negatīva bilance tirdzniecībā ar cūkgaļu, bet tirdzniecībā ar dzīvām cūkām bilance ir pozitīva. Galvenie un teju vienīgie nozares eksporta galamērķi ir Lietuva, Igaunija un Polija. Tomēr 2019. gadā bija vērojams pieaugums eksportā gan cūkgaļai, gan dzīvām cūkām.

Putnkopības nozare:

2019. gadā turpināja pieaugt olu un olu produktu imports no Ukrainas Latvijā, sastādot apmēram 36% no šīs produkcijas kopējā importa Latvijā. Latvija joprojām bija vienīgā ES dalībvalsts, kas no Ukrainas importēja svaigas vistu olas. Arī importēto olu cenas 2019. gadā bija zemākas nekā olu ražotāja cena Latvijā.

Liellopu gaļas nozare:

2019. gadā Latvijā turpināja nozares rādītāji turpināja samazināties – saruka gan liellopu kopējais skaits (par 9%), gan ganāmpulku skaits (par 7%). Tāpat salīdzinājumā ar 2018. gadu, mazāks bija nokauto liellopu skaits un kopējais kautsvars.

Graudkopības nozare:

Centrālās Statistikas Pārvaldes (turpmāk - CSP) dati liecina, ka 2019. gadā iegūta Latvijā lielākā graudaugu kopraža – 3,2 milj. tonnu, kas ir par 53,6% augstāka kā 2018. gadā. Ar graudaugiem apsēti 742 tūkst. ha., kas ir par 7,4% vairāk nekā 2018. gadā.

1.f) Attiecīgā gadījumā ieguldījums makroreģionālajās un jūras baseinu stratēģijās

Kā noteikts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 27. panta "Programmu saturs" 3. punktā, 96. panta "Mērķa "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai"" 3. punkta e) apakšpunktā, 111. panta "Īstenošanas ziņojumi attiecībā uz mērķi "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai"" 3. punktā, 4. punkta d) apakšpunktā un I pielikuma 7.3 sadaļā "Galveno programmu ieguldījums makroreģionālajās un jūras baseinu stratēģijās", šī programma sniedz ieguldījumu makroreģionālajās un/vai jūras baseina stratēģijās:

Stratēģija Baltijas jūras reģionam (turpmāk – Stratēģija) ir viena no tām ES iniciatīvām, kuru izstrādāšanā Latvija ir iesaistījusies kopš idejas rašanās brīža. Stratēģijai tika izvirzīti trīs pamatmērķi: "Glābt jūru", "Apvienot reģionu" un "Celt labklājību". Stratēģijas īstenošana balstās uz Rīcības plānu, kurš tiek regulāri atjaunots.

LAP atbalsts sniedz ieguldījumu divu Stratēģijas mērķu sasniegšanā – "Glābt jūru" un "Celt labklājību".

Kā vieni no prioritārajiem pasākumiem, kas tiek īstenoti LAP 4. prioritātes ietvaros, ir M10 „Agrovide un klimats” un M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība”, atbalstot bioloģiskās lauksaimniecības un integrētās dārzkopības attīstību, kas būtiski samazina ķīmisko vielu slodzi vidē, salīdzinot ar intensīvo lauksaimniecību, kā arī uzturot rugāju lauku ziemas periodā, tā kopumā veicinot intensīvās lauksaimniecības radītā piesārņojuma samazināšanu īpaši jutīgajā teritorijā un līdztekus mazinot piesārņojuma nonākšanu jūrā no pielietotajiem minerālmēsliem, organiskajiem mēsliem un augu aizsardzības līdzekļiem. Atbalsts

agrovīdes pasākumiem turpina arī ekstenīvu bioloģiski vērtīgo zālāju apsaimniekošanu, palielinot augu barības vielu saturu augsnē un mazinot erozijas ietekmi, tādējādi veicinot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, klimata pārmaiņu samazināšanu un ūdens kvalitātes uzlabošanu.

Savukārt labklājības celšanu Baltijas jūras reģionā veicina tādi LAP pasākumi kā M04 „Ieguldījumi materiālajos aktīvos”, M06 “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība”, M16 “Sadarbība”, atbalsta pasākumi M19 LEADER pieejas ietvaros u.c.

Stratēģijas mērķu “Celt labklājību” un “Glābt jūru” sasniegšanu nodrošina arī LAP pasākums M01 “Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi” un pasākums M02 “Atbalsts konsultāciju pakalpojumu izmantošanas veicināšanai”. Šo pasākumu ietvaros iegūtās zināšanas nodrošina lauku uzņēmumu darbības efektivitātes celšanu un dažādošanu, tā sekmējot labklājības pieaugumu lauku teritorijās. Kā viens no mērķiem ir arī uzlabot zināšanas vides aizsardzības un klimata pārmaiņu jomā, kas pastarpināti veicina laba jūras vides stāvokļa saglabāšanu.

Tādējādi, izmantojot jau esošos pasākumus LAP ietvaros, netieši tiek īstenota arī Stratēģija, kuras īstenošanai atsevišķi finanšu resursi nav pieejami, tomēr pasākumu līmenī dažādu ES programmu un finansējuma instrumentu ietvaros ir iespējams saņemt nozīmīgu atbalstu un tā sniegt ieguldījumu Stratēģijas mērķu īstenošanā.

- ES stratēģija Baltijas jūras reģionam (EUSBSR)
- ES stratēģija Donavas reģionam (EUSDR)
- ES stratēģija Adrijas un Jonijas jūras reģionam (EUSAIR)
- ES stratēģija Alpu reģionam (EUSALP)
- Atlantijas jūras baseina stratēģija (ATLSBS)

1.f1) EUSBSR

Mērķis(-i), politikas joma(-as) un horizontālās darbība(-as), uz ko attiecas programma:

	Mērķi
☒	1 - glābt jūru
☐	2 - nodrošināt reģiona pieejamība
☒	3 - palielināt labklājību
	Politikas jomas
☒	4.1 - Bioekonomika
☐	4.2 - Kultūra
☐	4.3 - Izglītība
☐	4.4 - Enerģētika
☐	4.5 - Apdraudējumi
☐	4.6 - Veselība
☒	4.7 - Inovācija
☒	4.8 - Barības vielas
☐	4.9 - Drošs
☐	4.10 - Drošs
☐	4.11 - Kuģis
☒	4.12 - Tūrisms
☐	4.13 - Transports
	Horizontālās rīcības
☐	5.1 - Spēja
☒	5.2 - Klimats
☐	5.3 - Kaimiņi

Darbības vai mehānismi, kas izmantoti, lai programmu labāk saistītu ar EUSBSR

A. Vai programmas uzraudzības komitejā piedalās makroreģionālie koordinatori (galvenokārt valsts koordinatori, politikas jomas koordinatori, horizontālo pasākumu koordinatori vai vadības komiteju/koordinācijas grupu locekļi)?

Jā Nē

B. Vai atlases kritērijos ir piešķirti papildu punkti īpašiem pasākumiem, kas atbalsta EUSBSR?

Jā Nē

C. Vai programma ieguldījusi EUSBSR ES fondus?

Jā Nē

Vai jūsu programma turpmāk plāno ieguldīt EUSBSR? Paskaidrojiet (1 konkrēts teikums)

Ar LAP īstenošanu arī turpmāk plānots sekmēt EUSBSR īstenošanu atbilstoši mērķiem un politikas jomām, kas norādītas f) sadaļā ietvertajā tabulā.

D. Iegūtie rezultāti saistībā ar EUSBSR (nepiemēro 2016. gadam)

Neattiecas

E. Vai programma pievēršas EUSBSR apakšmērķiem (kas atbilst konkrētiem mērķiem un rādītājiem), kā tas norādīts "EUSBSR rīcības plānā"? (Norādiet mērķi un rādītāju)

Neattiecas

1.g) Valūtas kurss, ko izmanto AIR konvertēšanai (valstis, kur nav EUR)

Neattiecas

2. NOVĒRTĒŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANAS PROGRESS.

2.a) Apraksts par visām izmaiņām, kas attiecīgajā gadā izdarītas LAP novērtēšanas plānā, un šo izmaiņu pamatojums.

Pārskata gadā nav bijusi nepieciešamība veikt izmaiņas novērtēšanas plānā.

2.b) Gada gaitā veikto novērtēšanas darbību apraksts (saistībā ar novērtēšanas plāna 3. punktu).

Novērtēšanas sistēma sastāv no sekojošām sadaļām, un pastāvīgi tiek veikti darbi to ieviešanai:

Datu uzkrāšana un apstrāde. Tiek risināti novērtēšanas procesa metodoloģiskie jautājumi, pilnveidojot intervences loģiku pasākumu griezumā un datu uzkrāšanu. Lai kopīgi izprastu un nodrošinātu, ka rādītāju aprēķināšanai nepieciešamie dati ir atbilstoši un kvalitatīvi, tika organizētas tikšanās starp novērtētājiem un ZM, LAD, CSP, LLKC, VLT, Latvijas Lauksaimniecības universitātes, Daugavpils Universitātes, Valsts augu aizsardzības dienesta (turpmāk -VAAD), Valsts meža dienesta, Valsts zemes dienesta pārstāvjiem.

Tematisko novērtējumu, kas izriet no aktuālām lauku attīstības vajadzībām, izstrāde. Tika sagatavoti trīs novērtējumi vides jomā un LAP atbalsta ietekmes novērtējums uz bioloģiskās lauksaimniecības attīstību:

- “Skrejvaboļu un īsspārņu sabiedrības konvencionāli un bioloģiski apsaimniekotās agrocenozēs” ar mērķi novērtēt pasākuma M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” ieguldījumu mērķa virzienā 4A - bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, atjaunošana un palielināšana;
- “LAP 2014.-2020. gadam ietekme uz bioloģisko daudzveidību: ES nozīmes aizsargājamo zālāju biotopu botāniskā daudzveidība” - veikta LAP atbalsta nosacījumu izmaiņu ietekmes novērtēšana uz bioloģiski vērtīgo zālāju botānisko daudzveidību;
- “Augsnes kvalitātes rādītāju novērtējums dažādos LAP 2014-2020 pasākumos atbalstītajās platībās” - veikta augšņu agroķīmiskās izpētes datu analīze, lai noteiktu LAP ieviesto vides pasākumu ietekmi uz augsnes kvalitāti;
- “LAP 2014-2020 atbalsta ietekme uz bioloģiskās lauksaimniecības attīstību” - tika analizēta LAP atbalsta ietekme uz bioloģiskās lauksaimniecības attīstību, sniedzot esošo atbalsta veidu efektivitātes izvērtējumu, kā arī izstrādājot ieteikumus turpmākajā periodā sniedzamā atbalsta veidiem un atbalsta saņemšanas nosacījumiem.

Vispusīga LAP pasākumu novērtēšana. Tika sagatavota LAP gada īstenošanas ziņojuma par 2018.gadu (turpmāk - GĪZ 2018) 7. sadaļa „Informācijas novērtēšana un novērtējums par tuvināšanas programmas mērķiem” saskaņā ar EK Vadlīnijām par šī ziņojuma sagatavošanu.

2.c) Apraksts par darbībām, kas veiktas attiecībā uz datu nodrošināšanu un pārvaldību (saistībā ar novērtēšanas plāna 4. punktu).

Novērtēšanas vajadzībām tiek uzturēta nepieciešamo rādītāju sistēma, pastāvīgi atjaunojot un uzkrājot aktualizētus datus no dažādu institūciju datubāzēm. Pamatā novērtēšanai tiek izmantoti atbalsta pieteikumu

dati no LAD, uzņēmējdarbības rādītāji no Valsts ieņēmumu dienesta, statistikas dati no SUDAT, CSP, *Farm Accountancy Data network* (FADN), EUROSTAT u.c. Papildu, datu iegūšanai tika sagatavotas anketas un veiktas aptaujas atbalsta saņēmējiem un atbalsta nesaņēmējiem.

Tika veikti sagatavošanas darbi GĪZ 2018 7. sadaļas „Informācijas novērtēšana un novērtējums par tuvināšanos programmas mērķiem” sagatavošanai, tika izskatītas Eiropas Komisijas Vadlīnijas par šī ziņojuma sagatavošanu, sniegti komentāri un atbildes Eiropas lauku attīstības novērtēšanas palīdzības dienestam (turpmāk - ENPD).

Lai nodrošinātu nepieciešamos datus padziļinātajam novērtējumam un atbildētu uz novērtēšanas jautājumiem, tika veidots rādītāju saraksts, veikts atbilstošo datu pieejamības izvērtējums. Īpaša uzmanība tika pievērsta ietekmes uz vidi novērtēšanas pieejai, datiem un metodēm. Tika veiktas gadījumu izpētes, lai savlaicīgi iegūtu LAP ietekmes novērtēšanai nepieciešamos datus un pārbaudītu rezultātu ticamību.

Novērtētāji aktīvi piedalījās ENPD rīkotajos labas prakses darba semināros, gan prezentējot savu pieredzi tematiskajos novērtējumos, gan diskutējot ar citu dalībvalstu semināru dalībniekiem: darba seminārā (2019. gada 23. marts, Brisele) par gatavošanos KLP Stratēģiskā plāna Ex-ante novērtējumam, kā arī darba seminārā (2019. gada 11. - 12. decembris, Spānija) par LAP atbalsta ietekmes atspoguļošanu - pieredze, kas gūta gatavojot novērtējumus LAP gada īstenošanas ziņojumam par 2018.gadu.

2.d) Pabeigto novērtējumu saraksts un atsauces uz šo novērtējumu publicēšanas vietu tiešsaistē.

Izdevējs/redaktors	AREI
Autors(-i)	AREI Lauku attīstības novērtēšanas nodaļa (Dr. geog. P.Lakovskis, L. Dambiņa), Dr.biol. S.Rūsiņa, H.Ezermale, K.Blate, L.Gustiņa
Nosaukums	LAP ietekme uz bioloģisko daudzveidību: ES nozīmes aizsargājamo zālāju biotopu botāniskā daudzveidība
Kopsavilkums	Piecu ES nozīmes aizsargājamo zālāju biotopu (ESB) botāniskās daudzveidības novērtējums LAP pasākumu BDUZ, BLA un ADSI atbalstītajos un atbalstam nepieteiktajos zālāju ESB, izmantojot netiešus veģetācijas struktūras un tiešus augu sugu skaita indikatorus.
URL	https://www.arei.lv/sites/arei/files/files/lapas/LAP_2020_novertejums_zalaji_19072019_0.pdf

Izdevējs/redaktors	AREI
Autors(-i)	AREI Lauku attīstības novērtēšanas nodaļa (A.Vēveris, A.Pužulis, P.Lakovskis, E.Benga, J.Hazners, Z.Miķelsone, A. Hauka)
Nosaukums	LAP 2014-2020 atbalsta ietekme uz bioloģiskās lauksaimniecības attīstību
Kopsavilkums	Pētījumā novērtēta LAP atbalsta ietekme uz bioloģiskās lauksaimniecības attīstību, sniedzot esošo atbalsta veidu efektivitātes izvērtējumu, kā arī izstrādājot ieteikumus turpmākajā periodā sniedzamā atbalsta veidiem un atbalsta saņemšanas nosacījumiem.
URL	https://www.arei.lv/sites/arei/files/files/lapas/Atskaite_LAP%202014-2020%20ietekme%20uz%20BLS_att%C4%ABst%C4%ABbu.pdf

Izdevējs/redaktors	AREI
Autors(-i)	AREI Lauku attīstības novērtēšanas nodaļa (Dr. geog. P.Lakovskis), Dr.biol. M.Balalaikins
Nosaukums	Skrejvaboļu un īsspārņu sabiedrības konvencionāli un bioloģiski apsaimniekotās agrocenozēs

Kopsavilkums	Noslēdzošais (sākums 2017. gadā) novērtējums skrejvaboļu uzskaitē piecu gadu laikrindai ar mērķi novērtēt LAP 2014-2020 pasākuma M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” ieguldījumu mērķa virzienā 4A - bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, atjaunošana un palielināšana.
URL	https://www.arei.lv/sites/arei/files/files/lapas/Skrejvaboles_atskaite_final_2019.pdf

Izdevējs/redaktors	AREI
Autors(-i)	AREI Lauku attīstības novērtēšanas nodaļa, VAAD
Nosaukums	Augsnes kvalitātes rādītāju novērtējums dažādos LAP 2014-2020 pasākumos atbalstītajās platībās
Kopsavilkums	Augšņu agroķīmiskās izpētes datu analīze, lai noteiktu LAP ieviesto vides pasākumu ietekmi uz augsnes kvalitāti.
URL	https://www.arei.lv/sites/arei/files/files/lapas/Augsnes_raditaji_LAP_pasakumos.pdf

2.e) Pabeigto novērtējumu kopsavilkums, galveno uzmanību pievēršot novērtējuma konstatējumiem.

Pārskata gadā *vides kontekstā* tika veikti trīs novērtējumi.

Novērtējums **“Skrejvaboļu un īsspārņu sabiedrības konvencionāli un bioloģiski apsaimniekotās agroceņozēs”**.

Novērtējums tika veikts LAP ietvaros 5 gadu posmā kā skrejvaboļu faunas izpēte 106 parauglaukumos visā Latvijas teritorijā (puse no kuriem apsaimniekota bioloģiski un puse konvencionāli), ievācot ~ 40 000 skrejvaboļu īpatņus un reģistrējot 78 sugas ar mērķi novērtēt pasākuma M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” ieguldījumu mērķa virzienā 4A - bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, atjaunošana un palielināšana.

Realizējot vairākus pētījuma posmus, tika iegūta plaša datu kopa, un pētījuma rezultātā iegūtā datu ģenerālkopa pierāda LAP pasākuma M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” pozitīvo ietekmi uz skrejvaboļu sugu sastopamību graudaugu sējumos.

Sugu daudzveidības analīzē lauksaimniecības platībās tika pielietots Šēnons-Vīnera indekss. Vidēji pasākumā M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” atbalstīto saimniecību laukos indeksa vērtība bija augstāka nekā konvencionālajās, tas statistiski atšķīrās par 0.176, kas gan kopumā nav vērtējama kā ļoti būtiska atšķirība.

Novērtējuma galvenie secinājumi un ieteikumi ir:

- bioloģiski apsaimniekotiem laukiem pamatā ir raksturīgs ekstensīvāks apsaimniekošanas režīms, kas pozitīvi ietekmē sugu daudzveidību parauglaukumos. Tomēr, neveicot lauku mēslošanu, pastāv organisko vielu samazināšanās risks augsnē, kā rezultātā var samazināties kopējā sugu daudzveidība attiecīgajā laukā, tādēļ bioloģiski apsaimniekotajos laukos jā saglabā un jā uzlabo augsnes auglība;
- sugu daudzveidība lauksaimniecībā izmantojamās zemēs ir atkarīga no lauksaimnieku izpratnes par atbilstošu lauksaimniecisko praksi, kā arī ieguvumiem ko sniedz dabai draudzīgā saimniekošana. Lauksaimnieku izglītošana un pozitīvās attieksmes veidošana ir viens no būtiskākajiem bioloģiskās daudzveidības atjaunošanas, saglabāšanas un veicināšanas aspektiem Latvijā.

Novērtējumā **“LAP 2014.-2020. gadam ietekme uz bioloģisko daudzveidību: ES nozīmes aizsargājamo zālāju biotopu botāniskā daudzveidība”** veikta LAP atbalsta nosacījumu izmaiņu ietekmes novērtēšana uz bioloģiski vērtīgo zālāju botānisko daudzveidību.

Novērtēšanas ietvaros veikts salīdzinājums par zālāju botānisko daudzveidību Eiropas Savienības nozīmes (ESB) aizsargājamajos zālajos, kuri pieteikti kādam no LAP 4. prioritātes mērķa virziena 4A atbalstiem - pasākumam M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” (BLA); pasākuma M10 “Agrovide un klimats” aktivitātei M10.1.1 “Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” (BDUZ), pasākumam M13 “Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabīgi vai citi specifiski ierobežojumi” (ADSI) un zālājiem, kuri nebija pieteikti atbalstam.

LAP atbalstīto ESB zālāju botāniskā daudzveidība salīdzinājumā ar ESB zālāju, kuri nebija pieteikti atbalstam, bija būtiski labāka pēc vairākiem botāniskās daudzveidības tiešajiem un netiešajiem indikatoriem, kas ļauj secināt, ka LAP ietekme ir bijusi pozitīva. Ņemot vērā, ka atbalstam nepieteiktie zālāji lielākoties bija neapsaimniekoti, var secināt, ka atbalsta pieejamība ir bijusi ļoti nozīmīga, lai uzsāktu vai turpinātu zālāju ESB apsaimniekošanu.

Īpaši nozīmīga pozitīva ietekme uz bioloģiski vērtīgo zālāju botānisko daudzveidību saistāma ar LAP ieviesto atbalsta nosacījumu novākt nopļauto zāli, smalcināšanas aizliegumu un BDUZ atbalsta

nosacījuma par vēlo pļauju pēc 1.augusta, kas bija spēkā LAP 2007.-2013. gadam plānošanas periodā, atcelšanu šajā LAP plānošanas periodā.

Novērtējuma galvenie secinājumi un ieteikumi ir:

- trīs LAP pasākumu (BDUZ, BLA, ADSI) vidū BDUZ atbalsts ir visnozīmīgākais ES nozīmes zālāju biotopu saglabāšanai. Nozīmīgākie ir atbalsts ES nozīmes zālāju biotopu atjaunošanai, mērķorientēts pasākums aizsardzības stāvokļa uzlabošanai, atbalsts neproduktīvām investīcijām agrovides mērķu sasniegšanai zālajos. BDUZ atbalsts ir jāturpina arī pēc 2020.gada;
- obligātās mācības BDUZ atbalsta saņēmējiem ir ievērojams solis pretim efektīvākai BDUZ apakšpasākuma ieviešanai un tam izvirzītā mērķa - saglabāt bioloģisko daudzveidību zālajos, sasniegšanai, tādēļ tās ir jāturpina arī pēc 2020. gada, papildinot mācību programmu ar tematiem par ES zālāju biotopu atjaunošanu un to resursu izmantošanas iespējām saimniecības ekonomiskās aktivitātes palielināšanā, jaunu produktu ražošanā un daudzfunkcionalitātes attīstībā, izmantojot inovatīvas prakses un ražojot inovatīvus produktus.

Novērtējumā **“Augsnes kvalitātes rādītāju novērtējums dažādos LAP 2014-2020 pasākumos atbalsfītajās platībās”** tika veikta augšņu agroķīmiskās izpētes datu analīze, lai noteiktu LAP ieviesto vides pasākumu ietekmi uz augšņu kvalitāti.

Pētījuma sniegts pārskats par augšņu agroķīmiskās izpētes apjomiem Latvijā laika posmā no 2015.-2018. gadam, kā arī analizētas augšņu agroķīmisko īpašību pamatrādītāji (augšņu organiskā viela, reakcija, augšņu agroķīmiskā iekultivēšanas pakāpe un augšņu nodrošinājums ar augiem izmantojamo fosforu un kāliju), kā arī novērtēta LAP vides pasākumu ietekme uz augšņu kvalitāti, analizējot divus augšņu agroķīmiskās izpētes rādītājus, – organiskās vielas daudzumu un augšņu iekultivēšanas pakāpi.

Šie rādītāji tika analizēti trīs LAP atbalsta pasākumu maksājumu saņēmēju grupās: pasākuma M10 “Agrovide un klimats” aktivitātēs M10.1.2. “Vides saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā” (VSMD) un M10.1.3. “Rugāju lauks ziemas periodā” (RLZP), kā arī pasākumā M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” (BLA), laika periodā no 2015. līdz 2018. gadam biežāk pārstāvētajos augšņu tipos (velēnu podzolētās augšnes, velēnu gleja augšnes un podzolētās glejaugšnes).

Pētījumā tika konstatēts, ka 25-42% lauksaimniecībā izmantojamajās zemēs (LIZ) ir nepieciešama kalpošana, t.sk. 17-28% pamatkalpošana. Kopumā vērojama tendence samazināties LIZ īpatsvaram ar nepietiekošu organisko vielu saturu. Latvijas LIZ ir salīdzinoši labi nodrošinātas ar kāliju, savukārt nodrošinājums ar fosforu augšņēs pārsvarā ir zems.

Novērtējumā secināts, ka attiecībā uz organiskās vielas nodrošinājumu augšņē un augšņu agroķīmiskās iekultivēšanas pakāpi visos augšņu tipos VSMD atbalsta saņēmēju grupā ir vērojama neliela pozitīva tendence. VSMD agroķīmiski tiek balstīti uz sabalansētu mēslojumu un augu maiņu, kā rezultātā tiek mazināta organiskās vielas noārdīšanās, bet augu barības elementi augšņē tiek atgriezti atbilstoši izestajam daudzumam.

BLA atbalsta saņēmēju grupā situācija ir sliktāka visos augšņu tipos nekā nesaņēmēju grupā, kas ir konvencionālās saimniecības. Tas skaidrojams ar to, ka bioloģiskās lauksaimniecības platības daudzviet atrodas teritorijās, kurās augšņu kvalitāte jau vēsturiski ir bijusi sliktāka. Pie tam, ne visās bioloģiskās lauksaimniecībās ir lauksaimniecības dzīvnieki, bet optimāla organiskās vielas satura nodrošināšana tikai ar zaļmēslojumu un pēcpļaujas atliekām ir problemātiska salīdzinoši zemākas ražības dēļ, kā arī šādā saimniecības sistēmā nav atļauta minerālmēsli un daudzu kalpošanas materiālu izmantošana.

Savukārt RLZP grupā rezultāti atšķiras starp augšņu tipiem – atbalsta nesaņēmēju grupā labāka situācija

ar organiskās vielas saturu ir velēnu podzolētās un velēnu gleja augsnēs, bet podzolētās glejaugsnēs situācija ir līdzīga un vērtējuma kā laba gan atbalsta saņēmēju, gan nesaņēmēju grupā, savukārt agroķīmiskās iekultivēšanas pakāpe atbalsta saņēmēju grupā velēnu gleja augsnēs ir labāka.

Novērtējuma galvenie secinājumi un ieteikumi ir:

- ieviest atbalsta pasākumus augsnes kaļķošanai;
 - atbalsta saņemšanas nosacījumos iekļaut prasību par augsnes analīzi vai augsnes agroķīmiskās izpētes nepieciešamību, t.sk., pasākumam “Bioloģiskā lauksaimniecība” un citiem uz augsnes apsaimniekošanas uzlabošanu vērštiem pasākumiem;
 - nākamajā plānošanas periodā atbalsta pasākumiem izstrādāt mērķtiecīgākus nosacījumus augsnes apsaimniekošanas uzlabošanai;
 - Latvijā ļoti aktuāls jautājums ir zināšanu pārnese un pielietošana praksē ar augsnes apsaimniekošanu saistītos jautājumos, tādēļ nepieciešams ieviest apmācības sistēmu lauksaimniekiem par ilgtspējīgas augsnes auglības nodrošināšanu, kā arī uz augsnes uzlabošanu virzītiem pasākumiem.
2019. gadā *konkurētspējas kontekstā* tika veikts viens novērtējums:

Novērtējumā “*LAP 2014-2020 atbalsta ietekme uz bioloģiskās lauksaimniecības attīstību*” tika analizēta LAP atbalsta ietekme uz bioloģiskās lauksaimniecības attīstību, sniedzot esošo atbalsta veidu efektivitātes izvērtējumu, kā arī izstrādājot ieteikumus turpmākajā periodā sniedzamā atbalsta veidiem un atbalsta saņemšanas nosacījumiem.

Novērtējumā secināts, ka kopš 2013. gada bioloģiski apsaimniekotās lauksaimniecības platības Latvijā ir palielinājušās par 52%. Esošo bioloģiskās lauksaimniecības saimniecību (BLS) ekonomiskais lielums pēdējo 10 gadu laikā ir palielinājies 3 reizes, kas liecina par saimniecību attīstību. Tās ir ražojošas saimniecības, jo 98% no BLA atbalsta saņēmējiem standarta izlaide (SI) ir virs 4000 EUR. Platību un atbalsta saņēmēju īpatsvars parāda, ka 83% BLS platību ir līdz 100 ha, un tās kopā apsaimnieko 39% no kopējām BLS platībām Latvijā.

Nozīmīgākie LAP projektu pasākumi BLS attīstībai ir vērsti uz ieguldījumiem mazo saimniecību attīstībā, jauno lauksaimnieku atbalstu, kā arī esošo saimniecību modernizāciju un risku pārvaldību. Investīciju atbalstam ir ievērojama nozīme saimniecību ienākumu nodrošināšanā un palielināšanā, un tā atdeve attiecībā pret ienākumu kāpumu BLS ir līdzvērtīga konvencionālajām saimniecībām.

Intensīvāka produkcijas ražošana notiek platības ziņā mazākās saimniecībās. Saimniecības ar platību virs 250 ha vidēji uz 1ha LIZ saražo 2,8 reizes mazāk produkcijas vērtību nekā saimniecības ar platību mazāku par 30 ha.

Lielākajai daļai saimniecību ir nepietiekamas zināšanas par bioloģisko lauksaimniecību, īpaši graudkopībā, gaļas liellopu audzēšanā, aitikopības nozarē un dārzenkopībā.

Līdzšinējais BLS ieguldījums vides un klimata mērķu sasniegšanā vērtējams kā vidējs, jo Latvijā bioloģiski apsaimniekotās platības izvietotas galvenokārt reģionos ar nozīmīgu ilggadīgo zālāju īpatsvaru un attiecīgi arī zemākiem augsnes kvalitātes rādītājiem, savukārt reģionos, kuros dominē intensīva lauksaimniecība, t.sk., Zemgalē, kur sastopams biezs upju tīkls un kur bioloģiskā apsaimniekošana varētu dot nozīmīgāku devumu, ūdens un augsnes kvalitātes aizsardzībā bioloģiski apsaimniekoto platību ir salīdzinoši maz vai nav vispār. Bioloģiskā lauksaimniecība sniedz ieguldījumu arī klimata mērķu sasniegšanā, t.sk., SEG emisiju samazināšanā. Bioloģiskajā lauksaimniecībā apsaimniekotās aramzemju platības (jo īpaši graudaugiem, eļļas augiem, dārzeniem un ilggadīgajiem stādījumiem izmantotās platības) ir vērtējamas kā nozīmīgs SEG emisiju samazinošs rādītājs, jo šajās platībās netiek izmantoti minerālmēsli. Arī BLS piena lopkopība dod

nozīmīgu ieguldījumu amonjaka emisiju mazināšanā.

Novērtējuma galvenie secinājumi un ieteikumi ir:

- atbalsta pasākumi pēc 2020. gada ir saistāmi ar ieguldījumiem BLS, lai sekmētu to konkurētspēju, veicinātu līdzdalību pārtikas ķēdē (atbalsts bioloģisko produktu pārstrādei), sekmētu paaudžu nomaiņu (jauno lauksaimnieku atbalsts), dotu ieguldījumu vides saglabāšanā un bioloģiskās daudzveidības uzturēšanā, sekmētu lauku telpas attīstību (vietējās aktivitātes, nodarbinātības sekmēšana), kā arī dotu ieguldījumu kvalitatīvas un veselīgas pārtikas ražošanā, kas ir tieši saistīts ar BLS attīstību un produktu ražošanu;
- piešķirt lielāku atbalsta intensitāti investīciju projektiem, kurus realizē BLS;
- ieviest lielāku atšķirību starp atbalsta likmēm par zālājiem, pļavām un ganībām, papuvēm no vienas puses un laukaugu kultūrām no otras puses, lai palielinātu bioloģiskās produkcijas ražošanas apjomus un saimniecību ienākumus, kā arī sekmētu BLS prakses ieviešanu auglīgākās augsnēs;
- vides stāvokļa uzlabošanai nepieciešams sekmēt BLS platību palielinājumu intensīvas lauksaimniecības teritorijās (Zemgalē), t.sk., mērķteritorijās - īpaši jutīgās teritorijās un riska ūdensobjektos;
- augsnes kvalitātes uzlabošanai bioloģiski apsaimniekotās teritorijās nepieciešams sekmēt tādas visaptverošus pasākumus kā, piemēram, pamatkaļķošana, atbalsta nosacījumos ietvert stingrākus nosacījumus augšņu analīžu veikšanai un apsaimniekošanas plānu ieviešanai;
- palielināt piedāvāto apmācību, kursu un semināru skaitu, tematisko aptvērumus un to kvalitāti bioloģisko lauksaimnieku zināšanu līmeņa paaugstināšanai;
- sniegt atbalstu ražotāju grupu un kooperatīvu izveidei un attīstībai, profesionālu vadītāju apmācībai, lai sekmētu BLS sadarbību un attīstību.

2.f) Apraksts par komunikācijas darbībām, kas veiktas attiecībā uz novērtējuma konstatējumu publiskošanu (saistībā ar novērtēšanas plāna 6. punktu).

Atsauca uz novērtēšanas plānu, apraksta visas tā īstenošanas grūtības un norāda pieņemtos vai ierosinātos risinājumus.

Datums/laikposms	21/03/2019
Komunikācijas darbības/ pasākuma nosaukums un apspriesto/ izplatīto novērtējuma konstatējumu temats	Eiropas lauku attīstības novērtēšanas palīdzības dienesta (ENPD) darba seminārs, Beļģija
Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	ENPD
Izmantotie informācijas kanāli/	Prezentācija par pieredzi, veicot LAP ex-ante novērtēšanu

formāts	
Mērķauditorijas veids	ES dalībvalstu Vadošo iestāžu, maksājumu aģentūru darbinieki, novērtētāji, VRG
Aptuvenais ieinteresēto personu skaits	70
URL	https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/good-practice-workshops/getting-prepared-ex-ante-evaluation-cap-strategic-plan_en

Datums/laikposms	11/12/2019 - 12/12/2019
Komunikācijas darbības/ pasākuma nosaukums un apspriesto/ izplatīto novērtējuma konstatējumu temats	Eiropas lauku attīstības novērtēšanas palīdzības dienesta (ENPD) darba seminārs, Spānija
Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	ENPD
Izmantotie informācijas kanāli/ formāts	Prezentācija par konkurētspēju “Evaluation of RDP effects on farm competitiveness in Latvia”
Mērķauditorijas veids	ES dalībvalstu Vadošo iestāžu, maksājumu aģentūru darbinieki, novērtētāji, VRG
Aptuvenais ieinteresēto personu skaits	70
URL	https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/good-practice-workshops/how-demonstrate-rdp-achievements-and-impacts-lessons-learned_en

Datums/laikposms	06/03/2019
Komunikācijas darbības/ pasākuma nosaukums un apspriesto/ izplatīto novērtējuma	Latvijas Pašvaldību Savienības Reģionālās attīstības un sadarbības komitejas locekļu sanāksme

konstatējumu temats	
Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	Latvijas Pašvaldību Savienība
Izmantotie informācijas kanāli/formāts	Prezentācija „Par lauku telpu un uzņēmējiem tajā”
Mērķauditorijas veids	Pašvaldību pārstāvji
Aptuvenais sasniegto ieinteresēto personu skaits	20
URL	https://www.lps.lv/lv/komitejas/regionalas-attistibas-un-sadarbibas-komiteja/4559-regionalas-attistibas-un-sadarbibas-komitejas-sede-6-marta-2019

Datums/laikposms	11/12/2019
Komunikācijas darbības/pasākuma nosaukums un apspriesto/izplatīto novērtējuma konstatējumu temats	Latvijas Zemnieku federācijas valdes un padomes sēde
Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	Latvijas Zemnieku federācija
Izmantotie informācijas kanāli/formāts	Prezentācija
Mērķauditorijas veids	Lauksaimnieki, NVO
Aptuvenais sasniegto ieinteresēto personu skaits	20
URL	http://www.lzf.lv

Datums/laikposms	03/04/2019
Komunikācijas	Latvijas pašvaldību savienība

darbības/ pasākuma nosaukums un apspriesto/ izplatīto novērtējuma konstatējumu temats	
Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	Latvijas pašvaldību savienība
Izmantotie informācijas kanāli/ formāts	Prezentācija par lauku telpas attīstību
Mērķauditorijas veids	Pašvaldību pārstāvji
Aptuvenais sasniegto ieinteresēto personu skaits	10
URL	http://www.lps.lv

Datums/laikposms	10/04/2019
Komunikācijas darbības/ pasākuma nosaukums un apspriesto/ izplatīto novērtējuma konstatējumu temats	Lielo pilsētu asociācija
Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	Lielo pilsētu asociācija
Izmantotie informācijas kanāli/ formāts	Prezentācija par lauku telpas attīstību
Mērķauditorijas veids	Lielo pilsētu pārstāvji
Aptuvenais sasniegto ieinteresēto personu skaits	20
URL	http://www.llpa.lv

Datums/laikposms	12/04/2019
Komunikācijas darbības/ pasākuma nosaukums un apspriesto/ izplatīto novērtējuma konstatējumu temats	Novadu diena, Gulbene
Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	Latvijas pašvaldību savienība
Izmantotie informācijas kanāli/ formāts	Teritoriju pārvaldība sarukšanas apstākļos un administratīvi teritoriālās reformas Latvijā kārtējais posms
Mērķauditorijas veids	Pašvaldību pārstāvji, iedzīvotāji
Aptuvenais sasniegto ieinteresēto personu skaits	200
URL	https://www.arei.lv/sites/arei/files/files/lapas/Teritorijas_reforma_Novad_diena_2019_0412.pdf

Datums/laikposms	09/05/2019 - 10/05/2019
Komunikācijas darbības/ pasākuma nosaukums un apspriesto/ izplatīto novērtējuma konstatējumu temats	Starptautiskā zinātniskā konference „Economic science for rural development”
Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	Latvijas lauksaimniecības universitāte
Izmantotie informācijas kanāli/	Prezentācija „The contribution of the LEADER approach to the development of rural areas”

formāts	
Mērķauditorijas veids	ES dalībvalstu lauksaimniecības zinātnisko iestāžu darbinieki, ZM speciālisti, konsultāciju dienesta darbinieki, lauksaimnieku NVO, uzņēmēji un topošie lauksaimniecības speciālisti
Aptuvenais ieinteresēto personu skaits	70
URL	http://www.esaf.llu.lv/sites/esaf/files/files/lapas/Latvia_ESRD_50_2019.pdf

Datums/laikposms	21/02/2019
Komunikācijas darbības/ pasākuma nosaukums un apspriesto/ izplatīto novērtējuma konstatējumu temats	Zinātniski praktiskā konference „Līdzsvarota lauksaimniecība”
Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	Latvijas lauksaimniecības universitāte
Izmantotie informācijas kanāli/ formāts	Prezentācija “LAP vides pasākumu īstenošanas rezultāti”
Mērķauditorijas veids	Lauksaimniecības zinātnisko iestāžu darbinieki, ZM speciālisti, konsultāciju dienesta darbinieki, lauksaimnieku biedrības, uzņēmumu vadītāji, pakalpojumu sniedzēji un topošie lauksaimniecības speciālisti
Aptuvenais ieinteresēto personu skaits	200
URL	http://www.lf.llu.lv/

2.g) Novērtēšanas rezultātu sakarībā veikto turpmāko pasākumu apraksts (saistībā ar novērtēšanas plāna 6. punktu).

Atsaucas uz novērtēšanas plānu, apraksta visas tā īstenošanas grūtības un norāda pieņemtos vai ierosinātos risinājumus.

Turpmākajiem pasākumiem būtisks novērtēšanas rezultāts (aprakstīt konstatējumu un norādīt avotu iekavās)	Bioloģiskās lauksaimniecības (BLS) kontekstā: izstrādāti ieteikumi atbalsta veidiem pēc 2020.g.- piešķirt lielāku atbalsta intensitāti investīciju BLS projektiem, lai sekmētu BLS saimniecību konkurētspēju; vides stāvokļa uzlabošanai sekmēt BLS platību palielinājumu intensīvas lauksaimniecības teritorijās, t.sk. mērķteritorijās - īpaši jutīgās teritorijās un riska ūdensobjektos; atbalsta nosacījumos ietvert stingrākus nosacījumus augšņu analīžu veikšanai un apsaimniekošanas plānu ieviešanai u.c.
Īstenotie turpmākie pasākumi	KLP Stratēģiskā plānā paredzēts plašāks atbalsta klāsts salīdzinājumā ar LAP: • jaunu aramzemju platību apsaimniekošana, izmantojot bioloģiskās l/s metodes īpaši jutīgajās terit. un risku ūdens objektu sateces baseinu terit., lai veicinātu ilgtspējīgu l/s ražošanas metožu izmantošanu LIZ apsaimniekošanā • precīzo tehnoloģiju izmantošana laukkopībā, ar mērķi veicināt sabalansētu mēslošanas līdzekļu un/vai augu aizsardzības līdzekļu lietojumu, kas atbilst augsnes agroķīmiskās izpētes vai augsnes analīzēs noteiktajam • zaļo platību kopums, ja tiek audzēti slāpekli piesaistoši kultūraugi, nektāraugi, zaļmēslojuma augi, zālāju pasējs vai starpkultūras • zaļo joslu ierīkošana aramzemes platībās gar lauku, starp bioloģisko un konvencionālo lauku vai atdalot lielus aramzemes gabalus (monokultūras), tādējādi veicinot dabīgu aizsargjoslu izveidi un mazinot barības vielu noplūdi • augstāka atbalsta intensitāte invest. projektiem vai papildus punkti atlases kritērijos iesniegtajiem projektiem
Par turpmākajiem pasākumiem atbildīgā iestāde	Vadošā iestāde

Turpmākajiem pasākumiem būtisks novērtēšanas rezultāts (aprakstīt konstatējumu un norādīt avotu iekavās)	Vides kontekstā: nepieciešams uzlabot zināšanu pārnesi un pielietošana praksē, konsultāciju sistēmu lauksaimniekiem par ilgtspējīgu augsnes apsaimniekošanu, ES nozīmes zālāju biotopu saglabāšanu un atjaunošanu, kā arī citiem vides jautājumiem; atbalsta saņemšanas nosacījumos iekļaut prasību par augsnes analīžu vai augsnes agroķīmiskās izpētes nepieciešamību; definēt specifiskās mērķteritorijas veicamajām aktivitātēm; paredzēt atbalstu neproduktīvām investīcijām agrovīdēs mērķu sasniegšanai u.c.
Īstenotie turpmākie pasākumi	Plānojot jaunās aktivitātes nākamajā plānošanas periodā: • tiks mērķtiecīgāk definētas specifiskās aktivitāšu īstenošanas vietas (īpaši jutīgajās teritorijās un risku ūdens objektu sateces baseinu teritorijās, kūdrājos) • tiks būtiski stiprinātas zināšanas un konsultācijas dažādās jomās atkarībā no plānotā atbalsta veida, paredzot obligātās apmācības ikvienam no atbalsta saņēmējiem par dažādiem jautājumiem vides kontekstā • kā viens no priekšnosacījumiem atbalsta saņemšanai vides jomā tiek plānots ieviest prasību par obligātu mēslošanas vai

	augšnes ielabošanas plānošanu, jo nepareiza mēslošanas darbu veikšana ietekmē ne tikai zemkopības efektivitāti, bet arī vidi, kas rezultātā negatīvi ietekmē visu sabiedrību • ES nozīmes zālāju biotopu saglabāšanai paredzēts turpināt atbalstu BDUZ arī periodā pēc 2020.gada, t.sk. ES nozīmes zālāju biotopu atjaunošanai, mērķorientēti pasākumi biotopu un atsevišķu sugu (piemēram, putnu) aizsardzības stāvokļa uzlabošanai
Par turpmākajiem pasākumiem atbildīgā iestāde	Vadošā iestāde

3. JAUTĀJUMI, KAS IETEKMĒ PROGRAMMAS DARBĪBAS REZULTĀTUS, UN VEIKTIE PASĀKUMI

3.a) Apraksts par pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu programmas īstenošanas kvalitāti un efektivitāti

2014-2020 plānošanas periodā ir saglabāta ELFLA pārvaldības un kontroles sistēmas darbības pēctecība, kā tas bija iepriekšējā plānošanas periodā, un šīs sistēmas ietvaros pēc nepieciešamības ir aktualizēti LAP kvalitatīvai un efektīvai ieviešanai nepieciešamie:

- ārējie un iekšējie normatīvie akti, kas nosaka atbildīgo iestāžu pienākumus, atbildību, funkciju un uzdevumu nošķiršanu, kā arī noteikumus, kārtības, kādā tiek veikta ELFLA atbalsta piešķiršana, administrēšana, uzraudzība un ELFLA pārvaldība, kontrole un īstenošanas uzraudzība;
- iekšējie normatīvie akti un dokumenti efektīvai projekta iesniegumu administrēšanai, kontrolei un uzraudzībai (administrēšanas procedūras, metodiskie norādījumi, vadlīnijas u.tml.).

Saskaņā ar iekšējos normatīvajos aktos noteikto kārtību, arī 2019. gadā ir aktualizēti un pārskatīti risku reģistri, nodrošinot priekšnosacījumus efektīvai krāpšanas un korupcijas risku mazināšanai un apkarošanai.

2019. gada 10. decembrī tika apstiprināti grozījumi Ministru kabineta noteikumos Nr. 598 "Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gada plānošanas periodā", LAD projektu iesniegumu izskatīšanas secībā, svītrojot nosacījumu par vērtēšanas termiņu pieci mēneši pēc projektu iesniegumu iesniegšanas kārtas beigām, ja pieņemts lēmums par projekta iesniegumu noraidīšanu, vērtēt citus projekta iesniegumus no vērtēšanai nenodotajiem projektu iesniegumiem, kas ieguvuši lielāko punktu skaitu, ievērojot atbrīvoto publisko finansējumu.

Lai nodrošinātu e-pārvaldību LAP ietvaros, pārskata periodā turpināts darbs pie vienotās informācijas sistēmas atbalsta pasākumu administrēšanai – Lauku attīstības programmas informācijas sistēmas (LAPSA) ieviešana un pilnveidošana, Elektroniskās pieteikšanās sistēmas (EPS) attīstīšana/pilnveidošana, Integrētās administrēšanas un kontroles sistēmas (IAKS) papildināšana, kartogrāfiskā materiāla digitalizācija lauku līmenī (izmantojot aplikāciju VECTORIZER) un pilnveidota esošā funkcionalitāte ērtākai datu apstrādei.

Papildus jau iepriekš minētajam, lai nodrošinātu kvalitatīvu un efektīvu LAP sagatavošanu, ieviešanu un uzraudzību:

- sekmīgi nodrošināta vadošās iestādes komitejas darbība, kuras uzdevums ir veikt vadošās iestādes funkciju ieviešanas efektivitātes uzraudzību, t.sk. nodrošinot sadarbību ar ELFLA Kompetento iestādi, Maksājumu aģentūru;
- nodrošināta Uzraudzības komitejas darbība, kura darbojas atbilstoši tās apstiprinātam reglamentam un Regulas Nr. 1303/2013 47., 48. un 49. panta, kā arī Regulas Nr. 1305/2013 72. un 74. panta nosacījumiem;
- ZM speciālisti regulāri piedalījās Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020. gadam uzraudzības komitejā un apakškomitejās un Partnerības līguma vadības grupā.

2019. gadā tika sasaukta viena uzraudzības komitejas sēde (2019. gada 13. jūnijā), kuras darba kārtībā bija jautājumi par LAP ikgadējā īstenošanas ziņojuma apstiprināšanu par 2018. gadu, informācija par LAP nepārtrauktās novērtēšanas sistēmu un Informācijas un publicitātes stratēģijas ieviešanu, kā arī aktualitātes par KLP nākotni pēc 2020.gada. Tāpat noorganizētas divas lēmumu pieņemšanas rakstiskās

procedūras veidā (attiecīgie lēmumi tika pieņemti 2019. gada 28. martā un 20. septembrī saistībā ar grozījumiem LAP un grozījumiem LAP UK reglamentā). Detalizēta informācija par uzraudzības komitejas lēmumiem atrodama ZM tīmekļa vietnes sadaļā: https://www.zm.gov.lv/statiskas-lapas/uraudzibas-komiteja?id=6486#jump_

Pamatojoties uz sociālo un sadarbības partneru ierosinājumiem, kā arī konstatējot un izvērtējot LAP īstenošanas gaitā radušās vajadzību izmaiņas sociālekonomisko un citu ārējo apstākļu rezultātā, tika sagatavoti un Eiropas Komisijai (EK) iesniegti grozījumi LAP.

2019. gada 5. aprīlī EK tika iesniegti sestie LAP grozījumi (skat. 4.tabulu), kurus EK apstiprināja 2019. gada 8. maijā (LAP 7.0. redakcija).

LAP sadaļa	Galveno grozījuma būtība
M113 "Priekšlaicīga pensionēšanās"	Samazināts pasākuma M113 finansējumu no 16,4 milj. EUR uz 9,4 milj. EUR, ņemot vērā faktiski nepieciešamo finansējuma apjomu uzņemto saistību segšanai turpmākajos gados pasākumā, atbrīvoto finansējumu pārdalot uz pasākumu M17.1 "Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija" – 10,0 milj. EUR un pasākumu M13 "Maksājums teritorijās ar dabas un citiem specifiskiem ierobežojumiem" - 0,345 milj. EUR
M13 "Maksājums teritorijās ar dabas un citiem specifiskiem ierobežojumiem"	Palielināts pasākuma M13 "Maksājums teritorijās ar dabas un citiem specifiskiem ierobežojumiem" finansējums par 0,345 milj. EUR, ņemot vērā 2018. gadā uzņemtās saistības
M17 "Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija"	Palielināts pasākuma M17 "Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija" par 10,0 milj. EUR, ņemot vērā pieaugošo lauksaimnieku interesi par apdrošināšanas polišu iegādes izdevumu daļēju segšanu un atbalsta pieprasījuma straujo kāpumu 2018. gadā, kā arī lai veicinātu lauksaimnieku iesaistīšanos riska mazināšanas pasākumos - apdrošināšanā un nodrošinātu šī atbalsta pasākuma īstenošanu arī turpmākajos gados
M10 "Agrovide un klimats"	Tika paredzēts valsts papildu finansējumu 2,5 milj. EUR apmērā pasākuma aktivitātē M.10.1.1."Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos", kas indikatīvi varētu veidoties kā iztrūkums, ievērojot pašreizējo aktivitātes īstenošanas tendenci un no jauna noteikto platību īpatsvaru DAP platību skaitīšanas ietvaros. Pašreiz pasākumā paredzētais finansējums ir pietiekams, lai finansētu uzņemtās saistības, bet nepietiekams, lai nodrošinātu, ka atbalstam var pieteikt jaunas identificētās atbalsttiesīgās platības
M12 "Kompensācijas maksājums NATURA2000 meža teritorijām"	Paredzēts valsts papildu finansējums pasākumā M12 "Kompensācijas maksājums NATURA2000 meža teritorijām" 2,0 milj. EUR apmērā. Pasākumā paredzētais finansējums ir pietiekams, lai finansētu uzņemtās saistības, bet tas nav pietiekams, lai apmaksātu platību pieaugumu šajā pasākumā līdz perioda beigām, kas katru gadu ir ar tendenci ~6,5%
M19 "Atbalsts LEADER vietējai attīstībai (SVVA – sabiedrības	Pasākuma M19 "Atbalsts LEADER vietējai attīstībai - (SVVA – sabiedrības virzīta vietēja attīstība)" ietvaros veikta finansējuma pārdale starp apakšpasākumiem 19.2 un 19.3, ņemot vērā pēdējā laika samazināto aktivitāti apakšpasākumā 19.3 un apakšpasākuma 19.2 paredzēto darbību nozīmīgo ieguldījumu teritorijas ekonomiskajā attīstībā, kā arī nodarbinātības veicināšanā

virzīta vietēja attīstība)"	
Darbības rezultātu satvars	Tika precizēts Darbības rezultātu satvara plānotās vērtības, precizējot 2018. gada starpposma mērķu vērtību P3 un P4, ņemot vērā finansējuma pārdali starp pasākumiem

4. tabula. LAP 6. grozījumu galvenā būtība

Avots: ZM

Secinājumi un problēmas, izvērtējot LAP atbalsta pasākumu ieviešanu pārskata periodā

Lielākās administrēšanas problēmas, ar ko LAD saskāries saistībā ar LAP atbalsta pasākumu ieviešanu (izņemot platībatkarīgos un LEADER pieejas atbalsta pasākumus):

- kopumā iesniegts liels apjoms (>16 000) LAP projektu iesniegumu;
- Nekvalitatīvi sagatavoti projektu pieteikumi un darījumdarbības plāni.

Galvenie projektu noraidīšanas iemesli:

- finansējuma trūkums (projektu iesniegumi iesniegti par lielāku publisko finansējumu, kā kārtā izsludināts);
- grūtībās nonākuša uzņēmuma pazīmes;
- atbalsta pretendents neatbilst pasākumu nosacījumiem;
- pieteikts lielāks atbalsts nekā pienākas vienam atbalsta saņēmējam;
- nesamērīgas investīcijas pret saimniecības resursiem.
- nav veiktas atbilstošas iepirkuma procedūras.

Galvenie saistību pārtraukšanas iemesli:

- finansējuma saņēmējam tiek atteikts bankas finansējums projekta realizācijai;
- būvniecības izmaksu sadārdzinājums atbilstoši tirgus situācijai.

Pie atbalsta saņēmējiem 2019. gadā kopā ir veiktas 4 091 pārbaudes. Veikto pārbaūžu rezultātā ir konstatētas 79 atkāpes (t.sk. 45 “Pārbaudēs projekta īstenošanas laikā” un 27 “Pārbaudēs uz vietas”).

Būtiskākās konstatētās atkāpes “Pārbaudēs projekta īstenošanas laikā” un “Pārbaudēs uz vietas”:

- projekta ietvaros iegādātie pamatlīdzekļi neatbilst projektā norādītajai tehniskajai specifikācijai un/vai būvniecības darbi nav veikti kā projektā/būvprojektā paredzēts;
- projekta ietvaros iegādātie pamatlīdzekļi nav uzstādīti un nav darba kārtībā;
- projekta ietvaros nav iegādāts/iestādīts viss projekta pieteikumā norādītais stādu skaits.

LAD veiktie pasākumi projektveidīgo pasākumu uzlabošanai:

- LAD Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS) ir iesniegti ~ 100% projektu iesniegumu. EPS sistēmā iestrādātas dažādas loģiskās kontroles un brīdinājumi klientam, kas ļauj precīzāk ievadīt datus, tā samazinot kļūdas;
- LAD organizē seminārus potenciālajiem atbalsta pretendentiem, kā arī regulāri piedalās citu institūciju organizētos semināros un konferencēs, lai informētu potenciālos atbalsta saņēmējus par

pasākumu prasībām;

- LAD tīmekļa vietnē (www.lad.gov.lv) regulāri tiek papildinātas vadlīnijas un rokasgrāmatas atbalsta pretendentiem.
- Papildinātas un pilnveidotas vairākas atbalsta pretendentu rokasgrāmatas;

Lielākās administrēšanas problēmas, ar ko saskārās LAD saistībā ar LEADER pieejas pasākumu ieviešanu:

- bija vērojama liela aktivitāte un interese LEADER pieejas/SVVA pasākuma ietvaros. Iesniegto projektu pieteikumu skaits apakšpasākumā 19.2. "Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" bija 1 139 projekti, kas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir divas reizes lielāks. Tas skaidrojams ar VRG papildus piešķirto finansējumu 2019.gada sākumā. Vairākas VRG 2019. gada beigās ir izsludinājušas visu stratēģijai pieejamo finansējumu.

Galvenie projektu noraidīšanas iemesli:

- neatbilst VRG stratēģijai;
- finansējuma trūkums (projektu iesniegumi iesniegti par lielāku publisko finansējumu, kā kārtā izsludināts);
- neatbilstošas iegādes un īstenojamās aktivitātes;
- neatbilstoši veikts iepirkums, nav salīdzināts nepieciešamo piedāvājumu skaits;
- atbalsta saņēmējs ir saistīts/viens vienots uzņēmums;
- lietderība;
- dzīvotspēja;

Galvenie projektu līgumu laušanas iemesli:

- finansējuma saņēmējam tiek atteikts bankas finansējums projekta realizācijai;
- problēmas ar būvniecības dokumentiem;
- būvniecības izmaksu sadārdzinājums;
- ierobežojums attiecība uz Valsts kases aizdevumu pašvaldību projektiem.

Veiktie risinājumi un uzlabojumi saistībā ar LEADER pieejas /SVVA īstenošanu:

- sniegts metodisks atbalsts VRG saistībā ar lēmumu pieņemšanas kārtību;
- LAD aktīvi piedalās Latvijas Lauku foruma, LLKC, VRG un citu organizāciju rīkotajos pasākumos potenciālajiem projektu iesniedzējiem, lai informētu potenciālos atbalsta saņēmējus par LEADER pasākuma atbalsta saņemšanas nosacījumiem.
- LAD mājaslapā regulāri tiek papildināti skaidrojumi par dažādām ar pasākumu saistītām normām.

Lielākās administrēšanas problēmas, ar ko LAD saskāries saistībā ar LAP platībatkarīgo atbalsta pasākumu ieviešanu :

Platību maksājumu iesniegumu galvenie noraidīšanas iemesli:

- lauksaimnieks piesaka mazāku platību par 1 ha vai uz M10.1.3. "Rugāju lauks ziemas periodā" atbalstu kopējo platību piesaka mazāku par 10 ha;
- pretendents ar vēstuli pats atsauc iesniegumu par kādu no M10 "Agrovide un klimats" vai M11 "Bioloģiskā lauksaimniecība" atbalsta veidiem;
- pretendents nav ieguvis sertifikātu kādā no Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijām,

t.i. nav sertificēta saimniecība, līdz ar to arī saimniecība nav iekļauta bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijas shēmā vai sertifikācija 2019.gadā ir pārtraukta;

- lauksaimniekam nav tiesību uzņemt jaunas saistības, jo tas neatbilst kādam no MK Noteikumu Nr.171 "Noteikumi par valsts un ES atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai 2014.-2020.gada plānošanas periodā" 95.punkta prasībām;
- Lauksaimniekam nav tiesību saņemt VSMD atbalstu, jo pretendents nav reģistrējies VAAD Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā.
- Lauksaimniekiem 2019.gadā vairs nav iespējas saņemt ADSI maksājumi, jo viss pieejamais finansējums ir apgūts un pasākuma īstenošana ir pārtraukta.

2019. gadā tika veiktas 1351 pārbaudes platību maksājumu pasākumiem.

Platību maksājumu pasākumu pārbaudes laikā biežāk konstatētas neatbilstības:

- pasākumā M11 "Bioloģiskā lauksaimniecība" klienti deklarējuši kultūras kodu, kas netika konstatēts pārbaudes uz vietas laikā, līdz ar to veidojās pārdeklarācijas kultūraugu grupās;
- aktivitātē M10.1. "Rugāju lauks ziemas periodā" pārbaudē uz vietas tika konstatēts, ka rugāji ir iestrādāti augsnē vai RLZP atbalstam pieteiktajā laukā atrodas cita kultūra – tiek piemērota pārdeklarācijas sankcija.
- nav ievēroti lauksaimnieciskās zemes noteikšanas kritēriji, jo atbalstam deklarētie zālāji nav noganīti vai nopļauti, vai nopļautā zāle nav novākta. Tāpat atbalstam deklarētajās papuvēs nezāles nav apkarotas un augi vai to atliekas, nav iestrādātas augsnē līdz 15. septembrim.

Veiktie risinājumi un uzlabojumi saistībā ar platībatkarīgo atbalsta pasākumu ieviešanu:

- platību maksājumu iesniegumu pieņemšanas laikā tika organizētas klātienē konsultācijas daudzos pagastu centros, lai palīdzētu klientiem aizpildīt pieteikumus elektroniski. Lauksaimniekiem bez maksas bija iespēja iesniegt pieteikumus gan minēto konsultāciju laikā, gan arī apmeklējot LAD klientu apkalpošanas centrus. Visa informācija par klātienē konsultāciju laikiem un norises vietām bija pieejama LAD mājaslapā;
- lauksaimniekiem bija būtiski ieguvumi, piesakoties platību maksājumiem elektroniski. Viens no tiem – iespēja saņemt maksājumus ātrāk. Būtiski, ka EPS kļūdas bija iespējams novērst jau pieteikuma iesniegšanas brīdī;
- uzlaboti un izstrādāti atbalsta pasākumu administrēšanai nepieciešamie dokumenti (procedūras, instrukcijas, iesniegumu veidlapas u.c.);
- papildināta EPS sistēma ar informācijas ikonām "i", kurās lauksaimnieks var iegūt plašāku informāciju par interesējošo atbalsta veidu;
- EPS tika iestrādāts un uzturēts algoritms, kas lauksaimniekiem ļauj izvēlēties LAP pasākumu M10 "Agrovide un klimats" un M11 "Bioloģiskā lauksaimniecība" aktivitāšu atbalsta veidus: Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos (BDUZ), Vidi saudzējošo metožu pielietošana dārzkopībā (VSMD), Rugāju lauks ziemas periodā (RLZP), Saudzējošas vides izveide, audzējot nektāra augus (SVIN), Bioloģiskā lauksaimniecība (BLA) uz kuriem iespējams pieteikties. Elektroniskajā pieteikumā tika piedāvāts izvēlēties tikai tos atbalsta veidus (AV), kas atbilst norādītajam AV. Tādējādi lauksaimniekiem bija iespēja mazāk kļūdīties, t.i. ierobežota iespēja pieteikt vairākus AV vienlaicīgi, kas nav atļauts;
- tika veikta situācijas uzraudzība platību maksājumu iesniegumu pieņemšanas laikā - klientiem tika atgādināts par nepieteiktām LAP pasākuma M10 "Agrovide un klimats" un M11 "Bioloģiskā lauksaimniecība" platībām, par kurām klientiem ir aktīvas saistības;
- 2019. gadā tika ieviests būtisks uzlabojums Bioloģisko kontroles institūciju atzinumu aprites

procesā – datu apmaiņa starp LAD un sertificējošajām institūcijām (bioloģisko lauksaimniecības atzinumu izveide, apmaiņa un precizēšana) notika pilnībā elektroniski;

- tika aktualizēta LAD un Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūciju atzinumu aprites kārtība un metodiskais materiāls pasākuma “Bioloģiskā lauksaimniecība” administrēšanas principi;
- tika aktualizēts LAD un Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūciju sadarbības līgums;
- lai atvieglotu un paātrinātu administrēšanas procesu, tika ieviesta automātiskā labojumu akceptēšanas – klientu iesūtītie labojumi, kas iesniegti līdz katra gada 15. jūnijam sistēmā tika akceptēti bez administratora iesaistīšanas;
- EPS tika uzturēta pārbaude, ka pēc 15. jūnija “nedrīkst palielināt platības uz pasākumu “Agrovide un klimats” aktivitātēm, izņemot BDUZ un “Bioloģiskās lauksaimniecības” aktivitāšu atbalsta veidiem”;
- organizētas LAD Centrālās struktūras un Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūciju kopīgās sanāksmes, lai nodrošinātu efektīvu atzinumu aprites kārtības ievērošanu, atbilstoši “Vienošanās par sadarbību Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam pasākuma “Bioloģiskā lauksaimniecība” administrēšanā”;
- veikta atbalsta pretendentu, kuriem viņu īpašumā vai apsaimniekošanā esošās BVZ platības Dabas aizsardzības pārvalde ir pārkartējusi par Eiropas Savienības nozīmes zālāju biotopu, informēšana par to, ka atbalsta saņēmējam ne vēlāk kā saistību perioda otrajā gadā ir jāapgūst pamatiemaņas zālāju biotopu vai sugu dzīvotņu apsaimniekošanā un jāiesniedz atbilstošs dokuments LAD;
- lai papildus informētu VSMD atbalsta pretendētus, EPS tiek uzturēts brīdinājums par to, ka pretendentam jābūt reģistrētam VAAD lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā;
- IAKS tiek uzturēts “Dzeltenās kartiņas princips” (NIM);
- tiek uzturēta saistību veidošanas funkcionalitāte pasākumam “Agrovide un klimats” un “Bioloģiskā lauksaimniecība” aktivitātēm;

LAD pārējie veiktie pasākumi LAP īstenošanas uzlabošanai:

- turpināts darbs pie īstenoto projektu atskaišu izvērtēšanas pilnveidošanas un riskanto projektu atlases kontroļu uz vietas veikšanas;
- darbs pie plānošanas perioda ieviešanas, piedaloties Eiropas Padomes darba grupās, iesaistīšanās maksājuma aģentūru Mācību tīkla darbībā, dalība ZM izstrādāto Latvijas pozīciju sagatavošanā un saskaņošanā ZM, sadarbība ar ZM Ministru kabineta noteikumu izstrādē un saskaņošanā;
- darbs pie procedūru izstrādes, kārtu izsludināšanas, projektu pieņemšanas un izvērtēšanas plānošanas perioda pasākumiem;
- uzlaboti kontroles mehānismi publiskā finansējuma, iepirkuma un būvniecības procedūru atbilstības vērtēšanai;
- darbs pie LAD informācijas sistēmas t.sk. EPS attīstības papildināšanas un pilnveidošanas, pēc iespējas vairāk iestrādājot loģiskās kontroles un pārbaudes, lai pretendents pieļautu pēc iespējas mazāk kļūdu;
- LAD Centrālās struktūras un reģionālo lauksaimniecības pārvalžu darbinieku apmācības par meliorācijas un iepirkumu procedūru vērtēšanu, par risku samazināšanu, vērtējot iepirkumus un maksājumu dokumentus.
- tika sagatavota un nosūtīta informatīva vēstule klientiem par pasākuma M10 „Agrovide un klimats” un/vai M11 „Bioloģiskā lauksaimniecība” aktuālajām saistību platībām un saistību periodu pirms pieteikumu pieņemšanas platību maksājumiem.

3.b) Kvalitāte un efektīvi izpildes mehānismi

Vienkāršoto izmaksu risinājumi (VIR) ¹, vērtība aprēķināta automātiski

	Kopējais LAP finanšu piešķirums [ELFLA]	[%] plānotais VIR pārklājums no kopējā LAP piešķiruma ²	[%] sasniegtie izdevumi, izmantojot VIR no kopējiem LAP piešķirumiem (kopā) ³
Fondam specifiskas metodes KNR 67. panta 5. punkta e) apakšpunkts	1 075 603 782,00	43,14	36,09

¹ Vienkāršoto izmaksu risinājumi ir paredzēti kā vienības izmaksas/ vienotas likmes/ vienreizēji maksājumi saskaņā ar KNR 67. panta 5. punktu, tostarp ELFLA īpašas metodes saskaņā ar minētā punkta e) apakšpunktu, piemēram, uzņēmējdarbības sākšanas vienreizējie maksājumi, vienotas likmes maksājumi ražotāju organizācijām un platībatkarīgas un ar dzīvniekiem saistītas vienības izmaksas.

² Aprēķina automātiski no programmas versiju pasākumiem 06., 09., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 18.

³ Aprēķina automātiski no izdevumu deklarācijas pasākumiem 06., 09., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 18.

Vienkāršoto izmaksu risinājumi (VIR), pamatojoties uz specifiskiem, sīki izstrādātiem dalībvalstu datiem [pēc izvēles]

	Kopējais LAP finanšu piešķirums [ELFLA]	[%] plānotais VIR pārklājums no kopējā LAP piešķiruma	[%] sasniegtie izdevumi, izmantojot VIR no kopējiem LAP piešķirumiem (kopā)
Kopā KNR 67. panta 1. punkta b), c), d) apakšpunkts + 67. panta 5. punkta e) apakšpunkts	1 075 603 782,00		
Fondam specifiskas metodes KNR 67. panta 5. punkta e) apakšpunkts	1 075 603 782,00		

E-pārvalde saņēmējiem [pēc izvēles]

	[%] ELFLA finansējums	[%] attiecīgās darbības
Atbalsta pieteikums		
Maksājuma pieprasījumi		
Kontrole un noteikumu izpilde		
Uzraudzība un ziņošana VI/MA		

Vidējais termiņš, kurā saņēmēji saņem maksājumus [pēc izvēles]

[Dienas] Attiecīgos gadījumos, dalībvalstu maksājumu termiņš saņēmējiem	[Dienas] Vidējais termiņš, kurā saņēmēji saņem maksājumus	Piezīmes

4. PASĀKUMI, KAS VEIKTI, LAI ĪSTENOTU TEHNISKĀS PALĪDZĪBAS UN PROGRAMMAS PUBLICITĀTES PRASĪBAS

4.a) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz VLT izveidi un tā rīcības plāna īstenošanu

4.a1) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz VLT izveidi (pārvaldes struktūra un tīkla atbalsta nodaļa)

Ievērojot Regulas Nr.1305/2013 54. panta 1.punktu, Ministru kabineta 2014. gada 30. septembra noteikumu Nr. 599 20. punktā noteikts, ka VLT sekretariāta pienākumus pilda LLKC, ar kuru ZM ik gadu slēdz līgumus. Arī 2019. gadā noslēgti 2 līgumi starp ZM un LLKC, pamatojoties uz tiem LLKC turpināja pildīt VLT sekretariāta funkcijas un īstenoja VLT darba plāna aktivitātes.

Efektīvai informācijas apmaiņai un ikgadējā darba plāna pasākumu īstenošanai reģionos VLT darbību nodrošina VLT sekretariāts ar centrālo biroju un 26 reģionālās struktūrvienības visā Latvijā. Lai nodrošinātu informācijas pieejamību pēc iespējas tuvāk lauku teritoriju iedzīvotājiem, uzņēmējiem un organizācijām, gandrīz visos Latvijas novados darbojas VLT novadu lauku attīstības speciālisti, kas administratīvi piesaistīti VLT 26 reģionālajām struktūrvienībām.

4.a2) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz rīcības plāna īstenošanu

2019. gadā **VLT Sekretariāta darbības** ietvaros VLT tīmekļa vietnē www.laukutikls.lv tika ievietoti dažādi raksti un papildināta informācija par notikumiem un aktualitātēm lauku attīstības jomā. Tīmekļa vietnē regulāri tiek papildināts notikumu kalendārs ar aktuālajiem notikumiem pašvaldībās un VRG, kā arī tiek ievietoti materiāli par notikumiem, saistītiem ar lauku attīstību.

Gada laikā VLT sekretariāta darbības ietvaros rīkotas vairākas diskusijas un darba grupas par lauku attīstībai būtiskiem jautājumiem, nozares politiku, labajiem projektu piemēriem un kooperāciju, kā arī vietējiem iepirkumiem.

VLT 2019. gadā rīkojis vairākus pieredzes apmaiņas braucienus uz ārvalstīm (Rumānija, Francija, Ukraina, Vācija, Beļģija, Somija) nozaru speciālistiem par jauniem izaicinājumiem lauksaimniecības nozarē, lauksaimnieciskām tradīcijām, viedo ciemu attīstību, kā arī citiem labas un pārņemamas prakses piemēriem Eiropā.

Tāpat VLT pārstāvji piedalījušies dažādos starptautiskos Lauku tīkla un tā darbību veicinošos pasākumos (Eiropas Tīkla lauku attīstībai (ENRD) rīkoti pasākumi), kā arī vairākos citu dalībvalstu rīkotos pasākumos (semināros un konferencēs) lauku attīstības jomā par lauku teritoriju ilgtspējīgu attīstību, uzņēmējdarbību laukos, inovācijām un zinātnei (t.sk., sociālajām inovācijām), jaunatni un darbu ar jauniešiem laukos u.c.

2019. gadā VLT sekretariāta darbības sasniegtie rādītāji atkopoti 5.tabulā.

VLT Rīcības programmas 2015.-2020. gadam darba plāna 2019. gadam ietvaros tika noorganizēti 261 informatīvie un 50 izglītojoši semināri. Pasākumi tika organizēti visās reģionālajās nodaļās, un galvenās semināru tēmas bija:

- ES un Valsts likumdošanas izmaiņas, kas attiecas uz lauku un mežu apsaimniekošanu;
- LAP aktualitātes un pasākumi;

- efektivitātes paaugstināšana lauku saimniecībās;
- uzņēmējdarbības uzsākšana un ražošanas efektivitātes celšana;
- meža nekoksnes resursi, to izmantošana.

VLT aktivitātes „Informatīvie pasākumi jauniešiem un skolēniem” mērķis ir vispārizglītojošo skolu skolēnu informētības un intereses līmeņa celšana par dažādām uzņēmējdarbības attīstības iespējām lauku teritorijās un par lauksaimniecības izglītības piedāvājuma dažādību un nākotnes perspektīvām. Pasākuma dalībnieki ir skolēni no vispārizglītojošām iestādēm 6.-12. klašu grupā. 2019. gadā pasākuma ietvaros LLKC konsultanti apmeklēja izglītības iestādes un iepazīstināja skolēnus ar uzņēmējdarbības iespējām laukos, t.sk. lauksaimniecības nozarēm, informēja par izglītības iestādēm un tajās esošajām ar lauksaimniecību saistītajām programmām. Kopumā tika noorganizētas 72 informatīvās dienas, kurās tika uzrunāts 1 341 skolēns. Informācijas pasniegšanai tika izmantotas izglītojošas spēles, uzdoti jautājumi, mīklas, uzdevumu izpildei veidotas grupu sacensības, rādītas prezentācijas un rīkoti mini konkursi. Papildus aktivitātēm skolām tika noorganizēti 30 pieredzes braucieni uz saimniecībām pie lauku uzņēmējiem, amatniekiem un izglītības iestādēm ar 822 skolēnu piedalīšanos.

Arī 2019. gadā tika īstenota interaktīvā akcija skolēniem “Šodien laukos”. Pasākuma mērķis ir ar sociālo tīklu starpniecību radīt jauniešiem izpratni par dzīvi un darbu laukos un popularizēt laukus kā lielisku vietu, kur veidot savu nākotni. Akcija norisinās sociālajos tīklos facebook.com un draugiem.lv, kuros visa gada garumā tika publicēta aktuāla ar lauksaimniecību, mežsaimniecību un zivsaimniecību saistīta informācija infografiku, plakātu, mīklu, konkursu, videomateriālu un uzdevumu formās. Kopējais sekotāju skaits ir 2 833, un kopumā tika sagatavoti 72 materiāli.

Mežsaimniecības nozares popularizēšanas ietvaros notikušas 96 nodarbības un pasākumi skolēniem un jauniešiem, kuros piedalījušies 2 495 dalībnieki. Pasākumi īstenoti sadarbībā ar skolām, meža īpašniekiem un citu institūciju (VMD, A/s “Latvijas Valsts meži” u.c.) meža speciālistiem.

Lai sekmētu jauniešu palikšanu lauku teritorijās, mazinātu to pārcelšanos uz lielajām pilsētām, VLT darbības ietvaros 26 reģionālajās nodaļās tiek sniegts atbalsts lauku jauniešiem uzņēmējdarbības veicināšanai. 2019. gadā katra no nodaļām organizējusi informatīvās dienas, kurās piedalījušies 314 jaunieši, no tiem pēc tam mācības aktivitātes ietvaros uzsāka 239 jaunieši, no kuriem 206 pabeidza mācības un ieguva sertifikātu. Mācībās jaunieši apguva dažādas ar uzņēmējdarbību saistītas tēmas, kā, piemēram, idejas ģenerēšana, definēšana un attīstība, tirgus analīze, uzņēmējdarbības pamati, mārketings un reklāma, resursu analīze, finanšu plānošana un grāmatvedības pamati, aktuālie finansējuma piesaistīšanas instrumenti laukos u.c.

Sabiedrības informēšanas nolūkā VLT regulāri sagatavo ziņu lapas par aktualitātēm lauku attīstībā un lauksaimniecībā, kā arī informē lauku iedzīvotājus par jaunumiem likumdošanā. 2019. gadā tika publicēti 12 informatīvā izdevuma “Lauku Lapa” izdevumi par aktualitātēm lauku attīstības jomā, kas pavairoti 67 620 eksemplāros un izplatīti visā Latvijā. Katru nedēļu tiek publicēta arī elektroniskā izdevuma versija “Lauku e-Lapa”, kas tiek izsūtīta elektroniski vairāk nekā 20 000 “Lauku e-Lapas” abonentiem – lauksaimniekiem, lauku uzņēmējiem, konsultantiem, komercuzņēmumu pārstāvjiem, valsts un pašvaldību darbiniekiem, kā arī dažādām citām iestādēm. 2019. gada laikā izsūtītas kopumā 51 “Lauku e-lapas”, tā pieejama arī VLT tīmekļvietnē.

2019. gadā pasākuma “Vietējo lauksaimniecības produkcijas ražotāju un mājražotāju atbalsta programma” ietvaros, VLT īstenojis pieredzes apmaiņas braucienus nozares uzņēmējiem, nevalstisko organizāciju pārstāvjiem un citiem lauku attīstībā aktīviem dalībniekiem uz dažādiem Latvijas novadiem ar mērķi veicināt labās prakses un pieredzes apmaiņu par LAP sasniegumiem un ieguldījumiem, ko iespējams pārņemt un piemērot arī citos uzņēmumos, saimniecībās vai organizācijās. Pieredzes apmaiņas braucieni to dalībniekus iedrošina rīkoties pašiem, jo ir vērsti uz profesionālo pilnveidošanos. Braucienus laikā to

dalībniekiem ir iespēja iegūt jaunus sadarbības partnerus un kontaktus, gūt jaunas zināšanas, idejas un iedvesmu, lai attīstītu vai dažādotu savu saimniecisko darbību.

Informēšanas un publicitātes pasākumu ietvaros VLT 2019. gadā ir noorganizējis Ceturto Starptautisko Latgales reģiona biškopju konferenci, kurā piedalījās vairāk nekā 153 dalībnieku, biškopji no Latvijas, Baltkrievijas, Igaunijas, Krievijas un Lietuvas. Konferencē tika pārrunātas tēmas par aktualitātēm biškopības nozarē, produktu kvalitātes celšanu un to ietekmējošiem faktoriem, inovācijām nozarē. Konferencē uzstājās zinātnieki ar saviem novērojumiem un pētījumiem, uzņēmēji un kaimiņvalstu biškopji, daloties pieredzē.

Starptautisku pasākumu organizēšana Latvijā dod iespēju starptautiskajiem kolēģiem uzzināt par Latvijā īstenotajām aktivitātēm, kā arī plašākam skaitam Latvijas pārstāvju iepazīties ar starptautisko pieredzi. Tāpat, lai sekmētu ELFLA un LAP atpazīstamību un plašākas sabiedrības informēšanu par piedāvātajām iespējām un sasniegumiem, 2019. gadā VLT piedalījās vienā no lielākajiem nozares pasākumiem "Traktordienas 2019". Pasākumā tika informēti lauksaimnieki par iespējām izmantot LAP pasākumus zināšanu un pieredzes uzlabošanai, LAP ietvaros piedāvātajiem konsultāciju projektiem, kā arī EIP inovāciju projekta ELPAS e-rīku. Traktordienas apmeklēja apmēram 5 000 interesenti.

Tāpat tika sniegts tehniskais atbalsts Latvijas stenda uzstādīšanā un iekārtošanā starptautiskajā izstādē "Zaļā nedēļa", kas norisinājās Berlīnē. Izstādes mērķis ir iepazīstināt ar dažādu valstu pārtikas produktiem, kultūru un tradīcijām. Katru gadu izstādi apmeklē vairāk kā 400 000 apmeklētāji.

2019. gada realizēts jaunu pasākumu kopums novados un Rīgā Latvijas mazo ražotāju un mājražotāju produkcijas noieta veicināšanai un popularizēšanai. Noorganizēti 5 "Nogaršo Latviju" novadu pasākumi. Pasākumu mērķis ir popularizēt mājražotājus, piesaistot pasākumam Latvijā populārus pavārus, grandus, mārketinga un režijas speciālistus.

VLT piedalījies arī nacionāla mēroga ikgadējā pasākumā "Sējējs 2019", lai noteiktu labāko ieguldījumu Latvijas lauku attīstībā un lauksaimniecībā un popularizēt sasniegto (kopumā konkursam tika iesniegti 70 pieteikumi 9 nominācijās). Žūrijas vērtēšanas rezultātā apbalvoti 10 laureāti ar Lielajām Sējējs balvām un pasniegtas 19 veicināšanas balvas – mazie Sējēji. Konkursa uzvarētāji saņēma arī naudas balvas un diplomus.

2019. gadā Kooperatīvā sabiedrība "Latvijas Piensaimnieku Centrāla Savienība" sadarbībā ar Starptautisko izstāžu rīkotājsabiedrību BT1 un VLT Sekretariātu organizēja Latvijā ražoto augstas kvalitātes piena produktu konkursu. Konkursā piedalījās 75 dalībnieki.

		KOPĀ	No tiem vērsti uz uzraudzības un novērtēšanas rezultātu apkopošanu un izplatīšanu	No tiem vērsti uz konsultācijām un/vai inovāciju atbalsta punktu	No tiem vērsti uz VRG, t.sk. starpterritoriālo un starptautisko sadarbību
VLT komunikāciju rīku skaits (pēc veida)	VLT rīkoto pasākumu (semināri, konferences, pieredzes apmaiņa u.c.) skaits	321	5	0	2
	Publikāciju, reklāmlapu, laikrakstu, žurnālu, ieskaitot e-publikācijas, skaits	2914	2	22	4
	Citi rīki, skaits (mājas lapa, sociālie mediji)	1	1	1	1
	Apkopotie un izplatītie projektu piemēri, skaits	108	0	21	1
VLT aktivitāšu ietvaros īstenotā tematiskās un analītiskās informācijas apmaiņa, skaits	Tematiskās darba grupas	0	0	0	0
	Konsultācijas ar dalībniekiem	4	0	4	0
	Citi (izglītojošie semināri, apmācības jauniešiem un skolēniem, web-forumi, tīmekļa vietnē ievietotie interneta rīki (piemēram, ES atbalsta pieejamības noteikšanas programma u.c.), kapacitātes celšanas pasākumi VLT aktivitāšu īstenošanā iesaistītajiem, u.tml.)	328	0	1	3
ENRD aktivitāšu skaits, kurās piedalījies VLT		11	1	1	1
no tām VLT aktīvi līdzdarbojies (prezentācija, darba grupas vadīšana, plakātu izgatavošana u.tml.)		2	0	1	1

5.tabula. 2019. gadā VLT sekretariāta darbībā sasniegtie rādītāji. Avots: LLKC

4.b) Pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu programmas publicitāti (Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 808/2014 13. pants)

Informācija par vadošās iestādes veiktajiem informācijas un publicitātes pasākumiem

Lai sekmīgi nodrošinātu ELFLA informācijas un publicitātes pasākumus, ZM kā ELFLA vadošā iestāde darbojas saskaņā ar ELFLA, Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda informācijas un publicitātes stratēģiju, kas nosaka iepriekš minēto fondu informācijas un publicitātes kopīgos mērķus un uzdevumus 2014.-2020. gada plānošanas periodam, kā arī informācijas un publicitātes pasākumu kopumu, kādus paredzēts ieviest no iestāžu un organizāciju puses. Lai savlaikus sniegtu skaidru un saprotamu informāciju par iespējām pieteikties ELFLA atbalstam, informētu sabiedrību par ieguldījuma virzieniem un ieguvumiem, kā arī veicinātu sabiedrības izpratni par ES atbalstu Latvijas reģionu attīstībā, regulāri aktualizēta informācija par pasākumiem, semināriem, apmācībām, pieteikšanās termiņiem un citām ar ELFLA saistītām norisēm ZM, padotības iestāžu un LLKC interneta vietnēs un sociālajos tīklos. Daļa informācijas publicēta arī angļu valodā.

ZM 2019. gadā izplatījusi 75 preses paziņojumus par ELFLA, kas publicēti plašsaziņas līdzekļos un tīmekļvietnēs, veikta LAP popularizēšana sociālajos tīklos "Facebook" un "Twitter". Divdesmit preses paziņojumi publicēti arī angļu valodā.

ZM sagatavotā informācija par ELFLA un LAP regulāri ievietota Latvijas medijos latviešu un krievu

valodā. Zemkopības ministrs un ZM eksperti vairākkārt piedalījušies televīziju - LTV 1, LTV 7, LNT, TV3, radio - LR 1, LR 4 ierakstos un tiešraidēs („Krustpunkti”, “Pēcpusdiena”, “Labrīt”, “Doma Laukums”), kurās notikušas diskusijas par LAP un ELFLA sniegtajām iespējām.

Informācija publicēta oficiālā izdevēja uzturētajā tīmekļvietnē „LV portāls”, aģentūras LETA ziņu lentē, portālos “laukos.lv”, “LSM”, “Delfi”, “TVNet”, “FinanceNet”, žurnālos „Saimnieks”, „AgroTops”, “Baltijas Koks”, “Dārzs un Drava”, „Praktiskais Latvietis”, „Kapitāls”, „Ir”, „Sestdiena”, laikrakstos „Latvijas Avīze”, „Dienas Bizness”, „Neatkarīgā Rīta Avīze”, „Diena”, specializētajos medijos („Lauku Lapa”, “Latvijas Lopkopis”) un reģionālajos medijos un tīmekļvietnēs.

Informācija par LAP publicēta arī krieviski rakstošajos un raidošajos Latvijas plašsaziņas līdzekļos - televīzijās LTV 7 (krievu redakcija) un “Pirmais Baltijas kanāls” (PBK 1), radio LR 4 (“Doma Laukums”), laikrakstos un portālos “Telegraf” un “Vesti.lv”, “Million”, “Subbota”, “Novaja.lv”, portālu “LSM”, “TVNet” un “Delfi” krievu valodas versijās u.c.

ZM ir ļoti cieša un labvēlīga sadarbība ar Latvijas reģionālajiem medijiem. Tā kā reģionālos medijus galvenokārt interesē konkrēta un lauksaimniecībā noderīga informācija, tad novadu pašvaldībās bāzētie plašsaziņas līdzekļi labprāt publicē informāciju par projektu iesniegšanu, semināriem un konsultācijām, un arī paši veido stāstus par savu novadu veiksmīgajām saimniecībām un to pieredzi.

Tāpat ZM speciālisti regulāri piedalījušies VLT un NVO rīkotajos semināros, konferencēs, sanāksmēs un snieguši aktuālo informāciju par LAP ieviešanas progresu un normatīvo aktu aktualitātēm, ir uzklāusīti NVO priekšlikumi, diskutēti par LAP īstenošanas uzlabošanu un efektīva finansējuma apguves veicināšanu, kā arī sniegtas atbildes un skaidrojumi uz nozares pārstāvju jautājumiem.

Atzīmējams ir zemkopības ministra ieguldījums, sniedzot aktuālu informāciju ražotājiem, tādējādi veicinot iedzīvotāju aktīvu līdzdalību ELFLA līdzekļu izmantošanā. Ministrs 2019. gadā vairāk nekā 30 darba vizītēs apmeklējis Latvijas novadus un pagastus Kurzemē, Vidzemē, Zemgalē, Latgalē un Sēlijā: Krustpili, Viļaku, Buldurus, Bergus, Ozolniekus, Malnavu, Kārsavu, Rēzekni, Viļānus, Talsus, Jelgavu, Smilteni, Aizkraukli, Preiļus, Mazsilus, Ilūkste, Kārsavu, Mežvidus, Lubānu, Madonu, Aizkraukli, Rēzekni, Slampi, Pūri, Beverīnu, Brenguļus, Sesavu, Jelgavu, Jaunsvirlauku, Straupi, Kuldīgu, Ogri, Tukumu, Tumi, Dobeli, un vairākas no šīm vietām apmeklētas vairākkārt. Ministrs darba vizītēs novados un pagastos tikās ar ražotājiem un žurnālistiem, informējot par pasākumiem un atbalsta iespējām.

Latvijas medijos publicēti gan augstākā līmeņa ekspertu un nozares vadības viedoklis, gan arī lauku konsultantu skaidrojumi un komentāri par LAP.

ZM sadarbībā ar LLKC 2019. gadā rīkoja piecas reģionālās konferences “Stipri reģioni, stipra valsts!”, kurās lauksaimnieki, uzņēmēji un iedzīvotāji diskutēja par KLP nākotni pēc 2020. gada. Konferences notika martā un aprīlī Talsos, Jelgavā, Smiltēnē, Aizkrauklē un Preiļos.

ZM sadarbībā ar VLT 2019. gada novembrī Ogres tehnikumā rīkoja konferenci mežsaimniekiem, kurā amatpersonas informēja ražotājus par LAP aktualitātēm, ar mežsaimniekiem diskutēja par meža politikas dokumentiem, pieejamo atbalstu meža īpašniekiem un atbildēja uz meža īpašnieku, komersantu un žurnālistu jautājumiem. Svarīgs temats bija arī situācija meža biotopos, kur dažādu meža apsaimniekošanas interešu grupu pārstāvji sniedza savu redzējumu, kā sabalansēt meža apsaimniekošanas ekonomiskos aspektus ar dabas vērtību saglabāšanu meža īpašumā.

Popularizējot lauksaimniecībā un mežsaimniecībā sasniegto un ieguldījumu Latvijas lauku attīstībā, arī 2019. gadā ZM sadarbībā ar LLKC un Meža fondu rīkoja konkursus “Sējējs 2019” un “Zelta čiekurs 2019”. Daļa konkursa laureātu - Latvijas veiksmīgākie uzņēmēji - savas saimniecības attīstībai ir piesaistījuši

ELFLA līdzekļus.

Informācija par LAD veiktajiem informācijas un publicitātes pasākumiem

LAD 2019. gadā aktīvi un mērķtiecīgi turpināja īstenot informācijas un publicitātes pasākumus, lai informētu LAD klientus un plašāku sabiedrību par LAP pasākumu aktualitātēm un plānošanas perioda pieejamā ELFLA finansējuma apguvi, kā arī skaidrotu ELFLA ieguldījumu lauksaimniecības un mežsaimniecības Latvijā attīstībā.

LAD tīmekļa vietnē www.lad.gov.lv regulāri tika aktualizēta informācija, skaidrojot atbalsta saņemšanas nosacījumus, pieteikšanās laikus, sniedzot operatīvo informāciju un citas aktualitātes. Ir sagatavotas un publicētas vadlīnijas, rokasgrāmatas un citi skaidrojumi klientiem, lai veiksmīgāk skaidrotu atbalsta saņemšanas iespējas un novērstu kļūdas pieteikumos. Ir izveidota apjomīga izvēlne, kas ļauj klientiem uzzināt gaidāmās atbalsta pasākuma kārtas, iepriekšējo kārtu rezultātus un citu informāciju: <http://www.lad.gov.lv/lv/atbalsta-veidi/projekti-un-investicijas/lap-investiciju-pasakumi/>.

LAD katru gadu veic klientu aptauju ar mērķi noskaidrot, kā klienti vērtē LAD darbu. Iegūtie rezultāti tiek analizēti un veiktas attiecīgas izmaiņas, lai klientiem pēc iespējas ērtāk būtu pieejama visa aktuālā informācija. Aptaujas rezultāti pieejami LAD tīmekļa vietnē sadaļā “Klientu aptauja”.

Liela uzmanību LAD pievēršis tam, lai arī atbalsta saņēmēji nodrošinātu nepieciešamās publicitātes prasības, īstenojot projektus. Klientiem ir pieejama apjomīga skaidrojoša informācija par prasībām, kas jāievēro, lai tiktu ievēroti publicitātes pasākumu īstenošanas nosacījumi. Klientiem elektroniski ir pieejams informatīvā publicitātes plakāta un plāksnes ērti elektroniski aizpildāms un izdrukājams paraugs, kuru klients var aizpildīt un izmantot savam projektam, lai informētu sabiedrību par ELFLA ieguldījumu. Klientiem tiek sniegtas individuālas konsultācijas un skaidrotas publicitātes nodrošināšanas prasības.

Saskaņā ar ES un nacionālos tiesību aktos noteikto, LAD nodrošināja atbalsta saņēmēju saraksta publicēšanu savā tīmekļa vietnē: https://eps.lad.gov.lv/payment_recipients.

Liels darba apjoms ir veltīts tam, lai informētu plašsaziņas līdzekļus par LAP aktualitātēm. Šī darba ietvaros sagatavotas un nosūtītas vairāk kā 10 preses relīzes, uzraudzīta to publicēšana plašsaziņas līdzekļos, sniegta informācija pēc mediju pieprasījuma. Liela uzmanība pievērsta tam, lai aktuālo informāciju saņemtu arī tie klienti, kuri informāciju neiegūst no nacionālajiem plašsaziņas līdzekļiem un maksas reģionālajiem izdevumiem, tādēļ tiek veikta aktīva sadarbība ar bezmaksas pašvaldību portāliem un izdevumiem. Televīzijā dažādos raidījumos sniegta informācija par LAP ietvaros īstenotajiem projektiem, tajā skaitā par LEADER projektu rezultātiem.

Katru nedēļu abonentiem tiek sagatavots un izsūtīts iknedēļas LAD elektroniskais Ziņnesis par LAD darba aktualitātēm, tajā skaitā par LAP pasākumiem. Tiek sagatavotas atbildes uz LAD klientu uzdotajiem jautājumiem, tās tiek publicētas LAD tīmekļa vietnē: <http://www.lad.gov.lv/lv/kontakti/jautajumi-un-atbildes/projekti-un-investicijas-3>, kā arī nosūtītas klientiem individuāli.

Lai informētu lauksaimniekus par aktuālajiem atbalsta pasākumiem, ir sagatavoti video un animācijas, kas tiek translēti klientu centros.

LAD aktīvi publicē informāciju sociālajos tīklos. Twitter kontā LAD_Latvija, Facebook kontā un Vimeo kontā aktīvi tiek publicēta aktuālā informācija par administrētajiem pasākumiem un jaunumiem saistībā ar LAD.

Informācijas sniegšanai gan sociālajos tīklos, gan mājaslapā, gan plašsaziņas līdzekļos dienests izmanto

mūsdienīgu pieeju, gatavojot dažādas infografikas, prezentācijas un citus vizuālus materiālus, kā arī liela uzmanība tiek pievērsta tam, lai informācija tiktu sniegta klientiem pēc iespējas saprotamākā valodā.

LAD gatavo arī veiksmes stāstus par sekmīgi īstenotajiem projektiem LAP ietvaros un publicē to video un infografikas par sasniegtajiem rezultātiem LAD tīmekļa vietnē. Sagatavots apjomīgs informatīvs video materiāls par investīciju pasākumiem un to īstenošanu "Atbalsta pasākumi: investīcijas".

2019.gada septembrī ieviesta LAD mobilā aplikācija, kurā klienti var sekot līdzi personīgajai aktuālajai informācijai, t.sk. par LAP pasākumu īstenošanu. Pieejama gan informācija par saņemtajiem maksājumiem, gan projektu īstenošanas gaitu, gan atgādinājumi par iesniedzamajiem dokumentiem.

2019. gadā tika nodrošināta LAD speciālistu dalība, kā arī sagatavota informācija daudzos semināros pašvaldībās un citos pasākumos, kurus organizēja gan LAD, gan LLKC, piemēram, izstādē "Pavasaris 2019", izstādē "Lauksaimniecības un meža tehnika. Lauku sēta 2019", festivālā "LAMPA" un citos. Visos pasākumos sniegta dienesta prezentācijas un informācija par LAP aktualitātēm.

Organizētas regulāras tikšanās ar lauksaimnieku organizācijām - LOŠP, "Zemnieku saeima" u.c., kur apspriesti jautājumi saistībā ar atbalsta maksājumu administrēšanu, atbalsta pasākumu nosacījumiem un citiem jautājumiem.

5. DARBĪBAS, KAS VEIKTAS, LAI IZPILDĪTU EX ANTE NOSACĪJUMUS

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2015, 2016

6. APAKŠPROGRAMMU ĪSTENOŠANAS APRAKSTS

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2016, 2018

7. INFORMĀCIJAS NOVĒRTĒŠANA UN NOVĒRTĒJUMS PAR TUVINĀŠANOS PROGRAMMAS MĒRĶIEM

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2016, 2018

8. DARBĪBU ĪSTENOŠANA, LAI ŅEMTU VĒRĀ REGULAS (ES) NR. 1303/2013 5., 7. UN 8. PANTĀ NOTEIKTOS PRINCIPUS

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2016, 2018

9. PROGRESS, KAS PANĀKTS, LAI NODROŠINĀTU INTEGRĒTU PIEEJU ELFLA UN CITU SAVIENĪBAS FINANŠU INSTRUMENTU IZMANTOŠANĀ

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2018

10. ZIŅOJUMS PAR FINANŠU INSTRUMENTU ĪSTENOŠANU (REGULAS (ES) NR. 1303/2013 46. PANTS)

30.A. Vai ex ante novērtējums ir sākts?	Nē
30.B. Vai ex ante novērtējums ir pabeigts?	Nē
30. Ex ante novērtējuma pabeigšanas datums	-
31.1. Vai atlases vai izraudzīšanās process jau ir uzsākts?	Nē
13.A. Vai finansēšanas nolīguma ir parakstīts?	Nē
13. Datums, kurā parakstīts finansēšanas nolīgums ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu	-

11. KODĒŠANAS TABULAS VISPĀRĒJIEM UN SPECIFISKIEM PROGRAMMAS RĀDĪTĀJIEM UN SKAITLISKI IZTEIKTĀM MĒRĶA VĒRTĪBĀM

Skatīt uzraudzības pielikumu

II pielikums

Detalizēta tabula, kurā parādīts īstenošanas līmenis pa prioritārajām jomām, tostarp iznākuma rādītāji

Prioritārā joma 1A							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
1A	T1: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14., 15. un 35. panta pasākumu ietvaros veikto izdevumu procentuālā daļa no LAP kopējiem izdevumiem (prioritārā joma 1A)	2014-2019			0,61	20,54	2,97
		2014-2018			0,24	8,08	
		2014-2017			0,12	4,04	
		2014-2016					
		2014-2015					

Prioritārā joma 1B							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
1B	T2: Sadarbības pasākumā atbalstīto sadarbības darbību kopskaits (Regulas (ES) Nr. 1305/2013 35. pants) (grupas, tīkli/klasteri, pilotprojekti u. c.) (prioritārā joma 1B)	2014-2019			55,00	84,62	65,00
		2014-2018			16,00	24,62	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					

Prioritārā joma 1C							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
1C	T3: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14. panta pasākuma ietvaros apmācīto dalībnieku kopskaits (prioritārā joma 1C)	2014-2019			12 334,00	88,10	14 000,00
		2014-2018			8 103,00	57,88	
		2014-2017			4 482,00	32,01	
		2014-2016					
		2014-2015					

Prioritārā joma 2A

FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
2A	T4: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītiem ieguldījumiem pārstrukturēšanā vai modernizācijā (prioritārā joma 2A)	2014-2019	6,37	106,77	5,98	100,24	5,97
		2014-2018	5,44	91,18	5,00	83,81	
		2014-2017	4,51	75,60	3,80	63,69	
		2014-2016	2,19	36,71	1,37	22,96	
		2014-2015	1,46	24,47	1,17	19,61	
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
2A	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	459 805 294,21	93,76	325 130 270,96	66,30	490 423 975,00
M01	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	9 472 264,44	141,63	3 965 391,40	59,29	6 688 040,00
M01.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019			3 050 068,51	87,14	3 500 000,00
M01.1	O12 - Mācībās iesaistīto dalībnieku skaits	2014-2019			8 620,00	123,14	7 000,00
M02	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	1 722 888,33	54,98	499 015,59	15,92	3 133 557,00
M02.1	O13 - Konsultēto atbalsta saņēmēju skaits	2014-2019			5 711,00	181,30	3 150,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	392 612 411,15	94,34	287 699 795,60	69,13	416 187 008,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2019			586 148 503,00	66,84	877 001 355,00
M04.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019			232 874 957,11	70,46	330 500 723,00
M04.1	O4 - Atbalstīto saimniecību/atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2019			4 987,00	100,24	4 975,00
M04.3	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019			54 824 838,49	63,98	85 686 285,00
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	39 013 810,85	91,26	30 321 400,66	70,92	42 752 336,00
M06	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2019			30 321 400,66	70,92	42 752 336,00
M06.3	O4 - Atbalstīto saimniecību/atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2019			2 526,00	87,01	2 903,00
M16	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	16 983 919,44	78,40	2 644 667,71	12,21	21 663 034,00

Prioritārā joma 2B							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
2B	T5: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītu darījumdarbības attīstības plānu/ieguldījumiem gados jaunajiem lauksaimniekiem (prioritārā joma 2B)	2014-2019	0,44	92,89	0,40	84,45	0,47
		2014-2018	0,37	78,11	0,36	76,00	
		2014-2017	0,37	78,11	0,35	73,89	
		2014-2016	0,32	67,56			
		2014-2015	0,08	16,89			
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
2B	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	14 520 000,00	91,87	11 299 122,62	71,49	15 805 312,00
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	14 520 000,00	91,87	11 299 122,62	71,49	15 805 312,00
M06	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2019			11 299 122,62	65,13	17 349 860,00
M06.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019			11 299 122,62	71,49	15 805 312,00
M06.1	O4 - Atbalstīto saimniecību/atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2019			332,00	84,05	395,00

Prioritārā joma 3A							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
3A	T6: procentuālais daudzums lauku saimniecību, ko atbalsta saistībā ar dalību kvalitātes shēmās, vietējos tirgos un īsās piegādes ķēdēs, un ražotāju grupās/organizācijās (prioritārā joma 3A)	2014-2019	0,64	464,08	0,64	464,08	0,14
		2014-2018	0,43	311,81	0,43	311,81	
		2014-2017	0,28	203,04	0,26	188,53	
		2014-2016	0,17	123,27	0,08	58,01	
		2014-2015	0,04	29,01			
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
3A	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	66 972 353,70	87,62	29 986 466,91	39,23	76 431 601,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	66 384 130,74	87,75	29 600 746,49	39,13	75 651 414,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2019			70 131 642,32	40,77	172 028 536,00
M04.1 M04.2	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2019			292,00	48,26	605,00
M09	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	588 222,96	75,40	385 720,42	49,44	780 187,00
M09	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2019			3,00	60,00	5,00
M09	O9 - Saimniecību skaits, kuras	2014-2019			536,00	466,09	115,00

	pedalās atbalstītajās shēmās						

Prioritārā joma 3B							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
3B	T7: procentuālais daudzums lauku saimniecību, kas pedalās riska pārvaldības shēmās (prioritārā joma 3B)	2014-2019			4,09	83,19	4,92
		2014-2018			3,40	69,15	
		2014-2017			2,82	57,36	
		2014-2016			1,63	33,15	
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
3B	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	24 839 849,22	92,00	20 498 863,85	75,92	27 000 000,00
M05	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	4 617 361,59	92,35	3 436 371,45	68,73	5 000 000,00
M05.1	O4 - Atbalstīto saimniecību/atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2019			62,00	62,00	100,00
M17	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	20 222 487,63	91,92	17 062 492,40	77,56	22 000 000,00
M17.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019			17 062 492,40	77,56	22 000 000,00
M17.1	O4 - Atbalstīto saimniecību/atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2019			3 352,00	83,80	4 000,00

Prioritāte P4

FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam	
P4	T8: procentuālais daudzums meža/citas kokaugiem klātās platības, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus (prioritārā joma 4A)	2014-2019			1,28	96,47	1,33	
		2014-2018			1,20	90,44		
		2014-2017			1,11	83,66		
		2014-2016			1,02	76,88		
		2014-2015			0,99	74,62		
	T12: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz augsnes apsaimniekošanas uzlabošanu un/vai augsnes erozijas novēršanu orientētus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4C)	2014-2019				20,23	121,94	16,59
		2014-2018				19,73	118,93	
		2014-2017				19,10	115,13	
		2014-2016				16,01	96,51	
		2014-2015				12,32	74,26	
	T10: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz ūdenssaimniecības uzlabošanu orientētus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4B)	2014-2019				20,23	121,94	16,59
		2014-2018				19,73	118,93	
		2014-2017				19,10	115,13	
		2014-2016				16,01	96,51	
		2014-2015				12,45	75,05	
	T9: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai un/vai ainavām labvēlīgus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4A)	2014-2019				15,97	109,49	14,59
		2014-2018				15,83	108,53	
		2014-2017				15,81	108,39	
		2014-2016				13,60	93,24	
		2014-2015				11,40	78,16	
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā	
P4	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	618 879 953,55	105,70	462 955 861,85	79,07	585 489 817,00	
M01	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	3 644 197,28	54,49	1 344 939,10	20,11	6 688 039,00	
M01.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019			986 155,09	28,18	3 500 000,00	
M01.1	O12 - Mācībās iesaistīto dalībnieku skaits	2014-2019			3 714,00	53,06	7 000,00	
M02	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	3 555 892,20	48,63	903 467,57	12,36	7 311 632,00	
M02.1	O13 - Konsultēto atbalsta saņēmēju skaits	2014-2019			9 068,00	123,37	7 350,00	
M08	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	5 483 338,38	98,61	2 595 272,18	46,67	5 560 373,00	
M08.3	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019			2 144 878,82	38,57	5 560 373,00	
M08.3	O4 - Atbalstīto saimniecību/atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2019			1,00	33,33	3,00	

M10	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	71 223 832,26	82,54	53 863 445,31	62,42	86 289 619,00
M10.1	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2019			151 022,80	79,49	190 000,00
M11	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	181 963 051,64	93,66	127 598 966,34	65,68	194 279 325,00
M11.1	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2019			4 826,76	24,13	20 000,00
M11.2	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2019			244 247,30	132,03	185 000,00
M12	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	21 081 281,22	80,79	16 872 932,50	64,66	26 093 714,00
M12.2	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2019			44 401,57	96,53	46 000,00
M13	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	331 928 360,57	128,03	259 776 838,85	100,20	259 267 115,00
M13.2	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2019			1 319 936,15	107,08	1 232 650,00
M13.3	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2019			52 205,26	80,50	64 850,00

Prioritārā joma 5B

FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
5B	T15: Ieguldījumu kopsumma energoefektivitātes jomā (€) (prioritārā joma 5B)	2014-2019	25 933 599,44	91,49	16 757 495,06	59,12	28 346 212,00
		2014-2018	20 370 311,12	71,86	11 391 301,60	40,19	
		2014-2017	14 312 787,80	50,49	9 176 892,16	32,37	
		2014-2016	10 259 014,31	36,19	3 188 608,53	11,25	
		2014-2015	5 574 287,82	19,67	384 042,11	1,35	
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
5B	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	12 076 755,21	106,51	7 957 335,83	70,18	11 338 485,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	12 076 755,21	106,51	7 957 335,83	70,18	11 338 485,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2019			16 757 495,06	59,12	28 346 212,00
M04.1	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2019			38,00	50,67	75,00
M04.2							
M04.3							

Prioritārā joma 5C							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
5C	T16: Ieguldījumu kopsumma atjaunojamās enerģijas ražošanā (€) (prioritārā joma 5C)	2014-2019	97 102,00	0,24	97 101,94	0,24	40 000 000,00
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
5C	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	48 551,00	0,30	48 550,97	0,30	16 000 000,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	48 551,00	0,30	48 550,97	0,30	16 000 000,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2019			97 101,94	0,24	40 000 000,00
M04.1 M04.3	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2019			1,00	4,00	25,00

Prioritārā joma 5D							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
5D	T17: procentuālais daudzums LU, uz kurām attiecas ieguldījumi mājlopu turēšanā (audzēšanā), lai mazinātu SEG un/vai amonjaka emisijas (prioritārā joma 5D)	2014-2019			2,76	52,40	5,27
		2014-2018			0,67	12,72	
		2014-2017			0,24	4,56	
		2014-2016			0,06	1,14	
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
5D	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	18 775 823,28	114,23	12 103 805,25	73,64	16 436 880,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	18 775 823,28	114,23	12 103 805,25	73,64	16 436 880,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2019			24 733 840,79	60,19	41 092 200,00
M04.1 M04.3 M04.4	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2019			360,00	118,03	305,00
M04.1 M04.3 M04.4	O8 - Atbalstīto nosacīto mājlopu vienību (LU) skaits	2014-2019			13 115,70	52,46	25 000,00

Prioritārā joma 5E

FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
5E	T19: procentuālais daudzums lauksaimniecības un meža zemes, kurā piemēro apsaimniekošanas līgumus, kas sekmē oglekļa piesaisti un uzglabāšanu (prioritārā joma 5E)	2014-2019			1,11	157,90	0,70
		2014-2018			0,87	123,76	
		2014-2017			0,55	78,24	
		2014-2016			0,11	15,65	
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
5E	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	31 368 218,85	100,21	20 916 273,53	66,82	31 303 180,00
M08	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	31 368 218,85	100,21	20 916 273,53	66,82	31 303 180,00
M08.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019			2 837 536,04	43,92	6 460 103,00
M08.1	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2019			3 143,56	78,59	4 000,00
M08.5	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019			18 078 737,49	72,77	24 843 077,00
M08.5	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2019			7 771,00	87,81	8 850,00

Prioritārā joma 6A

FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam
6A	T20: Atbalstīto projektu radītās darbvietas (prioritārā joma 6A)	2014-2019			75,00	53,57	140,00
		2014-2018			34,00	24,29	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
6A	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	26 894 846,34	88,09	13 187 890,84	43,19	30 531 599,00
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	26 894 846,34	88,09	13 187 890,84	43,19	30 531 599,00
M06	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2019			35 621 029,97	46,67	76 329 000,00
M06.2 M06.4	O4 - Atbalstīto saimniecību/atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2019			261,00	65,25	400,00

Prioritārā joma 6B

FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2023. gadam	
6B	T23: Atbalstīto projektu radītās darbvietas (LEADER) (prioritārā joma 6B)	2014-2019			109,80	54,90	200,00	
		2014-2018			105,00	52,50		
		2014-2017						
		2014-2016						
		2014-2015						
	T22: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/ infrastruktūras (prioritārā joma 6B)	2014-2019				2,51	126,87	1,98
		2014-2018				1,35	68,24	
		2014-2017				0,69	34,88	
		2014-2016				0,53	26,79	
		2014-2015						
	T21: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, uz kuriem attiecas vietējās attīstības stratēģijas (prioritārā joma 6B)	2014-2019				94,31	100,00	94,31
		2014-2018				94,31	100,00	
		2014-2017				94,31	100,00	
		2014-2016				94,31	100,00	
		2014-2015				94,31	100,00	
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā	
6B	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	187 629 423,19	91,20	121 437 830,92	59,03	205 724 105,00	
M07	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	114 481 519,10	90,40	80 267 156,45	63,38	126 635 591,00	
M07.1 M07.2 M07.4 M07.5 M07.6 M07.7 M07.8	O15 - Iedzīvotāji, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/infrastruktūru (IT vai citi)	2014-2019			25 646,00	126,70	20 241,00	
M19	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019	73 147 904,09	92,49	41 170 674,47	52,06	79 088 514,00	
M19	O18 - VRG aptvertie iedzīvotāji	2014-2019			964 909,00	100,00	964 909,00	
M19	O19 - Atlasīto VRG skaits	2014-2019			35,00	109,38	32,00	
M19.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019			321 935,38	100,60	320 000,00	
M19.2	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019			34 586 813,18	55,05	62 824 545,00	
M19.3	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019			996 982,54	24,23	4 113 869,00	
M19.4	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2019			5 264 943,37	44,50	11 830 100,00	

Dokumenti

Dokumenta nosaukums	Dokumenta veids	Dokumenta datums	Vietējā atsauce	Komisijas atsauce	Kontroles vērtība:	Datnes	Nosūtīšanas datums	Nosūtītājs
AIR Financial Annex 2014LV06RDNP001	Finanšu pielikums (sistēma)	05-05-2020		Ares(2020)5099828	2129078534	AIRfinancialAnnex2014LV06RDNP001_lv.pdf	29-09-2020	njanlien
Kopsavilkums LAP gada īstenošanas ziņojumam par 2019. gadu	Kopsavilkums sabiedrībai	09-09-2020		Ares(2020)5099828	4125101294	Kopsavilkums sabiedrībai	29-09-2020	njanlien

